

RAPORT ROCZNY

2013

POLSKI KOMITET
NORMALIZACYJNY

RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI

POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACYJNEGO
W ROKU 2013

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny, 2013

Polski Komitet Normalizacyjny
ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa
www.pkn.pl

Zdjęcie na okładce: © Julien Eichinger - Fotolia.com

SPIS TREŚCI

- 5 | List Prezesa PKN
- 6 | List Przewodniczącego Rady Normalizacyjnej
- 7 | Cel, wizja, misja oraz działalność PKN
- 11 | Normalizacja w sektorach
- 46 | Edukacja normalizacyjna
- 50 | Relacje zewnętrzne
- 59 | Informatyka
- 62 | Produkty i usługi PKN
- 68 | Zasoby Ludzkie
- 71 | Finanse
- 74 | Wykaz Komitetów Technicznych i Komitetów Zadaniowych

Szanowni Państwo!

Napisanie listu przewodniego do sprawozdania rocznego sprawia mi zawsze bardzo dużo trudności. Z mojej perspektywy wszystko, co zrobiliśmy w minionym roku, a może lepiej - co zrobili pracownicy PKN, wydaje się oczywistą konsekwencją naszych planów i zamierzeń. Które są ważniejsze? Które trzeba wymienić? Zwykle nie wiem.

Głównym celem działalności PKN jest świadczenie różnorodnych usług naszym klientom (w ogólnym rozumieniu tego terminu). Była to myśl przewodnia „Strategii PKN na lata 2009-2013” i będzie nią w przyjętej w tym roku przez Radę Normalizacyjną PKN „Strategii PKN na lata 2014-2020”. Wszystko, co zrobiliśmy i co będziemy robić jest ukierunkowane na dostarczenie polskiej gospodarce wiedzy normalizacyjnej niezbędnej do jej rozwoju. Nasze działania podejmowane w 2013 roku związane z modernizacją systemu informatycznego, organizacją prac normalizacyjnych, edukacją normalizacyjną na poziomie uniwersyteckim i szkolnictwa średniego zmierzały z jednej strony do realizacji bieżących potrzeb naszych klientów, z drugiej - do zwiększenia świadomości społeczeństwa w zakresie normalizacji, co przyniesie skutek w pewnej perspektywie czasowej. Tak było w roku 2012 i tak będzie w roku 2014, co roku wykonujemy inne zadania, ale wszystkie służą realizacji tego samego celu. Wiemy, że jesteśmy krytycznie oceniani przez uczestników normalizacji, ale trzeba pamiętać, że działamy w określonym otoczeniu prawnym, które w bardzo dużej mierze determinuje nasze postępowanie. Najważniejszą przeszkodą, z punktu widzenia PKN, jest wciąż nieprzystający do systemu status prawny PKN. Wiele problemów, tak dokuczliwych dla naszych klientów, nie wystąpiłoby lub byłoby niezwłocznie usuniętych, gdyby nie ograniczenia wynikające ze statusu prawnego. Podobnie jak w latach ubiegłych nie udało się tego kluczowego celu zrealizować, mimo zainteresowania różnych organów władzy tym problemem, co przejawiało się m.in. zorganizowaniem nadzwyczajnego posiedzenia sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży poświęconego tylko normalizacji. Problematyka edukacji normalizacyjnej była, obok działań związanych z usprawnieniem działalności organów technicznych, znaczącą działalnością w roku 2013.

Trudno omawiać w tym miejscu wszystkie efekty naszej pracy w 2013 roku, do najważniejszych się odniosłem, szczegóły znajdziecie Państwo w sprawozdaniu.

Dr inż. Tomasz Schweitzer

Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Warszawa, 2013 r.

Szanowni Państwo!

W roku 2013 Rada Normalizacyjna, której od wielu lat przewodniczę, działała zgodnie ze swoim regulaminem, koncentrując się zarazem na sprawach najważniejszych dla normalizacji.

Ważnym zadaniem Rady jest wydawanie opinii dotyczących stanu i kierunków rozwoju normalizacji. Szczególnie inspirujący okazał się w tej materii dokument „Strategia PKN na lata 2014-2020”. Na posiedzeniu Rady po zapoznaniu się z głównymi tezami dokumentu zaakceptowano realizację celów strategicznych PKN na najbliższe lata. Jest to o tyle zrozumiałe, że ciągle konieczne jest umacnianie pozycji PKN, który koordynuje i promuje system normalizacji dobrowolnej. Stwierdzono, że zdecydowanie większej aktywności wymaga uczestnictwo w działalności regionalnych i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych. Wyzwaniem chwili jest, umieszczone także wśród celów strategicznych - stworzenie podstaw organizacji wirtualnej.

Do zadań RN należy także wydawanie opinii, odnoszących się do przepisów wewnętrznych PKN, a dotyczących opracowywania dokumentów normalizacyjnych. Dzięki rekomendacji Rady, PKN ma możliwość powoływania innych niż dotychczasowe - Organów Technicznych. W tym roku wśród nowych Organów Technicznych znalazł się m.in. Podkomitet Techniczny – ciało kolegialne do prowadzenia prac normalizacyjnych w wydzielonej części zakresu tematycznego KT. Zmiany strukturalne służą udoskonaleniu procesu opracowywania dokumentów normalizacyjnych, a jednocześnie przybliżają polski system normalizacyjny do struktur funkcjonujących w innych jednostkach normalizacyjnych.

W roku 2013 r. RN wsparła także kontynuację strategii PKN dotyczącej polityki edukacyjnej. PKN a wraz z nim RN ma coraz większe przekonanie, że sprawdza się żmudna praca zmierzająca do wprowadzenia normalizacji do programu nauczania szkół i uczelni wyższych. Trzeba wychować nowe pokolenie, które będzie rozumiało, czemu służy normalizacja i jaki ma wpływ na gospodarkę narodową.

Rada Normalizacyjna, dzięki zaangażowaniu swoich Członków, ma możliwość wsparcia PKN w realizacji wszystkich podstawowych celów i zamierzeń.

Prof. zw. dr hab. inż. Stanisław Tkaczyk

Przewodniczący Rady Normalizacyjnej przy PKN

Warszawa, 2013 r.

CEL, MISJA, WIZJA ORAZ DZIAŁALNOŚĆ PKN

CEL, WIZJA, MISJA ORAZ DZIAŁALNOŚĆ PKN

CEL

Celem działań PKN na lata 2009-2013 jest zdobycie w Polsce i na arenie międzynarodowej renomy organizacji:

- uznawanej i docenianej, niezależnej od jakichkolwiek wpływów, autonomicznej i obiektywnej;
- sprawnie koordynującej prace normalizacyjne, aktywnie współuczestniczącej w działalności międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych;
- dostarczającej usługi i produkty wysokiej jakości na rzecz polskiej gospodarki, społeczeństwa i administracji publicznej.

Osiągnięcie planowanego celu odbywać ma się na trzech płaszczyznach: społecznej, korporacyjnej i technicznej.

Płaszczyzna społeczna - to szeroko rozumiane społeczeństwo (w tym konsumenci) i organy administracji rządowej.

Płaszczyzna korporacyjna - to zarówno wewnętrzna organizacja pracy PKN, jak i udział PKN w działalności korporacyjnej międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych.

Płaszczyzna techniczna - to działalność ekspertów w normalizacji krajowej, europejskiej i międzynarodowej.

WIZJA

PKN nowoczesną jednostką organizacyjną o osobowości prawnej, znaną powszechnie i cenioną w Polsce i na świecie, niezależną i otwartą na potrzeby rynku i administracji publicznej, zaspokajającą potrzeby użytkowników i świadcząca usługi o wysokiej jakości i w wymaganym czasie.

MISJA

Sprawnie organizować działalność normalizacyjną zgodnie z rozwiązaniami europejskimi i międzynarodowymi, wypracowanymi przy aktywnym współdziałaniu krajowych ekspertów, wspierającą krajową politykę techniczną w celu ułatwienia wymiany handlowej, zapewnienia konkurencyjności polskim producentom; dostarczać wszystkim zainteresowanym produkty normalizacyjne o wysokiej jakości, w uzgodnionych terminach, odpowiadające wymaganiom rynku.

Celem działań kierownictwa PKN jest przede wszystkim stworzenie warunków do efektywnej i autonomicznej pracy Organów Technicznych. Temu celowi są podporządkowywane działania na różnych płaszczyznach.

Od 2006 r. PKN zabiega o dokończenie procesu transformacji systemu normalizacyjnego w Polsce przez nowelizację ustawy o normalizacji i przekształcenie PKN w stowarzyszenie. Starania te po raz kolejny nie zakończyły się sukcesem. Odbija się to niekorzystnie przede wszystkim na środowiskach zainteresowanych udziałem w normalizacji, nie następuje bowiem zmiana świadomości związanej z rolą jednostki normalizacyjnej. W konsekwencji ma to niekorzystny wpływ na przebieg prac normalizacyjnych oraz ich finansowanie.

Kontynuowano więc działania dostosowujące PKN (w ramach obowiązującego prawa) do warunków najbardziej zbliżonych do tych, jakie będą występować po zmianie statusu PKN na stowarzyszeniowy. Temu celowi były i są podporządkowywane zmiany w pionie normalizacyjnym, którego struktura jest obecnie przygotowana na szybkie reagowanie na potrzeby zainteresowanych środowisk. Podobnie należy odczytywać zmiany wprowadzane w procedurach dotyczących prac oraz zarządzania pracami Organów Technicznych. Od 2012 r. funkcjonują Rady Sektorowe i Komitety Zadaniowe.

W 2013 roku wprowadzono procedurę umożliwiającą powoływanie Podkomitetów Technicznych.

Wszystkie te zmiany mają przede wszystkim usprawniać i ułatwiać prowadzenie prac normalizacyjnych tak, aby mogły być prowadzone zgodnie z potrzebami rynku. PKN dużą wagę przykłada do zachowania bezstronności i autonomii Organów Technicznych, dlatego stara się unikać sterowania pracami KT i finansowania prac normalizacyjnych.

Ponadto PKN konsekwentnie przestrzega zasady sprawiedliwości społecznej. Kosztami normalizacji nie można obciążać wszystkich podatników, gdy korzyści z jej stosowania odnoszą tylko niektórzy. W obszarach, w których normalizacja dotyczy szeroko pojętego bezpieczeństwa obywateli, inicjowanie prac i ponoszenie kosztów prac powinny oczywiście ponosić resorty do tego wyznaczone. Nieprzerwanie informujemy zainteresowanych ministrów o tym, że to z ich środków powinny być finansowane takie prace, bo dobrowolny system normalizacyjny odznacza się zdecentralizowanym finansowaniem normalizacji.

Zmianom organizacyjnym towarzyszy informatyzacja. Kontynuowano prace nad udoskonaleniem Polskiego Zasobu Normalizacyjnego (PZN) zgodnie z uwagami użytkowników. Zaletą PZN jest elastyczność i dostępność – można zalogować się z każdego miejsca na świecie. Organy Techniczne zyskują narzędzia do pracy z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik, a szerokie grono użytkowników wygodny dostęp do Polskich Norm.

PKN konsekwentnie prowadzi działania mające zwiększać świadomość normalizacyjną wśród społeczeństwa. Duży nacisk został położony na realizowanie postanowień polityki edukacyjnej – popularyzowanie normalizacji w szkolnictwie wyższym, średnim i zawodowym. Służy to „wychowywaniu” przyszłego świadomego pokolenia inżynierów, producentów i konsumentów.

Kontrola zarządcza

W PKN wszyscy pracownicy w codziennej pracy prowadzą monitorowanie oraz ocenę funkcjonowania kontroli zarządczej i jej poszczególnych elementów,

a także raz w roku przeprowadzają samoocenę kontroli zarządczej, umożliwiającą zgłoszenie uwag na temat jej funkcjonowania oraz wskazanie możliwych usprawnień lub modyfikacji. Dodatkowa ocena kontroli zarządczej jest przeprowadzana raz w roku przez zespół wyznaczony przez Prezesa PKN. W 2013 r. wprowadzono usprawnienia rozwiązań przyjętych w kontroli zarządczej polegające na:

- stworzeniu elektronicznej formy ankiety samooceny zgodnej ze szczegółowymi wytycznymi w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych, podanymi w Komunikacie nr 3 Ministra Finansów z 16 lutego 2011 r.;
- weryfikacji postępowania w zakresie zarządzania ryzykiem dla celów określonych w Planie działalności PKN na rok 2014 i dostosowania go do polityki zarządzania ryzykiem w obszarze bezpieczeństwa informacji;
- wprowadzeniu zasady informowania użytkowników o modyfikacjach systemów krytycznych za pośrednictwem strony intraPKN.

Z dniem 11 września 2013 r. wprowadzono nadzór oraz kontrolę efektywności i skuteczności realizacji planów działalności w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów. W październiku 2013 r. przeanalizowano realizację zadań przez dysponentów pod kątem efektywności i skuteczności. W wyniku przeprowadzonej oceny rozpoczęto w 2013 r. weryfikację mierników do budżetu zadaniowego na rok 2015.

Zintegrowany System Zarządzania

Realizacja wszystkich zadań w PKN opiera się na podejściu procesowym i systemowym do zarządzania. Stosowanie systemu procesów wraz z określeniem celów ich realizacji i mierników dla oceny ich skuteczności daje właścicielom procesów możliwość monitorowania i nadzorowania wszystkich działań i zadań, opisanych w procesie. W 2013 r. zdefiniowano 30 celów do realizacji przez poszczególne komórki organizacyjne PKN. Dla każdego z celów określono sposób monitorowania jego realizacji, definiując mierniki i częstotliwość pomiarów lub określając harmonogram prac. Wyniki z monitoro-

wania realizacji celów i skuteczności procesów stanowią dane wejściowe do przeglądu systemu przez kierownictwo, zaplanowanego na 1-2 kwietnia 2014 r.

Mając na uwadze ciągle doskonalenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania w PKN, w 2013 r., grupa 27 czynnych auditorów PKN przeprowadziła 17 audytów wewnętrznych. Zakresem audytów objęto całość procesów realizowanych w PKN. Wyniki tych audytów potwierdziły zgodność systemu z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001:2009 i PN-ISO/IEC 27001:2007. Wskazano również obszary doskonalenia dotyczące m.in.:

- weryfikacji dokumentów (kryteriów audytów) i doprecyzowania ich postanowień;
- aktualności klasyfikacji aktywów;
- celów procesu i celów wskazanych w dokumentacji związanej;
- adekwatności mierników skuteczności procesów;
- środków bezpieczeństwa.

W 2013 r. na skutek wyników audytów oraz zmian organizacyjnych, systemowych i informatycznych, 151 razy wprowadzano zmiany w dokumentach ZSZ. Zainicjowano 6 działań korygujących i 2 działania zapobiegawcze.

Audit zewnętrzny ZSZ

W dniach 29-31 października 2013 r. odbył się audit ponownej certyfikacji Zintegrowanego Systemu Zarządzania obejmującego wymagania normy PN-EN ISO 9001:2009 oraz PN-ISO/IEC 27001:2007. Auditorzy z Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji po raz kolejny wyrazili się pozytywnie na temat wprowadzonych rozwiązań, wdrożonych zabezpieczeń oraz rozwoju infrastruktury informatycznej wspierającej realizację procesów normalizacyjnych. Stwierdzono, że Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Bezpieczeństwem Informacji w Polskim Komitecie Normalizacyjnym jest utrzymywany i podlega procesowi ciągłego doskonalenia.

Wśród mocnych stron wskazano:

- świadomość, odpowiedzialność, zaangażowanie kierownictwa i pracowników PKN w utrzymanie i doskonalenie ZSZ;
- zaangażowanie najwyższego kierownictwa w tworzenie warunków do doskonalenia ZSZ poprzez osobiste uczestnictwo w kształtowaniu postaw pro jakościowych;
- wdrożenie nowych modułów systemu informatycznego: e-pracownik, e-dostęp, e-uprawnienia PZN, SCSPU;
- trafne inicjatywy wynikające z monitorowania percepcji klienta;
- kompetentne zespoły pracowników, profesjonalnie przygotowanych do realizacji wyznaczonych zadań;
- utrzymywanie od lat bardzo niskiego poziomu reklamacji produktów PKN.

NORMALIZACJA W SEKTORACH

Informacje wstępne

W 2013 r. działalność normalizacyjną prowadzono w 17 Sektorach Normalizacyjnych, wchodzących w skład Wydziału Prac Normalizacyjnych. Sektory utworzono w 2011 r. zgodnie z podziałem tematyki normalizacyjnej w europejskich organizacjach normalizacyjnych. Po dwóch latach działalności normalizacyjnej w nowej strukturze można stwierdzić, że była to zmiana zasadna i przynosząca korzyści uczestnikom procesu normalizacji.

Z ważniejszych zmian organizacyjnych w zakresie prowadzenia prac normalizacyjnych w 2013 r. wymienić należy wprowadzenie możliwości tworzenia nowych rodzajów Organów Technicznych – Podkomitetów Technicznych, czego oczekiwano w najliczniejszych Komitetach Technicznych o zróżnicowanej tematyce.

Zmianie uległ także Program prac PKN (dawniej – Program Prac Normalizacyjnych), który z programu rocznego stał się programem funkcjonującym w sposób ciągły.

Od początku 2013 roku wprowadzono zmianę zasad numeracji Polskich Norm oraz publikowania tej samej Polskiej Normy w kilku wersjach językowych.

W wyniku realizacji prac w 2013 r. w języku polskim opublikowano 230 norm, zmian do nich i dokumentów, w tym:

- 185 PN wprowadzających EN;
- 12 PN wprowadzających Normy Międzynarodowe;
- 30 PN – opracowania własne;
- 3 Polskie Dokumenty Normalizacyjne.

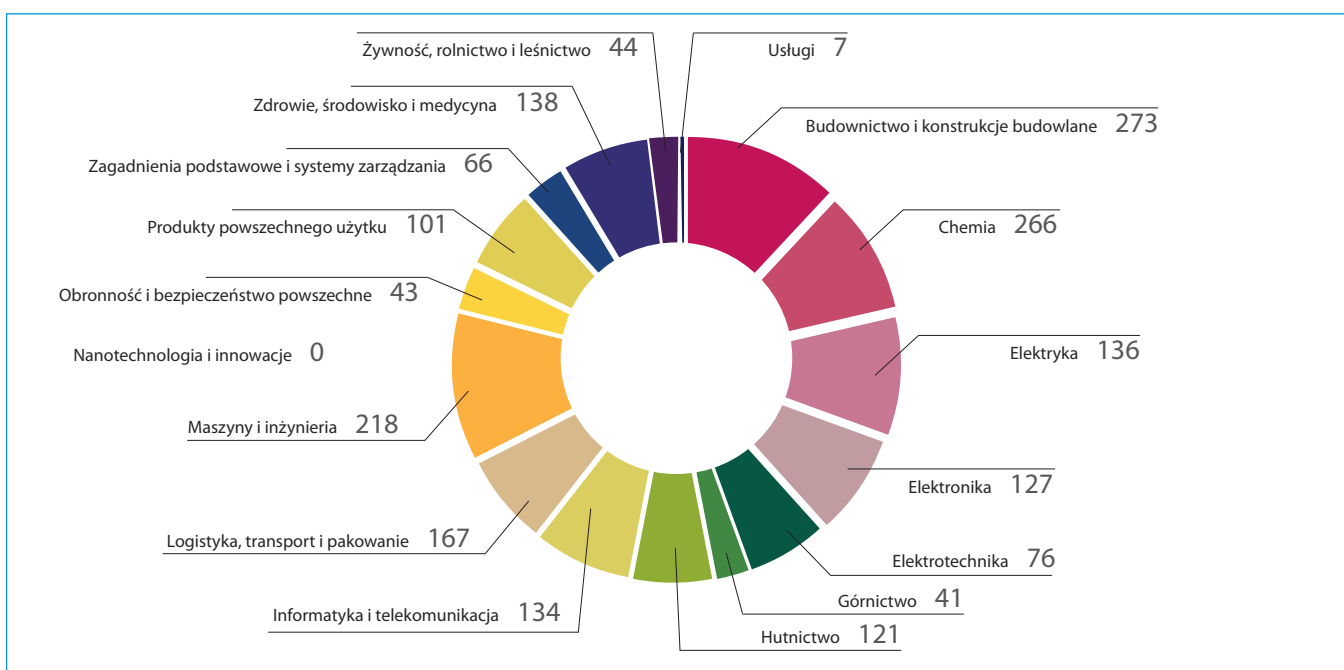
W powyższym zestawieniu nie uwzględniono poprawek do norm, które są opracowywane w celu usunięcia błędów drukarskich, językowych i in. z opublikowanego tekstu dokumentu.

PKN brał udział w opracowaniu EN zgodnie z programem prac CEN i CENELEC. Po zakończeniu prac nowe EN są wprowadzane do zbioru Polskich Norm w języku oryginału (w wersji angielskiej). W wyniku tych działań wprowadzono łącznie 1543 EN.

W 2013 r. udostępniono do rozpowszechnienia (przygotowano pliki PDF) 103 PN/PDN w niemieckiej wersji językowej i 7 PN/PDN we francuskiej wersji językowej.

W związku ze zmianą koncepcji Programu prac PKN nie określa się w nim obecnie liczby wszystkich tematów normalizacyjnych w danym roku. Określa się natomiast liczbę tematów normalizacyjnych

LICZBA WSZYSTKICH TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH W PROGRAMIE PRAC PKN, ZREALIZOWANYCH W 2013 ROKU – WG SEKTORÓW

zrealizowanych w danym roku (łącznie z poprawkami). W 2013 r. takich pozycji było 1958.

Każda wersja językowa Polskiej Normy podlega notyfikacji w europejskich organizacjach normalizacyjnych. W 2013 r. notyfikowano łącznie 1744 pozycje, w tym: 22 Polskie Normy własne, 194 wdrożenia Norm Europejskich do zbioru Polskich Norm w wersji polskiej i 1528 wdrożeń Norm Europejskich zgłoszonych do notyfikacji w wersji oryginalnej. Wśród 1722 notyfikowanych PN wprowadzających EN - 1269 PN notyfikowano w CEN, 419 - w CENELEC, 34 - w ETSI.

Aby umożliwić wszystkim zainteresowanym uczestnictwo w opracowywaniu dokumentów normalizacyjnych oraz wypełnić ustawowy obowiązek opiniowania projektów Polskich Norm, w ramach realizacji tematów normalizacyjnych przeprowadzono ankietę powszechną i adresowaną tych projektów.

Na merytoryczną treść opracowywanych norm i dokumentów istotny wpływ mają podmioty uczestniczące w pracach Organów Technicznych (poprzez swoich reprezentantów). PKN, dzięki wprowadzeniu nowego rodzaju Organów Technicznych – Podkomitetu Technicznego (PK) – umożliwił usprawnienie działalności Komitetów Technicznych o zróżnicowanej tematyce oraz dużej liczbie członków. Stosowna modyfikacja aplikacji Polski Zasób Normalizacyjny (PZN) pozwoliła na udostępnienie reprezentantom członków Podkomitetów

Technicznych takich samych technicznych możliwości współpracy, jakie posiadają reprezentanci innych Organów Technicznych PKN (Rad Sektorowych (RS), Komitetów Technicznych (KT), Komitetów Zadaniowych (KZ)). Prace nad powołaniem pierwszych Podkomitetów Technicznych są już bardzo zaawansowane. Ich powołanie jest przewidywane na początku 2014 r.

W 2013 r. Rady Sektorowe (RS) funkcjonowały w 16 Sektorach Wydziału Prac Normalizacyjnych. W Radach Sektorowych pracowało 248 Przewodniczących KT/KZ. Nadal, z uwagi na zbyt małą liczbę KT/KZ w Sektorze, nie została powołana RS Sektora Nanotechnologii i Innowacji.

W 2013 roku zainteresowanie uczestnictwem w pracach KT utrzymało się na poziomie roku poprzedniego. Prezes PKN powołał 108 podmiotów na członków 93 Komitetów Technicznych (178 zgłoszeń do KT – co oznacza, że część spośród 108 podmiotów zgłosiła się do więcej niż jednego KT) oraz odwołał 73 podmioty, stanowiące 106 członków w KT. Całkowitą rezygnację z prac w komitetach zgłosiło 45 podmiotów, stanowiących 64 członków w KT.

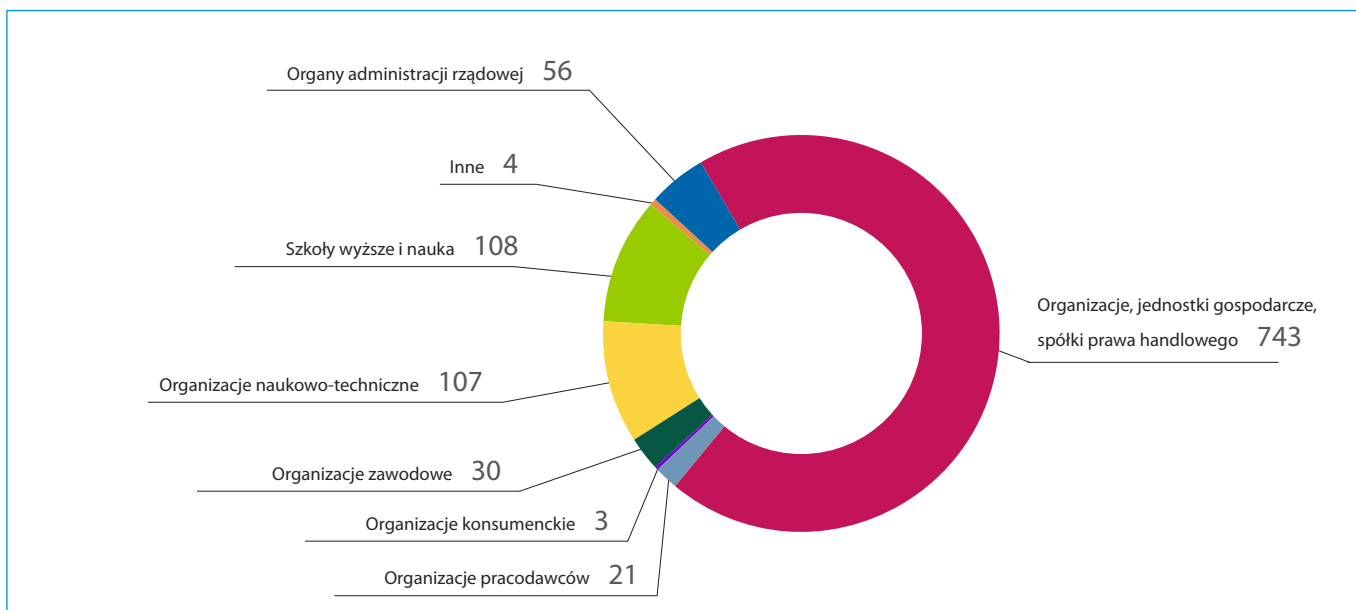
Do prac w KT zgłosiło się 68 podmiotów (108 zgłoszeń do KT), które nie uczestniczyły w pracach KT wg stanu na koniec 2012 roku.

ZESTAWIENIE LICZBY PODMIOTÓW W KT WG RODZAJU PODMIOTU ZGODNIE Z USTAWĄ O NORMALIZACJI

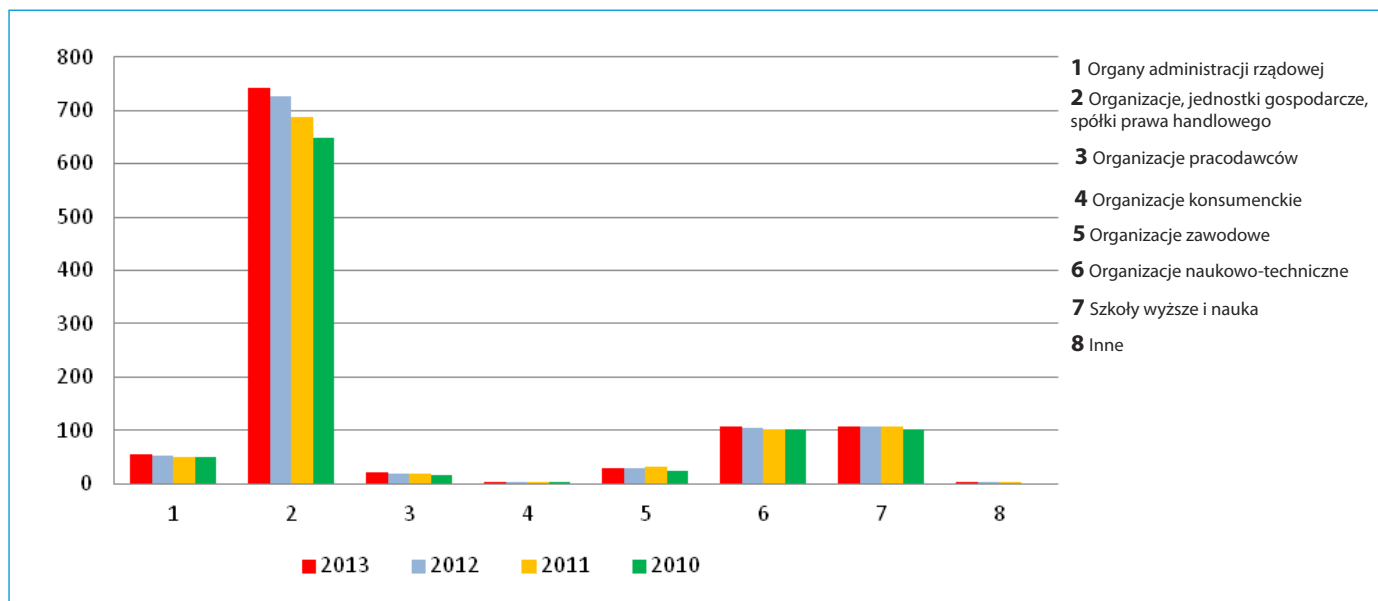
L.p.	Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów				Liczba zgłoszeń do KT				Liczba reprezentantów			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
1	Organy administracji rządowej	50	50	53	56	197	194	194	191	217	215	213	215
2	Organizacje, jednostki gospodarcze, spółki prawa handlowego	647	688	727	743	1 046	1 124	1 192	1218	1 080	1 153	1 214	1266
3	Organizacje pracodawców	17	18	20	21	30	33	35	43	33	35	38	44
4	Organizacje konsumenckie	2	2	2	3	14	13	13	32	11	10	10	10
5	Organizacje zawodowe	24	31	30	30	36	44	41	41	45	52	51	49
6	Organizacje naukowo-techniczne	101	102	105	107	459	470	467	503	536	532	534	581
7	Szkoły wyższe i nauka	103	107	108	108	618	640	657	643	758	776	798	782
8	Inne	-	4	4	4	-	4	4	4	-	6	6	6
Ogółem		944	1 002	1 049	1072	2 400	2 522	2 603	2675	2 680	2 779	2 864	2953*

*WIĘKSZA LICZBA REPREZENTANTÓW NIŻ OSÓB WYNIKA Z FAKTU REPREZENTOWANIA PRZEZ TE SAME OSOBY RÓŻNYCH ORGANIZACJI.

UDZIAŁ RODZAJÓW PODMIOTÓW W KT (2013)

PORÓWNANIE LICZBY RODZAJÓW PODMIOTÓW W LATACH 2010 - 2013

Na koniec 2013 r. w pracach 250 Komitetów Technicznych uczestniczyło 2937 osób reprezentujących 1072 podmioty (2675 zgłoszeń do KT).

Największą grupę członków Komitetów Technicznych stanowią podmioty z grupy organizacji, jednostek gospodarczych i spółek prawa handlowego (69,3% członków), co stanowi w KT tylko 45,5% zgłoszeń do KT ze względu na fakt, że 67,3% z nich to małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które są zainteresowane pracami w jednym lub dwóch KT (zgłosiły się tylko do jednego lub dwóch KT).

Członkostwo MŚP (podmiotów, których liczba pracowników nie przekroczyła 250 osób) w Komitetach Technicznych stanowi 46,6% i przedstawia się

następująco (stan na koniec 2013 r.):

- mikroprzedsiębiorstwa – 147 podmiotów (226 zgłoszenia do KT);
- małe przedsiębiorstwa – 143 podmiotów (192 zgłoszenia do KT);
- średnie przedsiębiorstwa - 210 podmiotów (364 zgłoszenia do KT)

Łącznie, w 2013 r., MŚP były członkami 219 KT/KZ.

W celu przybliżenia MŚP zagadnień normalizacyjnych, na stronie internetowej PKN jest prowadzona podstrona „Strefa dla MŚP”, na której są prezentowane m.in.:

- informacje o możliwościach włączenia się w prace normalizacyjne;
- informacje o sposobach dostępu do Polskich Norm;

- przydatne adresy (kierujące np. do informacji o możliwościach finansowania, dostępnych dla europejskich MŚP, na strony CEN-CENELEC poświęcone MŚP);
- pliki do pobrania, w tym: tłumaczenie na język polski Przewodnika nr 17 CEN/CENELEC „Wytyczne opracowywania norm z uwzględnieniem potrzeb przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (SME)” oraz raport o działaniach PKN na rzecz MŚP w 2013 r.

Przedstawione dane (dotyczą 4 lat) w zakresie rodzajów podmiotów uczestniczących w pracach KT wskazują na systematyczny wzrost zainteresowania działalnością normalizacyjną w segmencie organizacji, jednostek gospodarczych oraz spółek prawa handlowego.

Na skutek różnorodnych uwarunkowań, w aktywnych KT zachodzą naturalne procesy wymiany członków. W 2013 roku odnotowano 178 nowych zgłoszeń do 93 KT.

Największe nasilenie zmian zanotowano w dwóch obszarach: budownictwa i konstrukcji budowlanych oraz zagadnień podstawowych i systemów zarządzania.

Ze względu na upływającą kadencję lub zaistniałe odwołania, w KT zorganizowano wybory Przewodniczących i Zastępców Przewodniczących, którzy zostali powołani przez Prezesa PKN do pełnienia swoich funkcji na 4-letnią kadencję. Powołani Przewodniczący zostali równocześnie członkami Rad Sektorowych.

Do pełnienia funkcji w KT powołanych zostało 24 Przewodniczących oraz 3 Zastępców Przewodniczącego. Spośród powołanych 12 Przewodniczących oraz 1 Zastępca Przewodniczącego nie pełnili wcześniej tej funkcji w KT, do którego zostali powołani.

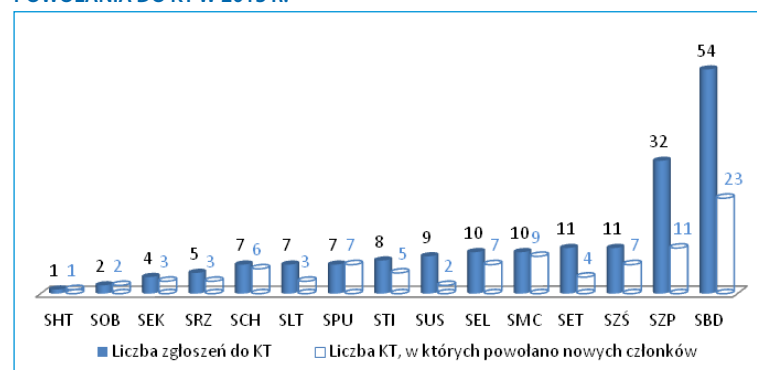
Zgodnie z ustawą o normalizacji sekretariaty Komitetów Technicznych prowadzi PKN, lecz na mocy umowy może powierzyć prowadzenie sekretariatu zainteresowanemu podmiotowi zewnętrznemu. Na koniec 2013 r. spośród 250 sekretariatów KT w PKN umiejscowionych było 173 (69,2 %), poza PKN 77 (30,8 %) sekretariatów, prowadzonych przez 45 podmiotów. Zaobserwowano zmniejszenie w stosunku do ubiegłego roku liczby sekretariatów prowadzonych przez podmioty zewnętrzne (z 91 do 77). Przyczyniły się do tego różne okoliczności, głównie kwestie finansowe i organizacyjne, w tym konieczność wypowiedzenia przez PKN dotychczasowych

umów ze względu na wprowadzenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania (wprowadzenie nowego wzoru umowy o prowadzenie sekretariatu KT, zawierającego m.in. zapisy dotyczące bezpieczeństwa dokumentacji przekazywanej do sekretariatu przez PKN). Niektóre z podmiotów nie wyraziły chęci podpisania nowych umów o prowadzenie sekretariatu.

Na koniec 2013 r. funkcjonowały 4 Komitety Zadaniowe, utworzone na wniosek zainteresowanych podmiotów:

- KZ 500 ds. Usług Solaryjnych;
- KZ 501 ds. Usług w Zakresie Systemów Bezpieczeństwa Pożarowego i Alarmowych Systemów Zabezpieczeń;
- KZ 502 ds. Usług Chirurgii Estetycznej;
- KZ 504 ds. Rynku Nieruchomości.

POWOŁANIA DO KT W 2013 R.

Jeden z Komitetów Zadaniowych powołanych w 2012 r. (KZ 503 ds. Facility Management) przekształcił się w 2013 r. w Komitet Techniczny (KT 315 ds. Facility Management).

Według stanu na koniec 2013 r. w pracach 4 Komitetów Zadaniowych uczestniczyło 28 podmiotów (28 zgłoszeń do KZ), poprzez 39 swoich reprezentantów.

LICZBA WSZYSTKICH KOMITETÓW TECHNICZNYCH/KOMITETÓW ZADANIOWYCH

Ogółem na 31.12.2012		Zmiany liczby KT/KZ w ciągu roku		Ogółem na 31.12.2013
		odwołane	powołane	
KT	249	-	1	250
KZ	5	1	-	4

Największą grupę członków Komitetów Zadaniowych stanowią podmioty z grupy organizacji, jednostek gospodarczych i spółek prawa handlowego. Stanowią 57,1% członków (57,1% zgłoszeń do KZ).

Wszystkie sekretariaty Komitetów Zadaniowych są prowadzone przez PKN.

Zarządzeniem Prezesa PKN w 2011 r. wprowadzono obowiązek opracowania i stałej aktualizacji Planu działania każdego istniejącego KT, jak również nowo powoływanych KT i KZ. Plany działania KT/KZ są odpowiednikiem biznesplanów europejskich komitetów technicznych (TC).

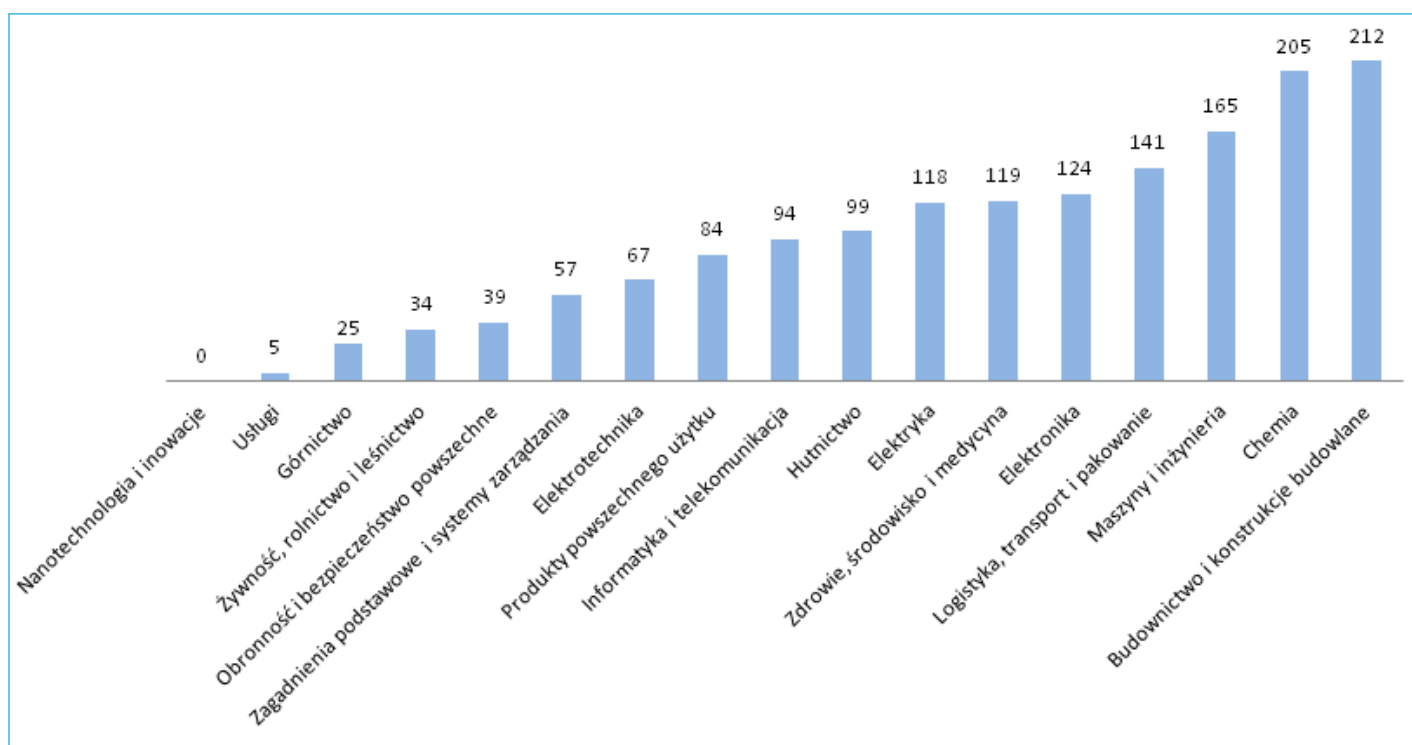
Plan działania Komitetu Technicznego (PD KT)/Komitetu Zadaniowego (PD KZ) jest zwięzłym opisem

bieżącego stanu prac normalizacyjnych i planu prac w kontekście ważnych biznesowych, technologicznych, środowiskowych i społecznych prognoz w dziedzinie, którą zajmuje się dany KT/KZ. Plan działania Komitetu Technicznego/Komitetu Zadaniowego jest opracowywany m.in. w celu promocji wśród środowisk zainteresowanych daną tematyką dokonań oraz planów KT/KZ, z którymi wiąże się potrzeba uzyskania środków finansowych, niezbędnych do realizacji planowanych prac. Plany działania KT i KZ są – po ich zatwierdzeniu – na bieżąco udostępniane zainteresowanym na stronie internetowej PKN. W 2013 r., po wprowadzeniu możliwości powoływania Podkomitetów Technicznych (PK), zaktualizowano zasady opracowywania Planu działania KT, dodając postanowienia uwzględniające w Planie zagadnienia objęte działalnością PK.

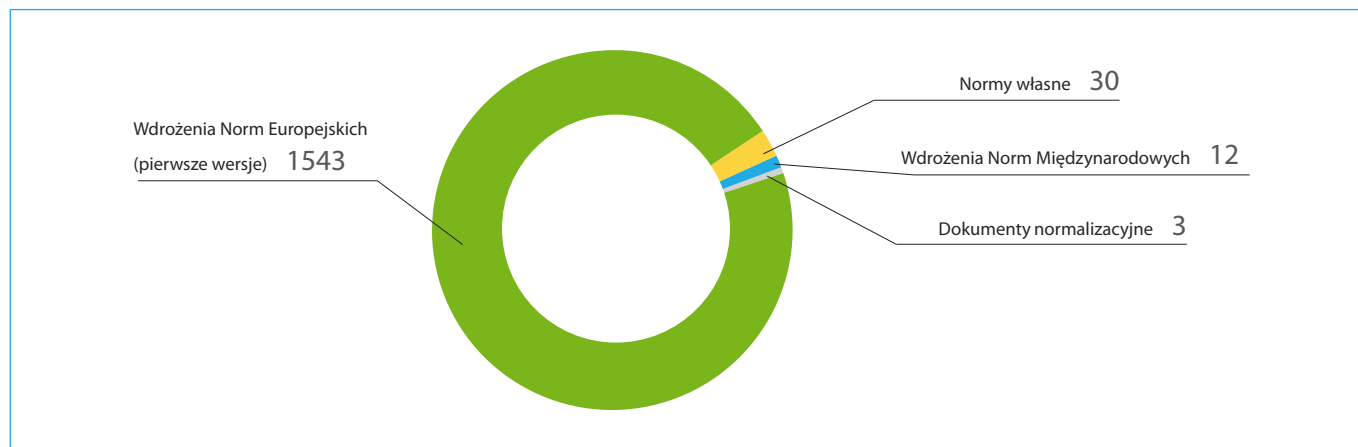
ZESTAWIENIE UDZIAŁU PODMIOTÓW W 2013 ROKU W KOMITETACH ZADANIOWYCH WG RODZAJU PODMIOTU ZGODNIE Z USTAWĄ O NORMALIZACJI

Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów		Liczba zgłoszeń do KZ		Liczba reprezentantów	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Organy administracji rządowej	1	1	1	1	2	2
Organizacje, jednostki gospodarcze, spółki prawa handlowego	24	16	25	16	30	22
Organizacje pracodawców	-	-	-	-	-	-
Organizacje konsumenckie	-	1	-	1	-	1
Organizacje zawodowe	5	5	6	6	7	7
Organizacje naukowo-techniczne	3	3	3	3	5	5
Szkoły wyższe i nauka	4	2	5	2	5	2
Ogółem	37	28	40	28	49	39

LICZBA OPUBLIKOWANYCH POLSKICH NORM, ZMIAN DO POLSKICH NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH W PODZIALE TEMATYCZNYM W 2013 ROKU (RAZEM 1585 PN + 3 PDN)

LICZBA NOWYCH POLSKICH NORM, ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH, OPUBLIKOWANYCH W 2013 R. W PODZIALE NA RODZAJE OPRACOWAŃ

Prace dotyczące wprowadzania Norm Europejskich do zbioru Polskich Norm stanowiły 97,4 % wszystkich nowych opublikowanych PN w 2013 roku.

Część (1/3) prac dotyczących opracowania PN i PDN w języku polskim została sfinansowana w 2013 r. w ramach prac na zamówienie zainteresowanych środowisk.

Wycofywanie norm

Ze zbioru PN wycofano przez zastąpienie 1089 PN nieaktualnych. Bez zastąpienia wycofano 4 PN. W 2013 roku, ze względu na prace modyfikacyjne w PZN, nie przeprowadzono przeglądu PN własnych i PN wprowadzających Normy Międzynarodowe.

W wyniku współpracy PKN w ramach działalności normalizacyjnej prowadzonej przez europejskie i międzynarodowe organizacje normalizacyjne zaopinio-

wano wszystkie dokumenty, dla których stanowisko organizacji członkowskiej było obligatoryjne.

Współpraca z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi

W 2013 r. PKN kontynuował działania związane z członkostwem w organizacjach międzynarodowych (ISO i IEC) i europejskich (CEN i CENELEC) oraz statusem krajowej organizacji normalizacyjnej w ETSI.

PKN współpracuje ze 176 Komitetami Technicznymi (TC)/Podkomitetami (SC) IEC, w tym w 54 ma członkostwo czynne („P”), a w 122 członkostwo bierne („O”); nie prowadzi współpracy z 3 TC/SC. W pracach 136 Grup Roboczych uczestniczy 82 ekspertów z Polski – będących reprezentantami podmiotów gospodarczych – członków KT. W 2013 r. zmieniono bądź zadeklarowano nowe formy uczestnictwa w pracach 14 IEC/TC/SC.

W 2013 r. zaopiniowano łącznie 1003 dokumenty robocze IEC, w tym 533 dotyczące TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. PKN zaopiniował 588 projektów norm na końcowych etapach opracowania (FDIS i CDV). Do 107 zgłoszono uwagi merytoryczne, komentarze redakcyjne lub propozycje zmian, w tym do 24 dokumentów na etapach FDIS i CDV.

CZŁONKOSTWO W IEC

Członkostwo	Komitety (TC)	Podkomitety (SC)	Razem (TC i SC)
IEC			
Czynne („P”)	33	21	54
Bierne („O”)	64	58	122

PKN współpracuje z 655 Komitetami/Podkomitetami ISO, w tym w 219 ma członkostwo czynne, a w 436 członkostwo bierne; nie prowadzi współpracy z 92 TC/SC. W pracach 121 Grup Roboczych uczestniczy 85 ekspertów z Polski, reprezentujących interesy członków KT. W 2013 r. zmieniono bądź zadeklarowano nowe formy uczestnictwa w pracach 33 ISO/TC/SC.

W 2013 r. zaopiniowano 2766 dokumentów roboczych ISO, w tym 1970 dotyczących TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. W minionym roku przekazano do ISO 919 stanowisk do głosowań projektów norm na etapach końcowych (FDIS, FDAM, DIS, DAM). Do 126 dokumentów zgłoszono uwagi, w tym do 35 na etapie FDIS, DIS, FDAM i DAM.

CZŁONKOSTWO W ISO

Członkostwo	Komitety (TC)	Podkomitety (SC)	Razem (TC i SC)
ISO			
Czynne („P”)	61	158	219
Bierne („O”)	152	284	436

W CEN, w pracach 284 Grup Roboczych (WG) uczestniczy 237 polskich ekspertów. W 2013 r. PKN przeprowadził weryfikację ekspertów w związku z przeniesieniem danych z ZSI Norma do PZN.

Zaopiniowano 2178 dokumentów roboczych CEN (łącznie z ASD-STAN i ECISS), w tym 1571 projektów Norm Europejskich – na etapach ankiety i głosowania. Do 230 dokumentów roboczych zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne, w tym do 143 projektów na etapach ankiety i głosowania.

W CENELEC, w pracach 24 grup roboczych uczestniczy 22 polskich ekspertów.

Zaopiniowano 738 dokumentów roboczych CENELEC, w tym 732 projekty Norm Europejskich na etapach ankiety i głosowania. Do 33 projektów zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne, w tym do 31 projektów na etapach ankiety i głosowania.

W ciągu 2013 r. przekazano stanowiska do 79 projektów norm ETSI (prETSI EN). Do żadnego z projektów nie zgłoszono uwag.

Sektor Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych i zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 98,1% opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	208	Do PN-EN: - polska	28
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	4		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	212	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	28
Suma wszystkich publikacji		240	

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Zakres współpracy międzynarodowej Sektora rozszerzono o współpracę z ISO/TC 142 Cleaning equipment for air and other gases.

Z inicjatywy środowisk współpracujących z KT 279 ds. Ciepłownictwa, Ogrzewnictwa i Wentylacji rozpoczęto proces podziału niniejszego KT na trzy nowe komitety techniczne:

- KT 316 ds. Ciepłownictwa i Ogrzewnictwa;
- KT 317 ds. Wentylacji i Klimatyzacji;
- KT 318 ds. Kominów.

Podział został zaakceptowany przez działającą przy PKN Radę Normalizacyjną. Obecnie prowadzone są prace związane z formalnymi odwołaniami i powołaniami członków KT. Podział KT 279 był konieczny ze względu na obszerny i różnorodny zakres tematyczny. Ułatwi to osiągnięcie konsensu przy podejmowaniu uchwał dotyczących projektów norm.

W Sektorze prowadzony jest Sekretariat ISO/TC 98 Bases for Design of Structures oraz ISO/TC 98/SC 2 Reliability of Structures. Sekretarzem jest pracownik Sektora Budownictwa. W roku 2013 opublikowano dwie normy ISO 4355:2013 Determination of snow loads on the roofs oraz ISO 13033:2013 Bases for design of structures

– Load, forces and other action – Seismic actions on nonstructural components for building applications. Obecnie nowelizowane są dwie normy: ISO 2394:1998 General principles on reliability for structures oraz ISO 3010:2001 Basis for design of structures – Seismic actions on structures. Posiedzenie Plenarne ISO/TC 98 oraz Podkomitetów SC 2 i SC 3, a także Grup Roboczych odbyły się w listopadzie 2013 roku w Japonii. Szczegółowe sprawozdanie z tych zebrań jest dostępne na stronie internetowej PKN.

Dominującymi działaniami Sektora były prace związane ze zbiorem norm projektowych – Eurokodów. Na poziomie europejskim zaplanowano prowadzenie prac dwuetapowo: harmonizacja, uproszczenie i włączanie treści Załączników Krajowych do treści norm, przy założeniu czasowym dla tych działań na lata 2014 do 2020+ oraz rozpoczęcie prac nad przeglądem aktualnej treści Eurokodów począwszy od marca 2015 roku i opublikowaniu ich w nowej postaci po roku 2020.

Planuje się ujednoczenie redakcyjne niniejszego zbioru norm. Nie określono terminu wdrożenia ich nowych wersji w krajach członkowskich CEN. Perspektywa prac jest bardzo odległa i świadczy o niełatwym zadaniu, jakie stoi przed krajowymi jednostkami normali-

zacyjnymi współpracującymi w tym zakresie z CEN/TC 250 Structural Eurocodes. Aktualne prace obejmują 9 zmian, które znajdują się na różnych etapach zaawansowania, a w przygotowaniu jest 6 kolejnych. Zmiany te są planowane jako oddzielne opracowania. Jedynie Eurokod 6 (EN 1996-1-1) opublikowano jako normę skonsolidowaną. Ponadto opracowano nową część Eurokodu 2 – prPN-prEN 1992-4 Projektowanie konstrukcji z betonu – Część 4: Projektowanie zamocowań do stosowania w betonie, która zastąpi dotychczasowe Specyfikacje Techniczne. W związku z powyższym w 2013 roku istotnie wzrosło zainteresowanie udziałem w pracach na forum europejskim przy tych bardzo ważnych dla projektantów konstrukcji budowlanych normach. Świadczy o tym liczba ekspertów (32 osoby), która zgłosiła się w 2013 roku do pracy w Grupach Roboczych działających w ramach Podkomitetów

CEN/TC 250. Duża liczba polskich ekspertów (obecnie 39) przełoży się na rzeczywisty udział w pracach europejskich i jest szansą polskiego wpływu na treści powstających nowych i nowelizowanych części Eurokodów.

Zaobserwowano również wzrost zainteresowania środowisk budowlanych pracami na zamówienie. W ramach tych prac opracowano Polskie Normy własne oraz polskie wersje językowe norm PN-EN.

Najlepiej sprzedającymi się normami z zakresu budownictwa nadal są Eurokody oraz Załączniki Krajowe (NA) do tych norm, publikowane również oddzielnie. Ogółem sprzedano ich około 2,5 tysiąca sztuk. W roku 2013 sprzedano około 400 sztuk.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w popularyzacji działalności normalizacyjnej we współpracy z Polską Izbą Inżynierów Budownictwa poprzez regularne publikacje w miesięczniku „Inżynier Budownictwa”.

Sektor Chemii

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Chemii zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 95% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	192	Do PN-EN: - polska	39
PN-ISO, PN-IEC	6		
PN własne	4		
PDN	3		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	205	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	39
Suma wszystkich publikacji			244

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

W ramach współpracy europejskiej łącznie 9 ekspertów, zgłoszonych przez KT współpracujące z Sektorem, wzięło udział w następujących posiedzeniach CEN:

- CEN/TC 155 Plastics piping systems and ducting systems;
- CEN/TC 19 Gaseous and liquid fuels, lubricants and related products of petroleum, synthetic and biological origin;
- CEN/TC 336 Bituminous binders;
- CEN/TC 411 Bio-based products.

W 2013 r. liczba tematów normalizacyjnych opracowanych w ramach prac na zamówienie utrzymywała się na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego. Realizowane one były w KT 222 ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych i w KT 140 ds. Rur, Kształtek i Armatury z Tworzyw Sztucznych. Polskie Normy będące wdrożeniem norm EN i ISO opracowane przez KT 222 dotyczą asfaltów i lepizszy asfaltowych, ciekłych przetworów naftowych, paliw do pojazdów samochodowych oraz metod badań przetworów naftowych i środków smarowych. W ramach prac na zamówienie wdrożono też dokumenty normalizacyjne i opracowano Polskie Normy własne. W KT 140 opracowano normy dotyczące rur do przesyłania wody, nawadniania, odwadniania i kanalizacji. Wdrożono również europejskie dokumenty normalizacyjne z zakresu kanalizacji deszczowej i sanitarnej, które są wykorzystywane w ocenie zgodności.

W Sektorze opracowano istotne dokumenty normalizacyjne dla użytkowników na różnych szczeblach życia społecznego.

Opublikowano polskie wersje językowe czterech części PN-EN 15947 Wyroby pirotechniczne – Wyroby pirotechniczne widowiskowe, klasy 1, 2 i 3:

- Część 2: Klasy i typy wyrobów pirotechnicznych widowiskowych
- Część 3: Minimalne wymagania dotyczące etykietowania
- Część 4: Metody badań
- Część 5: Wymagania konstrukcyjne i funkcjonowanie

Opublikowano dokumenty normalizacyjne:

- PKN-CEN/TS 13598-3:2013-12 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do podziemnej bezciśnieniowej kanalizacji deszczowej i sanitarnej - Nieplastyfikowany poli(chlorek winylu) (PVC-U), polipropylen (PP) i polietylen (PE) – Część 3: Zalecenia dotyczące oceny zgodności
- PKN-CEN/TS 1401-2:2013-12 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do podziemnego bezciśnieniowego odwadniania i kanalizacji - Nieplastyfikowany poli(chlorek winylu) (PVC-U) - Część 2: Zalecenia dotyczące oceny zgodności.

W niniejszych dokumentach określono zalecenia dotyczące oceny zgodności mieszanek/kompozycji, wyrobów i zestawów zgodnych z PN-EN 13598-1:2011, PN-EN 13598-2:2009 i PN-EN 1401-1:2009.

Opublikowano Polską Normę własną PN-C-04426:2013-07 Ciekłe przetwory naftowe - Spektrofotometryczne metody oznaczania znacznika Solvent Yellow 124 oraz czerwonego i niebieskiego barwnika w lekkich olejach opałowych i olejach napędowych.

Opracowano normatywne załączniki krajowe dotyczące wymagań krajowych do poniższych PN:

- PN-EN 14214:2012 Ciekłe przetwory naftowe - Estry metylowe kwasów tłuszczowych (FAME) do użytku w silnikach samochodowych o zapłonie samoczynnym (Diesla) i zastosowań grzewczych - Wymagania i metody badań
- PN-EN 228:2013-04 Paliwa do pojazdów samochodowych - Benzyna bezołowiowa - Wymagania i metody badań.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w popularyzacji działalności normalizacyjnej poprzez:

- udział w konferencji „Nowe rozporządzenie kosmetyczne...i co dalej ?” organizowanej przez Polski Związek Producentów Kosmetyków i Środków Czystości;
- wygłoszenie prezentacji pt. „Polskie Normy dotyczące paliw płynnych i ich komponentów” w Forum Dyskusyjnym „O systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, biopaliw, LPG i CNG.”

Sektor Elektroniki

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Elektroniki zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100 % wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	124	Do PN-EN: - polska	1
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	124	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	1
Suma wszystkich publikacji			125

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Polscy eksperci delegowani przez Komitety Techniczne współpracujące z Sektorem brali udział w posiedzeniach europejskich i międzynarodowych organów technicznych:

- IEC/SC 86C/WG 1 Fibre-optic communications systems and sub-systems w marcu 2013 roku w Stanach Zjednoczonych;
- IEC/SC 86B/WG 4 Standard tests and measurement methods for fibre optic interconnecting devices and passive components, WG 6 Standards and specifications for fibre optic interconnecting devices and related components, WG 7 Standards and specifications for fibre optic passive component, w kwietniu 2013 roku w Szwecji;
- CLC/TC 86BXA/WG 01 Fibre optic connectors & passive components, WG 02 Closures and fibre management systems w maju 2013 roku w Słowenii;
- IEC/TC 86/SC 86A Fibres and cables, SC 86B Fibre optic interconnecting devices and passive components, SC 86C Fibre optic systems and active devices w październiku 2013 roku w Stanach Zjednoczonych;

- CLC/TC 86BXA Fibre optic interconnect, passive and connectorised components w listopadzie 2013 roku w Belgii.

W KT 105 ds. Elektroakustyki oraz Rejestracji Dźwięku i Obrazu opracowano polską wersję językową PN-EN 60601-2-66:2013-04 Medyczne urządzenia elektryczne - Część 2-66: Szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa podstawowego oraz funkcjonowania zasadniczego przyrządów słuchowych i systemów przyrządów słuchowych. Norma jest szczególnie ważna dla środowiska osób niedosłyszących. Dodatkowo norma ta jest zharmonizowana (dyrektywa 93/42/EWG).

W KT 69 ds. Bezpieczeństwa Urządzeń Pomiarowych, Sterujących i Sprzętu Laboratoryjnego opracowano dwie części PN-EN 61010 (angielskie wersje językowe) z zakresu bezpieczeństwa elektrycznych przyrządów pomiarowych, automatyki i urządzeń laboratoryjnych (czujników prądowych oraz kabin rentgenowskich).

W KT 69 trwają również prace nad opracowywanymi w CLC/BTTF 116-2 Alcohol interlocks projektami normy wieloczęściowej EN 50436 dotyczącej poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez instalowanie blokad alkoholowych.

W KT 241 ds. Podzespołów Elektromechanicznych opracowano kolejne części PN-EN 61169 Złącza wielkiej częstotliwości, które są stosowane w aplikacjach mikrofalowych, telekomunikacji, technologiach bezprzewodowych i w innych dziedzinach.

KT 290 ds. Technik Specjalnych w Elektryce najbardziej aktywnie działało na polu związanym z nadprzewodnictwem - zjawiskiem całkowitego zaniku oporu elektrycznego występującym w wielu metalach i półprzewodnikach oziębionych do dostatecznie niskiej temperatury (ułamków, kilku lub kilkunastu kelwinów - zależnie od rodzaju substancji).

Sektor Elektryki

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Elektryki zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	118	Do PN-EN: - polska	14
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	118	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	14
Suma wszystkich publikacji		132	

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Polscy eksperci, delegowani przez Komitety Techniczne współpracujące z Sektorem uczestniczyli w pracach organów technicznych IEC i CENELEC.

Reprezentant członka KT 79 ds. Transformatorów Energetycznych brał udział w spotkaniu plenarnym IEC/TC 14 Power Transformers, które odbyło się w październiku w Stanach Zjednoczonych. Gospodarzem spotkania

byli amerykański Komitet Techniczny do spraw transformatorów mocy oraz producent transformatorów, firma SPX. Celem spotkania był przegląd aktualnych prac normalizacyjnych w IEC w zakresie transformatorów mocy. Przewodniczący Grup Roboczych omówili postęp prac nad opracowaniem poszczególnych dokumentów.

W pracach Grup Roboczych IEC/TC 35 Primary cells and batteries zadeklarowali udział reprezentant członka KT 54 ds. Chemicznych Źródeł Prądu w IEC/TC 35/MT 14 Performance tests and dimensions, IEC/TC 35/MT 16 Safety of batteries with aqueous electrolyte i IEC/TC 35/MT 17 Document harmonization oraz niezależny ekspert w IEC/TC 35/MT 14 i w IEC/TC 35/MT 15 Lithium batteries.

W czerwcu 2013 roku odbyło się posiedzenie plenarne CLC/TC 21X Secondary cells and batteries. Z ramienia KT 54 uczestniczył reprezentant członka KT. Omawiane były między innymi projekty norm: prEN 50342-2 dotyczący znormalizowania wymiarów baterii AGM, prEN 50342-6 dotyczący specjalnych baterii kwasowo-ołowiowych do aplikacji start-stop, prEN 50342-7 status opracowania norm baterii motocyklowych.

W październiku 2013 r. w Niemczech odbyło się posiedzenie Grup Roboczych IEC/TC 35 MT 14, MT15, MT 16, MT 17, JMT 18. W posiedzeniu uczestniczyło dwóch reprezentantów członka KT 54.

W listopadzie 2013 roku w Belgii odbyło się posiedzenie CLC/TC 78 Equipment and tools for live working. W posiedzeniu wziął udział Zastępca Przewodniczącego KT 72 ds. Elektroenergetycznego Sprzętu Ochronnego do Prac pod Napięciem.

W czerwcu 2013 roku w Zielonej Górze odbyła się XI Konferencja „Prace pod napięciem w sieciach NN, SN i WN w Polsce i na świecie”. Omawiane były również prace normalizacyjne KT 72 ds. Elektroenergetycznego Sprzętu Ochronnego i do Prac pod Napięciem.

W czerwcu 2013 roku zostało zorganizowane w Polskim Komitecie Normalizacyjnym posiedzenie IEC/SC 32A High-voltage fuses. Spotkanie było poświęcone bezpiecznikom wysokiego napięcia. W drugim dniu odbyło się dodatkowo spotkanie IEC/SC 32A/MT 3 Maintenance of IEC 60282-1, 60282-2, 60787. Spotkania odbyły się z udziałem międzynarodowych ekspertów oraz reprezentanta członka KT 75 ds. Bezpieczników Elektroenergetycznych. Na posiedzeniu przedstawione zostały sprawozdania MT 3, MT 7 i WG 6 dotyczące bieżących prac normalizacyjnych. Uaktualniony został program prac IEC/TC 32/SC 32A oraz omówione zostało

dostosowanie planu biznesowego do nowej struktury podkomitetu.

W listopadzie 2013 roku Przewodniczący KT 281 ds. Bezpieczeństwa Maszyn pod Względem Elektrycznym uczestniczył w piętnastym spotkaniu ISO/TC 199/WG 8 Safe control systems, które odbyło się w Stanach Zjednoczonych.

KT 78 ds. Elektrotermii Przemysłowej współpracował z Komitetem Technicznym IEC/TC 27 Industrial electroheating and electromagnetic processing w opracowaniu projektu normy IEC 60519-1 Ed.5 dotyczącego wymagań ogólnych bezpieczeństwa instalacji elektrotermicznych oraz instalacji do obróbki elektromagnetycznej oraz projektu normy IEC 60398 Ed.3 dotyczącego ogólnych metod badań instalacji elektrotermicznych oraz instalacji do obróbki elektromagnetycznej, jak również projektu IEC 62798 Ed.1 dotyczącego metod badań promienników podczerwieni.

Wśród prac normalizacyjnych Sektora na szczególną uwagę zasługują następujące projekty norm opracowywane przez KT 61 ds. Elektrycznego Wyposażenia Trakcyjnego:

- prPN-prEN 61851-23 System przewodowego ładowania pojazdów elektrycznych - Część 23: Stacja ładowania pojazdów elektrycznych prądu stałego
- prPN-prEN 61851-24 System przewodowego ładowania pojazdów elektrycznych - Część 24: Cyfrowe przesyłanie danych pomiędzy stacją prądu stałego ładowania elektrycznych pojazdów drogowych i pojazdem elektrycznym w celu kontroli ładowania prądem stałym.

W KT 63 ds. Elektrycznego Sprzętu Powszechnego Użytku zatwierdzona została, szczególnie oczekiwana przez szeroki krąg użytkowników, polska wersja językowa PN-EN 60335-1:2012 Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego – Bezpieczeństwo użytkowania – Część 1: Wymagania ogólne, zharmonizowana (dyrektywa 2006/95/WE i dyrektywa 2006/42/WE).

W KT 80 ds. Ogólnych w Sieciach Elektroenergetycznych opracowano polską wersję językową

PN-EN 50341-1:2013-03 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1kV Część 1: Wymagania ogólne – Specyfikacje wspólne. Norma dotyczy energetyki, budownictwa, mechaniki i była oczekiwana przez zainteresowane środowiska.

Przewodniczący KT 4 ds. Techniki świetlnej przygotował artykuł „Normalizacja w obszarze techniki świetlnej”, który został opublikowany w czasopiśmie „Warunki Techniczne.pl”.

Sektor Elektrotechniki

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Elektrotechniki zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	67	Do PN-EN: - polska	4
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	67	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	4
Suma wszystkich publikacji			71

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Do zakresu współpracy międzynarodowej KT 304 ds. Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej włączono współpracę z ISO/TC 203 Technical energy systems, IEC/TC 120 Electrical Energy Storage (EES) oraz IEC/SC 8A Grid integration of Large-capacity Renewable Energy (RE) Generation.

Eksperti delegowani przez Komitety Techniczne uczestniczyli w wydarzeniach i pracach międzynarodowych i regionalnych.

- Przewodniczący KT 143 ds. Elektryczności Statycznej uczestniczył w posiedzeniu IEC/TC 101 Electrostatics, które odbyło się w czerwcu 2013 roku w Rosji.
- Delegat KT 304 ds. Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej uczestniczył w pierwszym

posiedzeniu CEN-CLC Coordination Group on Smart and Sustainable Cities and Communities (SSCC-CG), które odbyło się w czerwcu 2013 roku w Belgii.

- Przewodniczący KT 303 ds. Materiałów Elektroizolacyjnych uczestniczył w pracach IEC/TC 10/MT 22 Maintenance of IEC 60422 opracowującej opublikowaną w angielskiej wersji językowej PN-EN 60422:2013-10 Mineralne oleje elektroizolacyjne w urządzeniach elektrycznych – Zalecenia dotyczące nadzoru i konserwacji. Sekretarz Generalny IEC przesłał Przewodniczącemu KT 303 podziękowanie za aktywny udział w pracach nad projektem normy.
- Reprezentant członka KT 53 ds. Kabli i Przewodów wziął udział w posiedzeniu CLC/TC 20 Electric

cables w Czechach oraz w spotkaniu CLC/TC 20/WG 09 Cables for use by electricity supply companies w Wielkiej Brytanii.

W 2013 roku zwiększył się również udział polskich ekspertów w pracach międzynarodowych i regionalnych.

- Ekspert z KT 55 ds. Instalacji Elektrycznych i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych został zgłoszony do IEC/TC 64/ PT 60364-8-2 Development of a new part IEC 60364-8-2 oraz IEC/TC64/MT 34 Electrical installations of buildings - Part 7-718: Requirements for special installations or locations - Communal facilities and workplaces.
- Dwóch ekspertów z KT 55 zostało zgłoszonych do prac w IEC/TC 64/MT 34 Electrical installations of buildings - Part 7-718: Requirements for special installations or locations - Communal facilities and workplaces.
- Pięciu ekspertów z KT 55 brało udział w pracach IEC/TC 81 MT 14 Revision of IEC 62561-1, IEC 62561-2, IEC 62561-3 and IEC 62561-4/Edition 1.
- Dwóch ekspertów z KT 55 zostało zgłoszonych do prac w IEC/TC 81/ MT 15 Revision of IEC 62561-5, IEC 62561-6 and IEC 62561-7/Edition 1.
- KT 77 ds. Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Niskonapięciowej zgłosił po jednym ekspercie do prac w TC 17/SC 17D/MT 16 Maintenance of IEC 60439-5 oraz TC 17/SC 17D/MT 16 Maintenance of IEC 60439-5.
- Przewodniczący KT 8 ds. Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce został zgłoszony do IEC/TC 1/VT 60050 International Electrotechnical Vocabulary.

W grudniu 2013 roku powstała przy Radzie Sektorowej SET pierwsza Grupa Zadaniowa w PKN ds. Inteligentnego i Zrównoważonego Rozwoju Miast i Społeczności. Jest to grupa lustrzana do SSCC-CG, powołana w celu koordynowania wszelkich działań normalizacyjnych z zakresu tematycznego dotyczącego inteligentnych miast i społeczności na szczeblu europejskim, jak również systematycznego zacieśniania współpracy wszystkich zainteresowanych stron.

W KT 55 ds. Instalacji Elektrycznych i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych została opracowana polska wersja językowa normy PN-EN 62305-1:2011 Ochrona odgromowa - Część 1: Zasady ogólne. Norma jest bardzo istotna przy wyposażaniu wszelkich obiektów powszechnego użytku oraz specjalistycznych i cieszy się dużym zainteresowaniem. W 2013 roku zostało sprzedanych 126 egzemplarzy serii norm PN-EN 62305, a dostępność normy w języku polskim na pewno spowoduje wzrost sprzedaży.

KT 303 ds. Materiałów Elektroizolacyjnych bierze udział w opiniowaniu bardzo ważnego i nowatorskiego dla przemysłu elektrotechnicznego i energetyki projektu prPN-prEN 62770 Ciecze stosowane w elektrotechnice – Świeże naturalne ciekłe estry do transformatorów i podobnych urządzeń elektrycznych.

W KT 304 ds. Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej opracowano polskie wersje językowe z zakresu efektywności energetycznej, tj. PN-EN 16212:2012 Obliczanie efektywności energetycznej i oszczędności energii metodami odgórną i oddolną, PN-EN 16231:2012 Metodologia benchmarkingu efektywności energetycznej, PN-EN 16247-1:2012 Audyty energetyczne - Część 1: Wymagania ogólne.

KT 53 ds. Kabli i Przewodów opracował polskie wersje językowe 8 części normy PN-EN 50525 pod wspólnym tytułem Przewody elektryczne – Niskonapięciowe przewody elektroenergetyczne na napięcie znamionowe nieprzekraczające 450/750 V (U0/U). Powyższe normy są niezwykle ważne dla przemysłu kablowego.

Pracownicy Sektora oraz reprezentanci członków KT współpracujących z Sektorem uczestniczyli w popularyzacji działalności normalizacyjnej poprzez publikację artykułów m.in. w periodykach branżowych: „Magazyn Ex”, „Energia Elektryczna”, „Bezpieczeństwo Pracy – nauka i praktyka”, „Journal of Sustainable Mining”.

Sektor Górnictwa

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Górnictwa zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 64% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	16	Do PN-EN: - polska	12
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	9		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	25	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	12
Suma wszystkich publikacji			37

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Reprezentanci członków KT 64 ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem brali aktywny udział w pracach Grup Roboczych CLC/TC 31 Electrical apparatus for explosive atmospheres - General requirements opracowujących projekty norm: EN 60079-29 - dotyczącej detektorów gazu w atmosferach wybuchowych oraz EN 50402 - dotyczącej elektrycznych przyrządów do wykrywania i pomiaru gazów palnych lub toksycznych. Są to bardzo ważne normy przyczyniające się do poprawy bezpieczeństwa w instalacjach przemysłowych, budynkach przeznaczonych do prowadzenia działalności handlowej, a także w pomieszczeniach powszechnego użytku, w których może wystąpić zagrożenie ulotem gazów palnych lub toksycznych.

Prace Sektora koncentrowały się głównie na opracowywaniu Polskich Norm własnych oraz polskich wersji językowych PN w ramach prac na zamówienie. W 2013 roku zainteresowanie podmiotów zewnętrznych finansowaniem tych prac utrzymało się na bardzo wysokim poziomie, podobnie jak w latach poprzednich.

KT 31 ds. Górnictwa Nafty i Gazu opracował polskie wersje językowe PN-EN ISO 15156-1:2010, PN-EN ISO 15156-2:2010 i PN-EN ISO 15156-3: 2010, zawierające wymagania dla materiałów stosowanych przy wydobywaniu ropy i gazu w środowiskach zawierających H₂S.

KT 227 ds. Górnictwa Odkrywkowego opracował między innymi PN-G-02100:2013-12 Górnictwo odkrywkowe – Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych – Użytkowanie i szerokość, która jest ważna nie tylko dla branży górniczej, z uwagi na podanie sposobu ustalania lokalizacji obiektów stałych w pobliżu wyrobisk odkrywkowych, w powiązaniu z planami zagospodarowania przestrzennego.

KT 275 ds. Techniki i Zagrożeń w Górnictwie opracował PN-G-44200:2013-10 Górnictwo – Oznaczanie metanonośności w pokładach węgla kamiennego – Metoda zwiercinowa. Jest to bardzo ważna norma dla węglowego górnictwa podziemnego, umożliwiająca kategoryzację pokładu węgla pod względem zagrożenia

metanowego. Istotną dla górnictwa węgla kamiennego jest również znowelizowana PN-G-09009:2013-12 Mapy górnicze – Umowne znaki wentylacyjne, dostosowująca jej wymagania do używanych współcześnie technik tworzenia i modyfikacji map numerycznych.

KT 64 ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem opracował polską wersję językową PN-EN 60079-0:2013-03 Atmosfery wybuchowe – Część 0: Urządzenia – Podstawowe wymagania. Jest to podstawowa, najważniejsza norma dla wszystkich urządzeń elektrycznych pracujących w przestrzeniach zagrożonych wybuchem i jest związana z dyrektywą 94/9/WE.

KT 144 ds. Koks i Przetworzonych Paliw Stałych opracował polską wersję językową PN-EN 14588:2011 Biopaliwa stałe – Terminologia, definicje i określenia oraz PN-EN 14780:2011 Biopaliwa stałe – Przygotowanie próbek. Są to bardzo ważne normy, związane z dyrektywą 2001/77/WE.

Pracownik Sektora brał aktywny udział w pracach Forum Jednostek Notyfikowanych i Grupy Wsparcia ds. dyrektywy ATEX 94/9/WE dotyczącej zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem. Na spotkaniach ww. Forum w 2013 roku ustalono stanowiska krajowe do projektu nowej dyrektywy ATEX oraz związanych z nią poradników. Stanowiska te były później prezentowane przez przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki na posiedzeniach Komitetu Stałego ds. dyrektywy ATEX (94/9/EC) i Grupy Roboczej przy Komisji Europejskiej (ATEX/WG/14/1/08).

Ponadto pracownicy Sektora uczestniczyli w Europejskim Kongresie Gospodarczym, w panelu dotyczącym górnictwa. Jest to coroczne wydarzenie odbywające się w Katowicach, w którym biorą udział przedstawiciele rządu, ministerstw, jednostek samorządowych, przemysłu oraz jednostek wspierających przemysł.

Sektor Hutnictwa

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Hutnictwa zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 98% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	97	Do PN-EN: - polska	11
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	2		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	99	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	11
Suma wszystkich publikacji			110

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Współpracujący z Sektorem w ramach KT 127 ds. Surowców Hutniczych i Stali producenci stali do zbrojenia betonu zrzeszeni w organizacji branżowej Centrum Promocji Jakości Stali brali aktywny udział w pracach na forum europejskim nad rozpoczęciem nowelizacji EN 10080:2005 dotyczącej spawalnej stali zbrojeniowej, związanej z mandatem Komisji Europejskiej. Stało się to poprzez udział w spotkaniach ECISS/TC 104/WG 1 Weldable reinforcing steels oraz grup ad hoc. Rezultatem tych spotkań było uzgodnienie i powołanie grup zadaniowych mających zająć się poszczególnymi aspektami przyszłej normy dotyczącej stali do zbrojenia betonu oraz opracowanie projektu Raportu Technicznego dotyczącego prętów zbrojeniowych odwijanych z kręgu.

Reprezentanci członków KT 153 ds. Stalowych Blach Cienkich brali aktywny udział w pracach ECISS/TC 108 Steel sheet and strip for electrical applications i ECISS/TC 109 Coated and uncoated flat products to be used for cold forming nad projektami Norm Europejskich dotyczących blach stalowych elektrotechnicznych oraz blach stalowych przeznaczonych głównie na karoserie samochodowe.

Prace Sektora koncentrowały się głównie na opiniowaniu projektów Norm Europejskich i Międzynarodowych, wprowadzaniu norm EN do PN metodą uznania oraz opracowaniu polskich wersji językowych niektórych PN-EN, związanych głównie z Dyrektywami Nowego Podejścia.

W KT 301 ds. Odlewnictwa kontynuowano opracowanie polskich wersji językowych PN-EN zharmonizowanych (dyrektywa 2006/42/WE) dotyczących bezpieczeństwa maszyn i urządzeń do produkcji metali. Z tego zakresu opracowano między innymi polską wersję językową PN-EN 1247+A1:2010 Maszyny odlewnicze – Wymagania bezpieczeństwa dotyczące kadzi, urządzeń do zalewania, maszyn do odlewania odśrodkowego, ciągłego i półciągłego.

KT 165 ds. Spawania i Procesów Pokrewnych opracował szereg norm metodą uznania (m.in. PN-EN ISO 10675-1:2013-12; PN-EN ISO 10675-2:2013-12, PN-EN ISO 17636-1:2013-06, PN-EN ISO 17636-2:2013-06, PN-EN ISO 17639:2013-12) dotyczących badań niszczących i nieniszczących spoin i złączy spawanych. Opracował również polską wersję językową PN-EN ISO 13585:2012 Lutowanie twarde – Kwalifikowanie lutowaczy i operatorów lutowania twardego.

KT 219 ds. Ciężkich Metali Nieżelaznych opracował polskie wersje językowe norm zharmonizowanych (dyrektywa 97/23/WE) PN-EN 12451:2012 Miedź i stopy miedzi – Rury okrągłe bez szwu do wymienników ciepła oraz PN-EN 12452:2012 Miedź i stopy miedzi – Rury żebrowane walcowane bez szwu do wymienników ciepła.

KT 106 ds. Korozji i Ochrony przed Korozją Materiałów Metalowych kontynuował opracowywanie i wprowadzanie do zbioru PN norm dotyczących powłok metalowych i nieorganicznych. Między innymi opracował metodą uznania PN-EN ISO 27830:2013-12 Powłoki metalowe i inne nieorganiczne - Wytyczne oznaczania powłok metalowych i innych nieorganicznych.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w popularyzacji działalności normalizacyjnej poprzez współpracę z branżowymi czasopismami naukowo-technicznymi „Hutnik – Wiadomości Hutnicze” oraz „Rudy i Metale Nieżelazne”, zachęcając środowiska naukowe i przemysł do czynnego udziału w opracowywaniu norm. W obu czasopiśmiech są zamieszczane aktualne informacje o nowych normach z zakresu hutnictwa stali i metali nieżelaznych.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w maju 2013 r. w Europejskim Kongresie Gospodarczym, w panelu dotyczącym hutnictwa. Jest to coroczne wydarzenie odbywające się w Katowicach, w którym biorą udział przedstawiciele rządu, ministerstw, jednostek samorządowych, przemysłu oraz jednostek wspierających przemysł zarówno krajowy, jak i zagraniczny.

Sektor Logistyki, Transportu i Pakowania

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Logistyki, Transportu i Pakowania zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	141	Do PN-EN: - polska	14
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	141	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	14
Suma wszystkich publikacji		155	

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Prace normalizacyjne w Sektorze skupiały się wokół inżynierii kosmicznej, zarządzania projektem kosmicznym, pewności wyrobów kosmonautycznych (CEN/CLC/TC 5 Space), kolejnictwa (CEN/TC 256 Railway applications), cystern do transportu towarów niebezpiecznych (CEN/TC 296 Tanks for transport of dangerous goods), transportu publicznego, elektronicznego poboru opłat (CEN/TC 278 Road transport and traffic telematics), pojazdów drogowych (CEN/TC 301 Electrically propelled road vehicles) oraz wymagań bezpieczeństwa osobowych kolei linowych (CEN/TC 242 Safety requirements for passenger transportation by rope).

W 2013 roku zauważono wzrost zainteresowania podmiotów działalnością normalizacyjną w zakresie kolejnictwa oraz pojazdów i transportu drogowego. Świadczy o tym zwiększenie liczby członków KT 138 ds. Kolejnictwa oraz KT 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego.

W czerwcu 2013 roku w Warszawie odbyły się posiedzenia komitetu ISO/TC 96 Cranes, jego dziewięciu Podkomitetów oraz trzech Grup Roboczych. Posiedze-

nia Podkomitetów oraz Grup Roboczych odbyły się w siedzibie PKN, natomiast posiedzenie plenarne na Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele piętnastu krajów z zadeklarowanym członkostwem czynnym: Australii, Chin, Finlandii, Francji, Niemiec, Norwegii, Japonii, Polski, Rosji, Korei Południowej, Republiki Południowej Afryki, Szwecji, Wielkiej Brytanii, USA i Malezji.

Pracownik SLT wziął udział w spotkaniu Bałtyckiego Forum Normalizacyjnego, które odbyło się we wrześniu 2013 roku na Łotwie.

W roku 2013 można było zauważyć zainteresowanie działalnością polskich ekspertów w Grupach Roboczych powoływanych w komitetach technicznych CEN. Do pracy w CEN/TC 256/SC 2/WG 11 Wheels – Wheelsets, CEN/TC 354/WG 2 All Terrain vehicles, CEN/SABE/ENV Team Environmental Monitoring Strategy Team zgłoszono nowe osoby.

W 2013 roku pracownicy SLT uczestniczyli w pracach Grup Roboczych w Krajowych Forach Konsultacyjnych (KFK) w zakresie maszyn oraz urządzeń dźwigowych, w ramach Centrum Bezpieczeństwa Technicznego (CBT). Inicjatorami i organizatorami CBT byli Urząd

Dozoru Technicznego, Politechnika Warszawska oraz Naczelna Organizacja Techniczna pod patronatem Ministerstwa Gospodarki. Podczas sesji plenarnej omówiono zagadnienia związane z zakupem urządzeń „Co kupujący, importer i dystrybutor wiedzieć powinni”. Przedstawiona została charakterystyka wypadków w odniesieniu do wózków jezdniowych podnośnikowych. Poruszona została tematyka bezpieczeństwa eksploataowania dźwigów osobowych. Tematem Forów były zagadnienia związane z jednolitym interpretowaniem postanowień dyrektyw oraz bieżące prace Grup Roboczych przy Komisji Europejskiej oraz Europejskiego Forum Jednostek Notyfikowanych. Ponadto przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

Blok Branżowy KFKM – przedstawiony został raport dot. prac Grupy Roboczej przy Komisji Europejskiej (MASZYNY) oraz zmiany w normalizacji, raport dot. prac Grup Pionowych VG 8 i VG 9 Koordynacji Jednostek Notyfikowanych do dyrektywy 2006/42/WE, omówione zostały system badań sprawności technicznej sprzę-

tu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w Polsce – zmiany wynikające z implementacji dyrektywy 2009/128/WE oraz uzupełnienia w dyrektywie maszynowej 2006/42/WE dotyczące opryskiwaczy, przedstawiono także wybrane prace CIOP-PIB w dziedzinie zapobiegania wypadkom przy obsłudze maszyn.

Blok Branżowy KFKd – przedstawiony został raport dotyczący prac Grupy Roboczej przy Komisji Europejskiej oraz stan normalizacji (DŹWIGI) oraz raport dot. prac Forum Jednostek Notyfikowanych przy Komisji Europejskiej (DŹWIGI). Omówiono zagadnienia związane z bezpieczną eksploatacją dźwigów wyposażonych w liny o małych średnicach, bezpieczeństwem i komfortem użytkowania dźwigów osobowych; poruszono temat współpracy między osobami odpowiedzialnymi za prace budowlane oraz instalatorami dźwigów (dyrektywa 95/16/WE), a także nowych rozwiązań w zakresie zarządzania serwisem dźwigów osobowych.

Sektor Maszyn i Inżynierii

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Maszyn i Inżynierii zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 98,8% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	163	Do PN-EN: - polska	22
PN-ISO, PN-IEC	2		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	165	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	22
Suma wszystkich publikacji		187	

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Do zakresu współpracy międzynarodowej KT 240 ds. Maszyn i Urządzeń do Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Mieszanek Gumowych włączono współpracę z ISO/TC 270 Plastic and rubber machines.

Zgłoszono nowych ekspertów do współpracy z CEN/TC 46 Fireplaces for liquid fuels, CEN/TC 337/WG1 Winter service equipment and products oraz CEN/TC106/WG 1 Large kitchen appliances using gaseous fuels - Security, którzy czynnie uczestniczyli w pracach normalizacyjnych na poziomie europejskim.

W 2013 roku, podobnie jak w latach poprzednich, pracownicy Sektora uczestniczyli w pracach grup roboczych w Krajowych Forach Konsultacyjnych w zakresie maszyn, urządzeń ciśnieniowych oraz energetyki, w ramach Centrum Bezpieczeństwa Technicznego (CBT).

W czerwcu 2013 roku pracownik Sektora na zaproszenie firmy Daikin Europe N. V. oraz jej spółki córki Daikin Airconditioning Poland Sp. z o.o. brał udział w konferencji, która odbyła się w Belgii. Głównym celem spotkania było omówienie stanu prac nad wybranymi projektami norm CEN, ISO, IEC dotyczącymi klimatyzatorów, pomp ciepła i czynników chłodniczych oraz przedstawienie stanowisk zaproszonych przedstawicieli krajowych jednostek normalizacyjnych. Projekty tych norm znajdują się na różnych etapach nowelizacji. Udział w konferencji wzięli przedstawiciele z Austrii, Bułgarii, Chorwacji, Czech, Polski, Serbii oraz pracownicy krajowych oddziałów koncernu Daikin.

We wrześniu pracownik Sektora brał udział w Bałtyckim Forum Normalizacyjnym, które odbyło się na Łotwie.

Podobnie jak w latach poprzednich nadal opracowywane były PN w ramach prac na zamówienie z zakresu działania KT 277 ds. Gazownictwa. W 2013 r. przygotowano do zatwierdzenia polskie wersje językowe norm dotyczących urządzeń spalających paliwa gazowe, analizy gazu ziemnego, infrastruktury gazowej oraz gazomierzy.

Na szczególną uwagę zasługują normy: PN-ISO 17089-1:2013-05 Pomiar przepływu płynu w przewodach zamkniętych - Gazomierze ultradźwiękowe - Część 1: Gazomierze do pomiarów rozliczeniowych i bilansowych, która może być stosowana do pomiarów przepływu prawie wszystkich rodzajów gazu oraz PN-EN ISO 28460:2011 Przemysł naftowy i gazowniczy - Instalacja i wyposażenie dla skroplonego gazu ziemnego - Połączenie statku z brzegiem i operacje portowe. Norma ta dotyczy budowy terminalu LNG w Świnoujściu (gazoportu), który przyczyni się do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

W KT 16 ds. Ciągników i Maszyn Rolniczych i Leśnych została przygotowana do zatwierdzenia angielska wersja językowa PN-EN ISO 4254-1:2013-08 Maszyny rolnicze – Bezpieczeństwo – Część 1: Wymagania ogólne. Norma ta jest bardzo ważna dla producentów wszystkich mobilnych maszyn rolniczych, ponieważ powoływana jest prawie w każdej deklaracji zgodności.

Również w KT 16 zostały przygotowane trzy części normy PN-EN ISO 16119 Maszyny rolnicze i leśne - Wymagania dla opryskiwaczy dotyczące ochrony środowiska

- Część 1: Postanowienia ogólne
- Część 2: Opryskiwacze z belką poziomą
- Część 3: Opryskiwacze sadownicze.

W KT 48 ds. Podstaw Budowy Maszyn zakończono prace nad polską wersją językową dwóch części normy PN-EN ISO 10360 Specyfikacje geometrii wyrobów (GPS) – Badania odbiorcze i okresowe współrzędnościowych maszyn pomiarowych (CMM)

- Część 2: CMM stosowane do pomiaru wymiarów liniowych
- Część 5: CMM z zespołami głowic pomiarowych stykowych z pojedynczym trzpieniem lub wielotrzpieniowych.

Sektor Nanotechnologii i Innowacji

W Sektorze Normalizacyjnym w roku 2013 nie opracowano Polskich Norm.

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Zakres działania Sektora obejmuje tematykę CEN/TC 352 Nanotechnologies oraz ISO/TC 229 Nanotechnologies. W pracach obydwu TC bierze czynny udział polski ekspert.

Nanotechnologia jest szybko rozwijającym się dzia-łem technologii i są przykłady udziału polskich podmiotów w programach finansowanych z funduszy unijnych, ale jednocześnie nie ma zainteresowania finansowaniem opracowywania polskich wersji językowych norm i dokumentów normalizacyjnych z tego zakresu.

W maju 2013 roku w siedzibie Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE odbyło się spotkanie „Nanotechnologie w programie HORIZON 2020”, w którym udział wzięli pracownicy Sektora oraz

reprezentanci członków KT 314 ds. Nanotechnologii. Spotkanie miało na celu przedstawienie wybranej grupy ekspertów postępow w przygotowaniu propozycji tematów do programu prac z dziedziny nanotechnologii dla nowego programu ramowego badań i innowacji HORIZON 2020 (2014-2020), które mogłyby wpłynąć na podjęcie opracowywania norm i innych dokumentów normalizacyjnych.

W zakresie tematycznym Sektora znajduje się także IEC/TC 113 Nanotechnology standardization for electrical and electronics products and systems oraz ISO/TC 266 Biomimetics. W obu komitetach nasza forma uczestnictwa ma charakter obserwatora.

Sektor Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Obronności i Bezpieczeństwa Publicznego zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	39	Do PN-EN: - polska	2
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	39	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	2
Suma wszystkich publikacji			41

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

W 2013 roku Organy Techniczne współpracujące z Sektorem aktywnie uczestniczyły w normalizacji europejskiej, co miało odzwierciedlenie m. in. w organizowanych w PKN spotkaniach organów roboczych europejskich organizacji normalizacyjnych.

W maju odbyło się pierwsze spotkanie międzynarodowej grupy roboczej Komitetu Projektowego CEN/TC 419 Forensic science processes z przedstawicielami Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, prowadzącego Sekretariat niniejszego TC. Określono harmonogram spotkań, organizację prac grupy, a także poddano dyskusji dokument roboczy pierwszej powstającej normy, w której zostaną określone wymagania dla właściwego przeprowadzenia procesu oględzin miejsca zdarzenia, postępowanie z dowodami rzeczowymi oraz śladami i nadzór nad nimi. Jednocześnie na poziomie krajowym rozpoczęto w Sektorze działania zmierzające do utworzenia w tym zakresie tematycznym Komitetu Zadaniowego.

W czerwcu odbyło się posiedzenie Grupy Roboczej CEN/TC 72/WG 15 Fire detection and fire alarm systems poświęcone nowelizacji EN 54-21:2006 dotyczącej transmisji alarmów pożarowych i sygnałów uszkodzeniowych. Pracom WG przewodniczył ekspert z Polski.

Polski ekspert wziął udział w posiedzeniu Grupy Roboczej CLC/TC 79/WG 5 Alarm systems, która zajmuje się opracowywaniem norm podstawowych dotyczących systemów i urządzeń do transmisji alarmów. Grupa pracowała nad projektem Specyfikacji Technicznej zawierającej zalecenia dotyczące planowania, projektowania, instalacji oraz serwisowania systemów transmisji alarmów.

Polscy eksperci współpracujący z KZ 501 ds. Usług w zakresie systemów bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń biorą aktywny udział w posiedzeniach plenarnych CEN/CENELEC/TC 4 Services for fire safety and security services oraz posiedzeniach grupy ad hoc, w której toczą się intensywne prace nad opracowaniem projektu normy, będącej normą podstawową dotyczącą całego rynku zabezpieczeń technicznych.

W ramach prac KT 264 ds. Systemów Sygnalizacji Pożarowej opracowano polskie wersje językowe dwóch ważnych dla środowiska systemów sygnalizacji pożarowej norm:

PN-EN 54-1:2011 Systemy sygnalizacji pożarowej – Część 1: Wprowadzenie, PN-EN 54-24:2008 Systemy sygnalizacji pożarowej – Część 24: Dźwiękowe systemy ostrzegawcze - Głośniki.

W ramach KT 244 ds. Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo - Gaśniczych prowadzone są prace związane z nowelizacją Polskich Norm własnych, ważnych dla środowiska ochrony przeciwpożarowej. Nowelizacja dotyczy PN z zakresu sprzętu pożarniczego wykorzystywanego przez jednostki ochrony przeciwpożarowej do działań ratowniczo-gaśniczych. W KT zakończono prace nad polskimi wersjami językowymi norm serii PN-EN 671 Stałe urządzenia gaśnicze – Hydranty wewnętrzne

- Część 1: Hydranty wewnętrzne z wężem półsztywnym
- Część 2: Hydranty wewnętrzne z wężem płasko składanym.

W ramach prac KT 177 ds. Projektowania i Produkcji Uzbrojenia i Sprzętu Wojskowego opracowano polską wersję językową PN-EN 61996-2:2009 Urządzenia i systemy nawigacji i radiokomunikacji morskiej - Pokładowy rejestrator danych z podróży (VDR) - Część 2: Uproszczony rejestrator danych z podróży (S-VDR) - Wymagania dotyczące działania, metody i wymagane wyniki badań.

Sektor kontynuuje współpracę ze Służbą Normalizacyjną Ministra Obrony Narodowej, w ramach której w 2013 r. pracownik Sektora na spotkaniu przedstawicieli państw Trójkąta Weimarskiego oraz Wielkiej Brytanii i USA nt. „Normalizacji operacyjnej i materiałowo-technicznej oraz współpracy NATO i UE w tym zakresie” wygłosił prezentację „Współpraca cywilno-wojskowa w ramach systemu normalizacyjnego w Polsce”. Wymieniono doświadczenia z zakresu prowadzenia działalności w obszarze normalizacji operacyjnej i materiałowo-technicznej zarówno na poziomie krajowym, jak i UE i NATO, w tym współpracy pomiędzy tymi organizacjami. Zasady przyjęte w UE i NATO mają duży wpływ na realizację współpracy pomiędzy krajowymi jednostkami

normalizacyjnymi i instytucjami odpowiedzialnymi za prowadzenie normalizacji obronnej w resortach obrony.

Pracownik Sektora na spotkaniu przedstawiciele normalizacji, jakości i kodyfikacji resortów obrony Polski, Czech, Słowacji i Węgier wygłosił referat „Krajowy system normalizacyjny i sprawy obronne”.

W ramach współpracy krajowej w Polsce określonej istniejącymi od kilkunastu lat przepisami, Komitet Techniczny 176 ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia opracowuje normy krajowe zgodnie z regułami prac europejskich i międzynarodowych oraz Normy Obronne ściśle na potrzeby resortu obrony według reguł przyjętych w Ministerstwie Obrony Narodowej. W ramach tej współpracy pracownicy Sektora nadają numery i utrzymują bazy danych Norm Obronnych.

W 2013 r. nadano numery 13 Normom Obronnym i 4 Podręcznikom Normalizacji Obronnej. Rozpoczęto także prace nad nowelizacją PN-V-02000:2002 Kodyfikacja wyrobów obronnych – Wymagania ogólne.

Pracownicy Sektora w roku 2013 brali czynny i wielokrotny udział w działalności popularyzatorskiej i szko-

leniowej nastawionej na przedstawianie kierunków i stanu znormalizowania obszaru bezpieczeństwa powszechnego, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i mienia, realizowanych w ramach działalności normalizacyjnej organizacji międzynarodowych i europejskich. Szczególną uwagę zwracano na najnowsze normy i dokumenty normalizacyjne z ww. obszaru oraz na dokumenty będące w trakcie opracowywania. Pracownicy Sektora wygłosili referaty:

- „Problematyka monitoringu w Normach Międzynarodowych i Europejskich dotycząca obszaru bezpieczeństwa publicznego” na V SEMINARIUM - FORUM MONITORINGU POLSKIEGO „Aktualne aspekty prawno-normatywne oraz trendy techniczne monitoringu bezpieczeństwa obiektów”,
- „Normalizacja w obronności i bezpieczeństwie powszechnym” na konferencji w Akademii Obrony Narodowej „Problematyka normalizacji, jakości i kodyfikacji w aspekcie przygotowań gospodarczo-obronnych państwa”.

Sektor Produktów Powszechnego Użytku

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Produktów Powszechnego Użytku zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100 % wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	84	Do PN-EN: - polska	3
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	84	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	3
Suma wszystkich publikacji		87	

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

W 2013 roku wzrosło zainteresowanie podmiotów bezpośrednim udziałem w pracach międzynarodowych i europejskich. W posiedzeniach komitetów ISO/TC uczestniczyło 2 ekspertów, a w posiedzeniach CEN/TC i WG - 9 ekspertów.

Szczególnie aktywnie uczestniczą eksperci KT 2 ds. Sportu i Rekreacji w pracach CEN/TC 402 Private family Swimming Pools and related materials/equipment and accessories, gdzie trwają prace nad nowymi normami dotyczącymi basenów do użytku domowego (seria EN 16582). Kolejne nowości to rozpoczęcie prac normalizacyjnych dotyczących zjeżdżalni grawitacyjnych w ISO/TC 83 Sports and recreational equipment oraz sprzętu Parkour w CEN/TC 136 Sports, playground and other recreational equipment.

Ważnym wydarzeniem w zakresie prac prowadzonych przez CEN/TC 189 Geosynthetics było opublikowanie 6 norm określających zastosowania i właściwości barier geosyntetycznych, które wspomagają realizację dyrektywy 2006/118/WE w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu.

Reprezentant członka KT 142 ds. Geosyntetyków został zgłoszony jako ekspert do prac w różnych Grupach Roboczych w CEN/TC 189 oraz ISO/TC 221.

KT 239 ds. Jubilerstwa zajmował się opracowywaniem normy własnej PN-M-17008 Bursztyń - Klasyfikacja i badania.

KT 2 ds. Sportu i Rekreacji uczestniczy w opracowaniu prPN-pEN 16630 Siłownie zewnętrzne instalowane na stałe - Wymagania bezpieczeństwa i metody badań.

W CEN/TC 52 Safety of toys prowadzone są prace nad nowelizacją norm z serii EN 71 dotyczących bezpieczeństwa zabawek. Nowelizacje są wynikiem postępu w ocenie zagrożeń dla dzieci oraz rozwoju metod badań. Tak częste nowelizacje uniemożliwiają podjęcie przez KT 237 prac nad opracowaniem polskich wersji językowych tej serii norm o co wnoszą zainteresowani. W 2013 r. opublikowano następną część PN EN 71-12:2013-09 Bezpieczeństwo zabawek - Część 12: N nitrozoaminy i substancje N nitrozowe.

Bardzo istotną jest PN-EN 14602:2013-02 Obuwie - Metody badań do ustalenia kryteriów ekologicznych oraz PN EN 16223:2013-05 Skóra wyprawiona - Wymagania dotyczące znakowania i opisywania skóry przeznaczonej na obicia tapicerskie i elementy wnętrza motoryzacyjnych.

Została opublikowana polska wersja językowa PN-EN 13795+A1:2013-06 Obłożenia chirurgiczne, fartuchy chirurgiczne i odzież dla bloków operacyjnych, stosowane jako wyroby medyczne dla pacjentów, personelu medycznego i wyposażenia - Wymagania ogólne dotyczące wytwórców, przetwórców i wyrobów, metod badań, wymagań użytkowych i poziomów wymagań.

Rok 2013 okazał się przełomowy dla PN EN 3758:2012 Tekstylna - System oznaczania sposobu konserwacji z zastosowaniem symboli. Została opublikowana polska wersja językowa oczekiwana przez producentów i konsumentów.

Wychodząc naprzeciw coraz większemu zainteresowaniu normalizacją producentów zabawek w Sektorze zorganizowano spotkanie z przedstawicielami Stowarzyszenia Branży Zabawek i Artykułów Dziecięcych. Podczas spotkania omówiono przebieg prac w KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek, w tym zasady finansowania prac normalizacyjnych oraz możliwości i korzyści wynikające z członkostwa w KT. Powinno to zaowocować aktywnym udziałem producentów zabawek w pracach normalizacyjnych.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w konferencjach, seminariach oraz innych wydarzeniach związanych z tematyką Sektora. Ważnym wydarzeniem było sympozjum pt. „Przez rekreację do integracji” oraz prezentacja szkoleniowa pt. „Inwestycja w bezpieczny plac zabaw i jego utrzymanie” zorganizowanych w ramach Targów Placów Zabaw w Sosnowcu, którego uczestnikami byli organizatorzy placów zabaw. Podczas seminarium Konsultant KT 2 omówił stan znormalizowania zagadnienia oraz toczące się prace w CEN/TC 136.

Pracownicy Sektora brali również udział w konferencjach dotyczących projektowania obuwia (KT 20 ds. Skóry i Obuwia) oraz odpowiedzialności przemysłu odzieżowego (KT 22 ds. Odzieżownictwa).

Pracownik Sektora wziął udział w zorganizowaniu spotkania ze specjalistami z Azerbejdżanu, którzy byli goszczeni przez członków KT 100 w Poznaniu i Wieruszowie, gdzie zapoznali się z produkcją wyrobów i wykorzystaniem norm dla przemysłu meblarskiego.

W ramach prac legislacyjnych związanych z normalizacją Pracownik Sektora bierze udział w pracach Grupy

Wsparcia do dyrektywy dotyczącej bezpieczeństwa zabawek przy Ministerstwie Gospodarki.

Porozumienie PKN z MEN w ramach programu rządowego „Bezpieczna i przyjazna szkoła” przyczyniło się do przygotowania przez pracowników Sektora artykułów „Deskorolka w szkole? To jest to!”, „Bezpieczeństwo dzieci w szkole”, „Bramki”, „Nawierzchnie sportowe”, które były opublikowane na stronie internetowej MEN.

Sektor Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 88,2% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	30	Do PN-EN: - polska	2
PN-ISO, PN-IEC	4		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	34	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	2
Suma wszystkich publikacji		36	

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Rozszerzono zakres współpracy międzynarodowej o ISO/PC 287 Chain of custody of forest-based products – Requirements oraz współpracy regionalnej o CEN/TC 425 Project Committee – Halal Food. Następnym tych działań była zmiana zakresu tematycznego oraz współpracy międzynarodowej KT 181 ds. Gospodarki Leśnej poprzez włączenie tematyki dotyczącej łańcucha dostaw produktów zawierających surowce leśne. Tematyka dotycząca żywności halal pozostała w gestii Rady Sektorowej SRZ.

Do zakresu KT 93 włączono tematykę dotyczącą mięsa drobiowego i jaj będącą do czasu wprowadzenia zmian w gestii Rady Sektorowej SRZ, co skutkowało zmianą nazwy i zakresu tematycznego KT. Komitet Techniczny zmienił nazwę na KT 93 ds. Mięsa, Jaj i ich Przetworów.

KT 39 ds. Tytoniu i Wyrobów Tytoniowych czynnie uczestniczy w pracach ISO/TC 126 Tobacco and tobacco products. Aktywność ta została potwierdzona udziałem reprezentantów członków KT 39 w plenarnym

posiedzeniu zorganizowanym w październiku w Turcji. Równolegle odbyły się również posiedzenia dwóch Podkomitetów: ISO/TC 126/SC 1 Physical and dimensional tests oraz ISO/TC 126/SC 2 Leaf tobacco. Na posiedzeniu podjęto decyzję o modyfikacji zakresu działania ISO/TC 126, z uwzględnieniem produktów wyprodukowanych lub pochodzących z tytoniu przeznaczonych do „konsumpcji” lub które będą używane w podobny sposób. Zapadła też decyzja o powołaniu trzech Grup Roboczych: WG 12 Bidis, WG 13 Nicotine purity (w tej grupie nasi przedstawiciele zgłosili swój aktywny udział i potwierdzono to zgłoszeniem eksperta) i WG 14 Benzo[a]pyrene in cigarette mainstream smoke.

KT 36 ds. Zbóż i Przetworów Zbożowych czynnie uczestniczy w pracach ISO/TC 34/SC 4 Cereals and pulses; do pracy w grupach roboczych WG 6 Pulses i WG 7 Maize niniejszego SC zgłoszono polskich ekspertów.

W 2013 roku zanotowano wzrost liczby tematów normalizacyjnych opracowywanych na zamówienie, w szczególności w KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych oraz w KT 40 ds. Pasz, KT 36 ds. Zbóż i Przetworów Zbożowych, KT 229 ds. Kawy, Herbaty i Kakao.

W KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych zostały opracowane szczególnie oczekiwane przez zainteresowane środowisko trzy części normy dotyczącej analizy sensorycznej mleka i przetworów mlecznych:

PN-ISO 22935-1:2013-05 Mleko i przetwory mleczne - Analiza sensoryczna - Część 1: Ogólne wytyczne rekrutacji, wyboru, szkolenia i monitorowania oceniających;
PN-ISO 22935-2:2013-07 Mleko i przetwory mleczne - Analiza sensoryczna - Część 2: Zalecane metody oceny sensorycznej;

PN-ISO 22935-3:2013-07 Mleko i przetwory mleczne - Analiza sensoryczna - Część 3: Wytyczne do oceny zgodności właściwości cech sensorycznych ze specyfikacjami produktu z zastosowaniem metody punktowej.

W KT 235 ds. Analizy żywności zostały opracowane polskie wersje językowe norm dotyczących bezpieczeństwa szczególnej grupy naszych obywateli – niemowląt i małych dzieci:

PN-EN 15850:2010 Artykuły żywnościowe - Oznaczanie zearalenonu w żywności na bazie kukurydzy dla dzieci, mące jęczmiennej, mące kukurydzianej, polencie, mące pszennej oraz żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci - Metoda HPLC z oczyszczaniem na kolumnie powinowactwa immunologicznego i detekcją fluorescencyjną

PN-EN 15891:2010 Artykuły żywnościowe - Oznaczanie deoksynivalenolu w zbożach, przetworach zbożowych oraz żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci - Metoda HPLC z oczyszczaniem na kolumnie powinowactwa immunologicznego i detekcją UV

W KT 310 ds. Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności została opracowana angielska wersja językowa PN-EN 16104:2013-06 Dane dotyczące żywności – Struktura i format wymiany.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w popularyzacji działalności normalizacyjnej poprzez udział w seminarium w Krajowym Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie „Normalizacja w szkołach rolniczych – rola i zadania Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w kształceniu zawodowym”, gdzie wygłoszono prezentację „Normalizacja w przemyśle rolno-żywnościowym”. Innymi przykładami promocji normalizacyjnej był udział pracowników SRZ w Seminarium „Nowe wyzwania w produkcji żywności i pasz w UE”, Konferencji „Postępy Biotechnologii i Techniki Produkcji Żywności” oraz w XXII Targach Mleczarskich „Mleko-Expo 2013”.

Sektor Techniki Informatycznych i Komunikacji

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Techniki Informatycznych i Komunikacji zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	94	Do PN-EN: - polska	21
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	94	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	21
Suma wszystkich publikacji		115	

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Rozszerzono zakres współpracy międzynarodowej KT 173 ds. Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych o ISO/IEC JTC1/SC 39 Sustainability for and by Information Technology.

Eksperti KT 173 aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach plenarnych i pracach Grup Roboczych CENELEC/TC 215/WG 3 Facilities and infrastructures i ISO/IEC/JTC 1/SC 25/WG 3 Customer premises cabling oraz w konferencji "1st World Multi-Conference on Intelligent Building Technologies and Multimedia Management – IBTMM 2013", w której normalizacja była istotnym zagadnieniem, czego wyrazem były wystąpienia nt. „Metodyki projektowania budynków użyteczności publicznej w celu maksymalizacji efektywności energetycznej w świetle dyrektywy EPBD oraz normy PN-EN 15232” oraz „Metodyki oceny wpływu systemów automatyki i zarządzania na efektywność energetyczną budynków w świetle normy PN-EN 15232”.

Ekspert KT 173 wzięł również udział w posiedzeniu wspólnej grupy CEN/CENELEC SSCC-CG „Smart and sustainable cities and communities coordination group”. Zagadnienia związane z inteligentnym

i zrównoważonym rozwojem miast i społeczności cieszą się dużym zainteresowaniem w kraju.

Reprezentanci członków KT 172 ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań brali czynny udział w pracach komitetów technicznych CEN i ETSI, w konferencjach międzynarodowych poświęconych tematyce podpisu elektronicznego, jak również w warsztatach zorganizowanych przez ETSI i CEN poświęconych podpisowi elektronicznemu i elektronicznym usługom zaufania.

Ekspert KT 172 brał czynny udział w opracowaniu CEN/TS 15480-3 Identification card systems - European Citizen Card - Part 3: European Citizen Card Interoperability using an application interface w CEN/TC 224/WG 15 European citizen card.

Członek KT 172 Unizeto Technologies był gospodarzem posiedzenia Komitetu Technicznego ESI (Electronic Signatures and Infrastructures). Na posiedzeniu omówiono sprawę związaną ze sposobem podziału specyfikacji technicznych opisujących wymagania dla profili certyfikatu (w tym profilu certyfikatu kwalifikowanego) oraz przedyskutowano m.in. postępy prac

w ramach Grup Roboczych realizujących zadania związane z mandatem Komisji Europejskiej M/460.

Wspomniany członek KT 172 wspólnie z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym ze Szczecina zorganizowali XIII edycję Europejskiego Forum Podpisu Elektronicznego (EFPE), którego partnerem merytorycznym był Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych ETSI. Na konferencji przedyskutowano dobre praktyki, kierunki zmian legislacyjnych, normalizacyjnych oraz nowoczesne technologie. Omówiono normy dotyczące Listy Zaufanych Podmiotów (Trust Status List), które jednoznacznie wprowadzają mechanizm wzajemnego rozpoznawania Zaufanych List. Dzięki temu będą mogły być uznawane centra certyfikacji świadczące usługi zaufania poza Unią Europejską i Europą. W ramach warsztatów, w kontekście prowadzonych prac normalizacyjnych, zebrano i przeanalizowano uwagi napływające od podmiotów rynkowych wykorzystujących produkty i usługi powiązane z podpisem elektronicznym.

Kolejnym ważnym wydarzeniem było zorganizowanie w Polsce VI konferencji Central European Electronic Card, pod patronatem honorowym PKN. Na konferencji, która jest najważniejszym spotkaniem sektora nowoczesnych technologii i systemów kartowych z Polski i Europy Centralnej, przedstawiciel KT 172 zaprezentował temat „Aspekty normalizacji w odniesieniu do kart identyfikacyjnych”, w którym przedstawił dorobek prac normalizacyjnych, strategię, finansowanie i wymierne korzyści płynące z normalizacji.

Aktywność na arenie międzynarodowej ma też odzwierciedlenie w pracach krajowych: rozpoczęto prace na zamówienie dotyczące wprowadzenia do PN metodą tłumaczenia ISO/IEC 7816-1:2011 Identification cards - Integrated circuit cards - Part 1: Cards with contacts - Physical characteristics.

W ramach prac KT 11 ds. Telekomunikacji zakończono prace nad polskimi wersjami językowymi norm zharmonizowanych (dyrektywy 2004/108/WE, 95/54/WE i 1999/5/WE):

- PN-EN 50083-2:2012 Sieci kablowe służące do rozprawiania sygnałów: telewizyjnych, radiofonicznych i usług interaktywnych - Część 2: Kompatybilność elektromagnetyczna urządzeń
- PN-ETSI EN 302 686 V1.1.1:2011 Inteligentne systemy transportowe (ITS) - Urządzenia radiokomunikacyjne pracujące w zakresie częstotliwości od 63 GHz do 64 GHz - Zharmonizowana EN zapewniająca spełnienie zasadniczych wymagań zgodnie z artykułem 3.2 dyrektywy R&TTE
- PN-ETSI EN 302 774 V1.2.1:2012 Szerokopasmowe bezprzewodowe systemy dostępowe (BWA) pracujące w zakresie częstotliwości od 3 400 MHz do 3 800 MHz - Stacje bazowe - Zharmonizowana EN zapewniająca spełnienie zasadniczych wymagań zgodnie z artykułem 3.2 dyrektywy R&TTE.

W ramach prac KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej zakończono prace nad polskimi wersjami językowymi norm zharmonizowanych (dyrektywa 2004/108/WE):

- PN-EN 55016-1-4:2010 Wymagania dotyczące aparatury pomiarowej i metod pomiaru zaburzeń radioelektrycznych oraz odporności na zaburzenia - Część 1-4: Aparatura do pomiaru zaburzeń radioelektrycznych i do badań odporności - Anteny i poligony pomiarowe do pomiaru zaburzeń promieniowanych
- PN-EN 55016-2-2:2011 Wymagania dotyczące aparatury pomiarowej i metod pomiaru zaburzeń radioelektrycznych oraz odporności na zaburzenia - Część 2-2: Metody pomiaru zaburzeń i badania odporności - Pomiar mocy zaburzeń
- PN-EN 55016-2-3:2010 Wymagania dotyczące aparatury pomiarowej i metod pomiaru zaburzeń radioelektrycznych oraz odporności na zaburzenia - Część 2-3: Metody pomiaru zaburzeń i badania odporności - Pomiar zaburzeń promieniowanych
- PN-EN 55016-4-2:2011 Wymagania dotyczące aparatury pomiarowej i metod pomiaru zaburzeń radioelektrycznych oraz odporności na zaburzenia - Część 4-2: Niepewności, statystyka i modelowanie poziomu dopuszczalnego - Niepewność aparatury pomiarowej.

W ramach prac krajowych KT 302 ds. Zastosowania Informatyki w Ochronie Zdrowia opracowano polskie wersje językowe ważnej dla środowiska opieki zdrowotnej serii norm PN-EN ISO 11073-10404:2011, PN-EN ISO 11073-10407:2011, PN-EN ISO 11073-10408:2011, PN-EN ISO 11073-10417:2011, w których określono normatywną definicję komunikacji pomiędzy osobistym

urządzeniem telemedycznym (termometry, pulsoksymetry, monitory ciśnienia krwi, glukometry) a jednostkami cyfrowymi (np. telefonami komórkowymi, komputerami osobistymi, osobistym wyposażeniem medycznym oraz przystawkami STB) w sposób umożliwiający automatyczną konfigurację (plug-and-play) zapewniającą interoperacyjność.

Sektor Usług

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Usług zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	5	Do PN-EN: - polska	1
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	5	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	1
Suma wszystkich publikacji			6

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

W kwietniu 2013 roku, z uwagi na rozwijające się prace normalizacyjne w ISO/TC 267 Facilities management, przekształcony został Komitet Zadaniowy 503 w Komitet Techniczny 315 ds. Facility Management.

W KZ 500 ds. Usług Solaryjnych trwały prace normalizacyjne nad kolejnymi projektami norm:

- prPN-prEN 16489-2 Świadczenie profesjonalnych usług opalania z wykorzystaniem promieniowania UV - Część 2: Kwalifikacje i kompetencje wymagane od personelu salonów solaryjnych
- prPN-prEN 16489-3 Świadczenie profesjonalnych usług opalania z wykorzystaniem promieniowania UV - Część 3: Wymagania dotyczące świadczenia usług.

W KT 313 ds. Usług Ochrony przed Szkodnikami trwały prace normalizacyjne nad projektem prPN-prEN 16636 Usługi ochrony przed szkodnikami – Wymagania i kompetencje.

W RS SUS trwały prace normalizacyjne nad projektem prPN-prEN 16686 Świadczenie opieki zdrowotnej w zakresie osteopatii.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w popularyzacji działalności normalizacyjnej poprzez udział w seminariach, na których omawiano projekt Normy Europejskiej dotyczący wymagań i kompetencji usług w zakresie ochrony przed szkodnikami oraz promocji serii norm PN-EN 15221 Facility Management.

W lutowym numerze „Wiadomości PKN”, ukazał się artykuł dotyczący poczty hybrydowej, napisany przez reprezentanta członka KT 259.

W grudniu została opublikowana polska wersja językowa PN-EN 15733:2010 Usługi pośredników w obrocie nieruchomościami - Wymagania dotyczące świadcze-

nia usług przez pośredników w obrocie nieruchomościami, która została opracowana w ramach prac na zamówienie.

Sektor Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100 % wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	57	Do PN-EN: - polska	1
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	-		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	57	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	1
Suma wszystkich publikacji			58

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

KT 6 ds. Systemów Zarządzania rozszerzył zakres współpracy międzynarodowej o ISO/PC 278 Anti-bribery management system – Requirements.

KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego podjął współpracę z ISO/PC 271 Compliance management systems.

KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności rozszerzył zakres współpracy międzynarodowej o ISO/PC 277 Sustainable purchasing.

KT 276 ds. Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy podjął współpracę z ISO/PC 283 Occupational

health and safety management systems – Requirements. W październiku odbyło się w Wielkiej Brytanii pierwsze posiedzenie ISO/PC 283, w którym uczestniczył polski ekspert.

KT 242 ds. Informacji i Dokumentacji zmienił formę współpracy z ISO/TC 46/SC 10 Requirements for document storage and conditions for preservation na czynną. SC 10 został reaktywowany po wielu latach braku aktywności. Na posiedzenia SC 10 wydelegowano eksperta z Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

Eksperci delegowani przez Komitety Techniczne mieli okazję uczestniczyć w wydarzeniach i pracach międzynarodowych.

Przy okazji odbywającego się w Warszawie Szczytu Klimatycznego ONZ, w listopadzie zorganizowano w PKN Warsztaty „ISO/TS 14067 Workshop”, dotyczące Specyfikacji Technicznej ISO/TS 14067:2013 Greenhouse gases – Carbon footprint of products – Requirements and guidelines for quantification and communication, która zawiera zasady, wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji i komunikacji śladu węglowego wyrobów. W spotkaniu oprócz gości zagranicznych wziął udział przedstawiciel Stowarzyszenia Klub Polskie Forum ISO 14000 (który zaprezentował działalność Stowarzyszenia) oraz osoby reprezentujące członków KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego.

Przewodnicząca KT 256 ds. Terminologii, Innych Zaśobów Językowych i Zarządzania Treścią była delegowana na posiedzenie ISO/TC 37 Terminology and other language and content resources wraz ze wszystkimi SC w czerwcu 2013 roku w RPA. Uczestniczyła w posiedzeniach ISO/TC 37/SC 5 Translation, interpreting and related technology, gdzie dyskutowano m.in. nad projektem ISO/DIS 17100 Translation services – Requirements for translation services (projekt równoległe uzgadniany w CEN, ma zastąpić PN-EN 15038:2006 Usługi tłumaczeniowe – Wymagania dotyczące świadczenia usług). Z projektem tym związane są spore oczekiwania, będzie miał on wpływ na rynek usług tłumaczeniowych.

Polscy eksperci brali udział w pracach Grup Roboczych zajmujących się nowelizacją ISO 14001 (posiedzenie ISO/TC 207/SC 1/WG 5 Requirements with guidance for use w lutym w Szwecji i w czerwcu w Botswanie), a także opracowaniem nowej normy ISO 14034 Environmental management - Environmental technology verification (ETV) and performance evaluation (posiedzenie ISO/TC 207/SC 4/WG 5 Environmental Technology Verification w czerwcu w Botswanie).

W dziedzinie systemów zarządzania, która spośród tematów Sektora cieszy się największym zainteresowaniem, w 2013 roku trwały przede wszystkim prace nad kolejną nowelizacją podstawowych norm – ISO 9001 i ISO 14001.

Normy są opracowywane zgodnie z ustaloną przez ISO/TMB/JTCG „Joint Technical Coordination Group on MSS” wspólną wizją, której celem jest ujednoczenie wszystkich norm systemów zarządzania zawierających wymagania. Wyniki pracy tej grupy zostały uwzględ-

nione w Dyrektywach ISO/IEC, Część 1, Suplement ISO, Załącznik SL, w którym określono wspólną jednolitą strukturę nowych i nowelizowanych norm systemów zarządzania oraz wspólny podstawowy tekst (High Level Structure and core text), podstawowe terminy i definicje, tytuły podrozdziałów.

Z zakresu prac KT 6 ds. Systemów Zarządzania opublikowano w angielskiej wersji językowej normy: PN-EN 15224:2013-04 Usługi sektora ochrony zdrowia - Systemy zarządzania jakością - Wymagania oparte na EN ISO 9001:2008, a także PN-EN ISO/IEC 17065:2013-03 Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi, KT opracował także polską wersję językową PN-EN ISO/IEC 17020:2012 Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję.

KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego opracował Specyfikację Techniczną w języku polskim PKN-ISO/IEC TS 17021-2 Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania - Część 2: Wymagania dotyczące kompetencji do auditowania i certyfikacji systemów zarządzania środowiskowego. W angielskiej wersji językowej opracowano PN-EN ISO 14065:2013-07 Gazy cieplarniane - Wymagania dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację dotyczącą gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania. Norma zastąpiła PN-EN ISO 14065:2012.

WKT 158 ds. Bezpieczeństwa Maszyn i Urządzeń Technicznych oraz Ergonomii – Zagadnienia Ogólne opracowano polskie wersje językowe norm zharmonizowanych PN-EN ISO 7730:2006 Ergonomia środowiska termicznego – Analityczne wyznaczanie i interpretacja komfortu termicznego z zastosowaniem obliczania wskaźników PMV i PPD oraz kryteriów lokalnego komfortu termicznego oraz PN-EN ISO 11079:2008 Ergonomia środowiska termicznego – Wyznaczanie i interpretacja stresu termicznego wynikającego z ekspozycji na środowisko zimne z uwzględnieniem wymaganej izolacyjności cieplnej odzieży (IREQ) oraz wpływu wychłodzenia miejscowego.

W KT 257 ds. Metrologii Ogólnej opracowano angielską wersję językową serii norm należących do normy wieloczęściowej PN-EN ISO 80000 Wielkości i jednostki. Części 1-5 oraz 9-12 dotyczą znaków i symboli matematycznych do stosowania w naukach przyrodniczych i technice, mechanice, termodynamice, chemii fizycznej i fizyce molekularnej, fizyce atomowej i jądrowej oraz fizyce ciała stałego.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w popularyzacji działalności normalizacyjnej poprzez przedstawianie prezentacji i wygłaszanie referatów w ramach semina-

riów Klubu Polskiego Forum ISO 9000 „Jakość – nowe wyzwania” i „Doskonalenie procesu auditowania”, na XV Targach EuroLab, na spotkaniu z przedstawicielami Instytutu Badań Edukacyjnych w PKN.

Pracownik Sektora i Przewodniczący KT 6 ds. Systemów Zarządzania przygotowali artykuły do „Wiadomości PKN”, prezentujące szerzej prace nad normami podstawowymi: „ISO 19011:2011 Wytyczne auditowania systemów zarządzania – najważniejsze zmiany”, „Aktualności dotyczące systemów zarządzania i oceny zgodności”, „Jaka będzie nowa norma ISO 9001?”.

Sektor Zdrowia, Środowiska i Medycyny

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Zdrowia, Środowiska i Medycyny i zakończonych w 2013 r. wdrożenia Norm Europejskich stanowią 90,8% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

LICZBA POLSKICH NORM I ZMIAN DO NORM ORAZ POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2013 ROKU

Nowe PN/PDN opublikowane		Kolejne wersje językowe	
PN-EN	108	Do PN-EN: - polska	10
PN-ISO, PN-IEC	-		
PN własne	11		
PDN	-		
Suma nowych opublikowanych PN/PDN	119	Suma nowych opublikowanych wersji językowych	10
Suma wszystkich publikacji			129

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2013

Rozpoczęto przygotowania do powołania Komitetu Technicznego ds. Fotokatalizy. Będzie to odpowiednik europejskiego komitetu CEN/TC 386 Photocatalysis. Zakres tematyczny będzie obejmował głównie metody badań i analiz stosowanych w różnych obszarach wykorzystania fotokatalizy, tj. do oczyszczania powietrza, wody, samooczyszczania (betonu, cementu, farb, szkła, ceramiki, tekstyliów itd.) oraz w zastosowaniach medycznych.

KT 21 ds. Środków Ochrony Indywidualnej Pracowników podjął współpracę z grupą CEN/CENELEC/BT/WG 8 Protective textiles and personal protective clothing and equipment i skierował do pracy w grupie eksperta.

KT 119 ds. Jakości Wody – Problemy Podstawowe rozszerzył zakres współpracy regionalnej o CEN/TC 426 Project Committee – Appliances used for water treatment not connected to water supply.

KT 161 ds. Jakości Powietrza Wnętrz rozszerzył zakres współpracy regionalnej o CEN/TC 421 Project Committee – Emission safety of combustible air fresheners.

RS SZŚ rozszerzyła zakres współpracy regionalnej o CEN/TC 424 Project Committee - Care services for cleft lip and/or palate.

Polscy eksperci, delegowani przez Komitety Techniczne, uczestniczyli w pracach organów technicznych CEN.

W czerwcu 2013 roku w Szwajcarii odbyły się plenarne posiedzenia CEN/TC 292 Characterization of waste oraz CEN/TC 345 Characterization of soils. W posiedzeniach tych uczestniczyła Przewodnicząca KT 216 ds. Odpadów. Tematem spotkań były prace bieżące, plany przyszłych prac tych komitetów oraz współpracy z CEN/TC 400 Project Committee - Horizontal standards in the fields of sludge, biowaste and soil. Omówiono ewentualną realizację nowego projektu – normalizacji w zakresie łącznych geofizyczno-geochemicznych metod badania gleby i wody glebowej w celu oceny zanieczyszczenia terenów problemowych i ich kontroli (referat wygłosił przedstawiciel Polski).

We wrześniu 2013 roku w Niemczech odbyło się plenarne posiedzenie CEN/TC 239 Rescue systems. Delegatem polskim był reprezentant członka KT 284 ds. Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych. Program posiedzenia obejmował m.in. dyskusję na temat przebiegu prac nad nowelizacją EN 13718-2 Medyczne środki transportu i ich wyposażenie - Środki transportu powietrznego - Część 2: Wymagania eksploatacyjne i techniczne środków transportu medycznego, opracowanej na podstawie mandatu Komisji Europejskiej. W prace te są zaangażowani polscy eksperci, którzy działają w Grupie Roboczej i w porozumieniu z KT bronią w dyskusji stanowiska dotyczącego minimalnych wymiarów i odległości w kabinie śmigłowca ratowniczego, które zapewniałyby swobodę działania lekarza na pokładzie. KT 284 uczestniczy w nowelizacji EN 1789 dotyczącej ambulansów drogowych.

Komitety Techniczne opracowały szereg norm oczekiwanych przez użytkowników.

W grupie norm zharmonizowanych związanych z dyrektywami medycznymi opracowano polską wersję językową: PN-EN ISO 14971:2012 Wyroby medyczne – Zastosowanie zarządzania ryzykiem do wyrobów

medycznych (KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów), PN-EN ISO 20857:2013-05 Sterylizacja produktów stosowanych w ochronie zdrowia – Ciepło suche – Wymagania dotyczące opracowywania, walidacji i rutynowej kontroli procesu sterylizacji wyrobów medycznych (KT 295 ds. Sterylizacji).

KT 300 ds. Medycznych Badań Laboratoryjnych in Vitro kontynuował prace nad wdrażaniem normy wielo-częściowej EN ISO 18113 Wyroby medyczne do diagnostyki in vitro – Informacje dostarczane przez wytwórcę (oznakowanie).

W KT 157 ds. Zagrożeń Fizycznych w Środowisku Pracy opracowano polską wersję językową dwóch norm związanych z dyrektywą 2006/42/WE: PN-EN ISO 11203:2010 Akustyka – Hałas emitowany przez maszynę i urządzenie – Wyznaczanie poziomów ciśnienia akustycznego emisji na stanowisku pracy i w innych określonych miejscach na podstawie poziomu mocy akustycznej oraz PN-EN ISO 3746:2011 Akustyka – Wyznaczanie poziomów mocy akustycznej i poziomów energii akustycznej źródeł hałasu na podstawie pomiarów ciśnienia akustycznego – Metoda orientacyjna z zastosowaniem otaczającej powierzchni pomiarowej nad płaszczyzną odbijającą dźwięk.

W dziedzinie ochrony środowiska opublikowano dwie ważne normy w angielskiej wersji językowej, przygotowane przez KT 280 ds. Jakości Powietrza: PN-EN 12619:2013-05 Emisja ze źródeł stacjonarnych - Oznaczanie stężenia masowego ogólnego gazowego węgla organicznego - Metoda ciągłego pomiaru z detekcją płomieniowo-jonizacyjną oraz PN-EN ISO 16911-1:2013-07 Emisja ze źródeł stacjonarnych - Manualne i automatyczne wyznaczanie prędkości i strumienia objętości w przewodach - Część 1: Manualna metoda odniesienia. Stanowią one narzędzie pracy Inspekcji Ochrony Środowiska.

Dużym zainteresowaniem cieszą się prace wykonywane na zamówienie przez KT 159 ds. Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy. KT przygotował do zatwierdzenia 11 Polskich Norm własnych zawierających nowe metody analityczne pozwalające na pomiar stężeń substancji niebezpiecznych dla zdrowia człowieka, obecnych w powietrzu środowiska pracy.

EDUKACJA NORMALIZACYJNA

EDUKACJA NORMALIZACYJNA

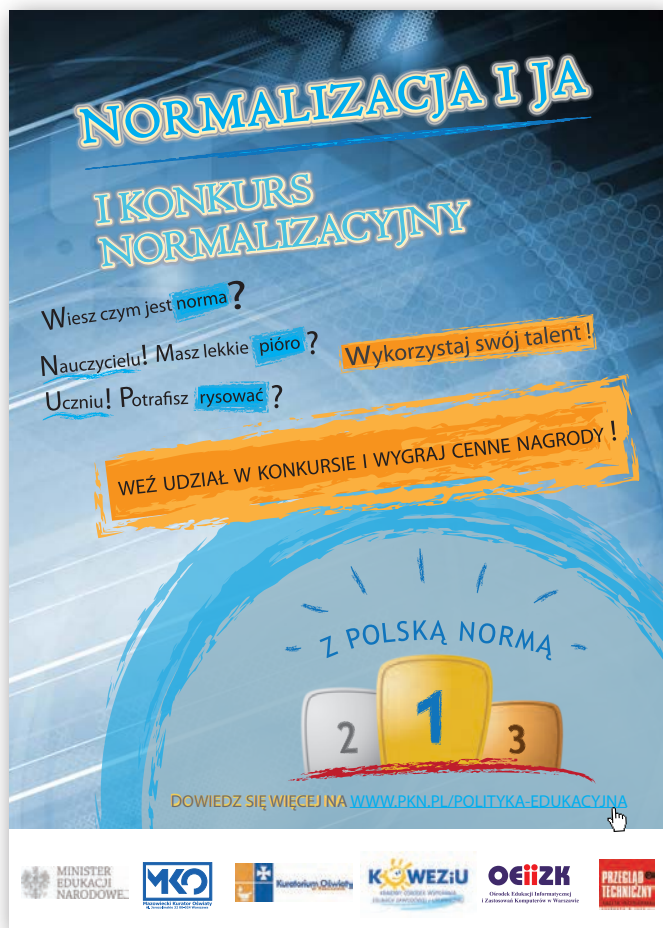
W 2013 r. działalność Pełnomocnika Prezesa ds. Polityki Edukacyjnej (PPE) została wzmocniona współpracą z nowo utworzonym Zespołem ds. Polityki Edukacyjnej (ZPE). Utworzenie zespołu umożliwiło rozszerzenie działalności w zakresie edukacji normalizacyjnej.

Jednym z ważniejszych zadań było opracowanie i pozytywne zaopiniowanie przez Radę Normalizacyjną Strategii Edukacji Normalizacyjnej, która obecnie jest realizowana. W celu zrealizowania zapisów strategii podjęto szereg inicjatyw.

W lutym 2013 roku Prezes PKN na zaproszenie Ministra Edukacji Narodowej (MEN) uczestniczył w naradzie kuratorów. Podczas narady Prezes przybliżył zebrany problematykę normalizacyjną oraz propozycje PKN w zakresie wykorzystywania normalizacji w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Uświadomienie celów i znaczenia normalizacji najwyższym organom oświatowym odpowiadającym za jakość kształcenia w województwach - jakimi są kuratorzy oświaty - to duży krok na drodze promocji edukacji normalizacyjnej w obszarze oświaty.

W marcu rozstrzygnięty został I Konkurs „Normalizacja i ja” (ogłoszony w listopadzie 2012 roku). Konkurs skierowany był do nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych i nauczycieli z placówek doskonalenia zawodowego, nauczycieli oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych wszelkich typów z terenu województw mazowieckiego i podkarpackiego. Konkurs został objęty honorowym patronatem MEN, mazowieckiego i podkarpackiego kuratora oświaty (MKO i PKO). Partnerem metodycznym Konkursu był Krajowy Ośrodek Wspierania Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (KOWEZIU) oraz Ośrodki Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie (OEIIZK). Zadaniem konkursowym dla nauczycieli było wykonanie scenariusza lekcji z zakresu normalizacji. Zadaniem konkursowym dla uczniów było wykonanie pracy graficznej – plakatu (dowolną techniką) na temat „Normalizacja i ja”. Praca konkursowa ucznia, która zdobyła pierwsze miejsce (grafika) została zaprezentowana w CEN i spotkała się z dużym zainteresowaniem obecnych.

W kwietniu odbyła się II Konferencja „Normalizacja w szkole”, tematem wiodącym było „Z normalizacją w przyszłość. Łatwiej, szybciej, lepiej”. Honorowy patronat nad Konferencją objęli: Minister Edukacji Narodowej, Rzecznik Praw Dziecka, MKO, PKO, KOWEziU, OEIIZK, Burmistrz Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, LXXII LO im. J. Jasińskiego w Warszawie. Patronat medialny objął miesięcznik „Dyrektor Szkoły”. Referaty wygłosili przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych i instytucji oświatowych. Tematyka konferencji skupiła się wokół wykorzystania norm w doskonaleniu kształcenia ogólnego i zawodowego, wykorzystania modeli normalizacyjnych w zarządzaniu bezpieczeństwem danych osobowych i innych informacji przetwarzanych w szkole, kształtowaniu wrażliwości uczniów w zakresie ochrony własnych danych i informacji oraz przestrzegania praw autorskich. Zebrani mogli się także dowiedzieć, jak normy mogą wspomóc proces zamówień publicznych realizowanych w szkołach oraz przedyskutować interesujące wątki wystąpień.

Rezultatem Konferencji było m.in. nawiązanie współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego (ŁCDNiKP). W efekcie, w wy-

branych łódzkich szkołach ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2013/14 pilotażowo wdrożono edukację normalizacyjną, a PKN otrzymał wyróżnienie - „Partner przyjazny edukacji” (w kategorii grupowej) - za działalność na niwie upowszechniania wiedzy normalizacyjnej w oświacie.

W czerwcu ZPE zorganizował miniwystawę podczas Gali podsumowującej działania koalicji na rzecz projektu MEN „Bezpieczna i Przyjazna szkoła”, którą PKN aktywnie wspierał poprzez przygotowanie opracowań do opublikowania na portalu MEN.

Inne ważniejsze działania przyczyniające się do promowania edukacji normalizacyjnej to:

1. W oświacie:

- Nawiązano współpracę z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji (ORE), Krajowym Centrum Edukacji Rolniczej (KCER), Warszawskim Centrum Inicjatyw Edukacyjno-Społecznych, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), Instytutem Badań Edukacyjnych.
- Opracowano materiały promujące edukację normalizacyjną na stronę internetową KCER, WCIES, KOWEziU oraz artykułu do miesięcznika „Dyrektor szkoły”.

- Podejmowano działania na rzecz wsparcia szkolnego konkursu wiedzy o normalizacji w Zespole Szkół w Sokołowie Małopolskim. Konkurs ten przy wsparciu PKN został w roku szkolnym 2013/14 przekształcony w Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Normalizacji.
- Z cyklu „Spotkanie z normalizacją w Szkole” przeprowadzono wykład dla uczniów z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi, uczniów Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Warszawie.
- Przedstawiano problematykę normalizacyjną w kręgach oświatowych dla: dyrektorów i nauczycieli szkół rolniczych na konferencji organizowanej przez KCER, dyrektorów szkół rolniczych w ramach konferencji organizowanej przez MRiRW, nauczycieli w ramach konferencji organizowanych przez ORE, dyrektorów szkół łódzkich w ramach konferencji zorganizowanej przez ŁCDNiKP.
- Opracowano zasady i ogłoszono II ogólnopolski Konkurs „Normalizacja i ja” dla uczniów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych. Opracowano założenia do koncepcji III Ogólnopolskiej Konferencji „Normalizacja w Szkole” z tematem wiodącym „Edukacja na rynek pracy”.
- Włączono się do projektu MEN „Szkoła w ruchu”, którego efektem było umieszczenie logo i materiałów edukacyjnych przygotowanych przez PKN na dedykowanym portalu Ministerstwa.
- Przygotowano ulotkę informacyjną o zasadach dystrybucji norm dla placówek oświatowych.

2. W szkolnictwie wyższym:

Prezentowano problematykę normalizacyjną na seminariach Wydziału Zarządzania Politechniki Warszawskiej. Uczestniczono z referatami na konferencji w Europejskiej Wyższej Szkole Ekonomiczno-Informatycznej - referaty zostaną opublikowane w wydawnictwie Uczelni, współorganizowano wraz z WRZ Konferencję naukowo-aplikacyjną „Praktyczne aspekty stosowania norm i oceny zgodności” w Szkole Wyższej im. B. Jańskiego w Warszawie.

Z cyklu „Spotkanie z normalizacją na uczelni” dzieliło się wiedzą i doświadczeniem ze studentami i kadrą dydaktyczno-naukową Politechniki Koszalińskiej oraz ze studentami SGGW w Warszawie.

Współpraca z innymi podmiotami: zakończono realizację projektu GIODO-PKN „Praktyczny przewodnik ochrony danych osobowych” promującego zastosowanie normalizacji w realizacji zapisów prawa. Poradnik ten może zostać wykorzystany przez dyrektorów szkół i placówek oświatowych oraz szkolnictwo wyższe.

Podsumowując: zrealizowano 18 różnych inicjatyw z zakresu promowania edukacji normalizacyjnej (cel do osiągnięcia w 2013 r. to 12 inicjatyw), które objęły swym zasięgiem całą Polskę. Pozyskano nowych partnerów do współpracy. Jednocześnie na bieżąco utrzymywano w stanie aktualności informacje w Strefie Edukacji na stronie internetowej PKN.

© Julien Eichinger - Fotolia.com

RELACJE ZEWNĘTRZNE

RELACJE ZEWNĘTRZNE

Relacje międzynarodowe

Polski Komitet Normalizacyjny w ramach aktywności na forum międzynarodowym współpracuje z międzynarodowymi i europejskimi organizacjami normalizacyjnymi oraz koordynuje współpracę w zakresie negocjowania, podpisywania oraz realizacji umów i porozumień dwustronnych z jednostkami normalizacyjnymi z innych krajów.

Wypełniając zadania wynikające z członkostwa w organizacjach normalizacyjnych: IEC – Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej, ISO – Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej, CEN – Europejskim Komitecie Normalizacyjnym, CENELEC – Europejskim Komitecie Normalizacyjnym Elektrotechniki oraz statusu krajowej organizacji normalizacyjnej ETSI – Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych, PKN umożliwia polskim interesariuszom aktywny udział w pracach normalizacyjnych na szczeblu europejskim i międzynarodowym.

Przedstawiciele PKN reprezentują polskich interesariuszy w gremiach zarządczych międzynarodowych i europejskich organizacji.

W 2013 roku delegaci uczestniczyli w posiedzeniach europejskich i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych:

77. Sesji Generalnej IEC, 36. Zgromadzeniu Ogólnym ISO, 41. Posiedzeniu ETSI/NSO, 9. Dorocznej Sesji CEN-CENELEC, Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Ogólnych CEN i CENELEC, Posiedzeniach Rady Administracyjnej CEN (CA), posiedzeniach Rad Technicznych (BT) CEN i CENELEC, Rady Certyfikacyjnej CEN oraz komitetów doradczych ds. polityki Rad Administracyjnych CEN i CENELEC i grupy roboczej Rady Technicznej CENELEC „Wydajność BT”.

Przedstawiciele PKN uczestniczyli również w pracach wspólnych gremiów - Komitecie ds. Relacji Zewnętrznych CEN-CLC-ETSI, grupie CEN-CLC-ETSI/JWG EaS „Edukacja normalizacyjna - powoływanych przez europejskie organizacje normalizacyjne oraz w warsz-

tatach w ramach grupy roboczej Rady Administracyjnej CEN dot. polityki zarządzania oraz opracowania Strategii do roku 2020.

PKN, w ramach aktywnego uczestnictwa w pracach organizacji normalizacyjnych, prowadzi i nadzoruje prowadzenie sekretariatów komitetów technicznych ISO i IEC (ISO/TC 98, ISO/TC 98/SC 2, ISO/TC 107/SC 7, IEC/TC 27), CEN (CEN/TC 419) oraz sekretariatów raportujących CENELEC (CLC/SR 27, CLC/SR 90).

Wizyta Wiceprezydent ISO ds. Technicznych w PKN

14 marca 2013 r. w PKN złożyła wizytę Elisabeth Stampfl-Blaha – Wiceprezydent ISO ds. Technicznych oraz Dyrektor Zarządzający Austriackiego Instytutu Normalizacyjnego (ASI). W trakcie spotkania podzielono się doświadczeniami na temat ostatnich zmian w PKN i ASI, wpływu Rozporządzenia UE 1025/2012 w sprawie normalizacji europejskiej na działalność krajowych jednostek normalizacyjnych oraz zmian w pracach technicznych ISO.

Elisabeth Stampfl-Blaha z wizytą w PKN

Druga część spotkania miała miejsce w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji. Rozmawiano o potencjalnych aspektach międzynarodowych działalności CEN/TC 419 oraz funkcjonowaniu Europejskiej Sieci Instytutów Nauk Sądowych (ENFSI).

Działania związane z członkostwem Polski w UE

Zgodnie z art. 22 Rozporządzenia UE 1025/2012 w sprawie normalizacji europejskiej powołany został komitet nazywany Komitetem ds. Norm. Zadaniem Kom-

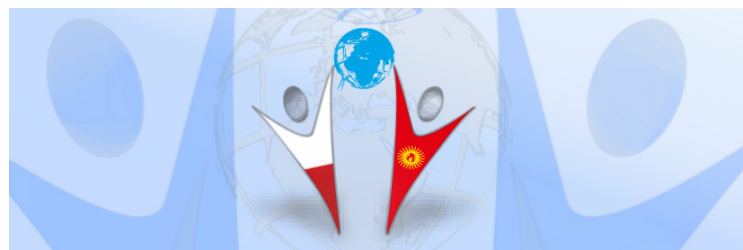
tetu jest wspieranie Komisji Europejskiej we wszystkich sprawach związanych z wykonywaniem ww. rozporządzenia. W roku 2013 odbyły się 3 posiedzenia Komitetu ds. Norm przy Komisji Europejskiej. Przedstawiciel PKN brał w nich udział w charakterze zastępcy delegata krajowego, którym jest przedstawiciel Ministerstwa Gospodarki. Dzięki tej formie uczestnictwa w posiedzeniach komitetu możliwe jest reprezentowanie krajowego stanowiska wynikającego z potrzeb normalizacji krajowej oraz monitorowanie wykonywania polityki UE przez KE w obszarze normalizacji europejskiej.

Współpraca dwustronna

Realizacja projektu pt. „Pomoc PKN dla Kirgistanu dot. umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw kirgiskich poprzez wdrażanie Norm Europejskich we współpracy z kirgiskim Ministerstwem Gospodarki i Polityki Antymonopolowej”

Polski Komitet Normalizacyjny po raz pierwszy wziął udział w zagranicznym projekcie szkoleniowym realizowanym w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Przygotowany w PKN projekt pt. „Propozycja pomocy dla Kirgistanu” uzyskał akceptację Departamentu Współpracy Rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP i pod nazwą „Pomoc PKN dla Kirgistanu dot. umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw kirgiskich poprzez wdrażanie Norm Europejskich we współpracy

z kirgiskim Ministerstwem Gospodarki i Polityki Antymonopolowej” został zakwalifikowany do programu pomocy.

PKN na realizację swojego projektu otrzymał dofinansowanie w wysokości stu sześćdziesięciu dwóch tysięcy złotych ze środków rezerwy celowej budżetu państwa pozostającej w dyspozycji Ministerstwa Spraw Zagranicznych i przeznaczonych na pomoc rozwojową w latach 2013 – 2015.

Dalekosiężnym celem projektu było zwiększenie możliwości współpracy rządowych instytucji kirgiskich z instytucjami Unii Europejskiej oraz wsparcie przedsiębiorstw kirgiskich przy samodzielnym wejściu na rynki europejskie i międzynarodowe. W tym celu przekazano stronie kirgiskiej wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego wprowadzania (wdrażania) i stosowania Norm Europejskich w Kirgistanie.

Celem bezpośrednim było przeszkolenie kirgiskich ekspertów tak, aby mogli samodzielnie wdrażać Normy Europejskie i przepisy techniczne oraz prowadzić prace związane z harmonizacją norm krajowych z Normami Europejskimi i Międzynarodowymi. W związku z tym przygotowano szkolenia z zakresu zasad i wymagań europejskiego systemu normalizacyjnego i oceny zgod-

ności przeznaczone dla producentów i eksporterów spoza Unii Europejskiej.

Realizację projektu rozpoczęto 14 maja 2013 r. (po decyzji Ministra Finansów o przekazaniu środków na realizację projektu), a zakończono 31 grudnia 2013 r. Przeprowadzono cykl szkoleń na tematy zgodne z potrzebami strony kirgiskiej, określone w dokumentach projektowych. Tematyka szkoleń objęła: harmonizację norm krajowych z Normami Europejskimi i Międzynarodowymi (w tym procedury prac normalizacyjnych); funkcjonowanie Jednolitego Rynku Europejskiego; Normy Europejskie i przepisy techniczne dot. swobodnego obrotu towarów; stosowanie przepisów europejskich w zakresie wyrobów budowlanych oraz wdrażanie i stosowanie Eurokodów w budownictwie; zasady wprowadzania i stosowania normy ISO 22000 oraz zasady wdrażania HACCP (analiza ryzyka i krytyczne punkty kontroli) przy obrocie żywnością.

Wszystkie szkolenia (w formie wykładów i prezentacji) zrealizowali polscy inżynierowie i eksperci z wyżej wymienionych dziedzin, posiadający znaczący dorobek naukowy i zawodowy; wśród nich znaleźli się wieloletni współpracownicy PKN oraz byli bądź obecni przewodniczący Komitetów Technicznych. Przeszkolono łącznie 149 osób (o jedną trzecią więcej niż zakładano w czasie przygotowań), w tym 58 pracowników administracji oraz 91 przedsiębiorców. Uczestnicy szkoleń uzyskali unikatową wiedzę z wybranych tematów, a otrzymane w czasie wykładów materiały szkoleniowe mogą wykorzystać dalej w pracy własnej lub do szkolenia kolejnych osób.

Cały cykl szkoleń przewidzianych w projekcie udało się zrealizować przy zaangażowaniu mniejszych środków finansowych niż początkowo planowano. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP zaakceptowało sprawozdanie z wykonania projektu.

Seminarium szkoleniowe dla specjalistów z Armenii na temat europejskich rozwiązań w dziedzinie bezpieczeństwa zabawek (grudzień 2013 r.)

17 grudnia 2013 r. w PKN odbyło się seminarium szkoleniowe dla armeńskich specjalistów zainteresowanych europejskimi rozwiązaniami normalizacyjnymi

i prawnymi w zakresie bezpieczeństwa zabawek. Seminarium było częścią tygodniowej wizyty studyjnej w Polsce, jaką na prośbę armeńskiego Ministerstwa Gospodarki zorganizowała i sfinansowała Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Rozszerzenia za pośrednictwem TAIEX (Instrument Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji).

W czasie spotkania w PKN delegatki armeńskiego Ministerstwa Gospodarki zapoznały się między innymi z polskim systemem normalizacyjnym, zasadami dot. bezpieczeństwa zabawek stosowanymi w Polsce i Europie (istniejące normy oraz Dyrektywa 2009/48/WE), a także z zadaniami Komitetu Technicznego 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek. Miały także okazję dowiedzieć się więcej na temat zasad obowiązujących przy udostępnianiu i sprzedaży norm i dokumentów normalizacyjnych w Europie oraz w międzynarodowych organizacjach normalizacyjnych.

Wizyta studyjna dla ekspertów z Azerbejdżanu

W ramach realizacji porozumienia z Krajowym Komitetem ds. Normalizacji, Metrologii i Patentów Republiki Azerbejdżanu (AZSTAND) w drugiej połowie maja zorganizowano wizytę studyjną dla członków azerskiego komitetu technicznego (TC 14 Furniture Industry Products). Wizyta miała na celu wymianę doświadczeń oraz zapoznanie azerskich ekspertów z normami w zakresie meblarstwa w Polsce. W trakcie spotkania w PKN w Warszawie goście zapoznali się z polskim i europejskim

skim systemem normalizacyjnym oraz z nowoczesnymi sposobami odpłatnego udostępniania norm zainteresowanym przedsiębiorstwom za pośrednictwem Internetu. W kolejnych dniach wizyty spotkali się z przewodniczącym i sekretarzem KT PKN 100 ds. Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych w Instytucie Drewna w Poznaniu oraz zapoznali się z praktyczną stroną stosowania norm przy okazji zwiedzania zakładów płyt wiórowych i laminowanych Pfeleiderer Prospan SA w Wieruszowie.

Współpraca z EASC

Na początku czerwca 2013 r. przedstawiciele PKN wzięli udział w 43. Sesji Międzypaństwowej Rady ds. Normalizacji, Metrologii i Certyfikacji (EASC) w Ufie (Federacja Rosyjska). W trakcie spotkania Prezes PKN w krótkim wystąpieniu wskazał m.in. rolę normalizacji w przewyżnianiu skutków międzynarodowego kryzysu gospodarczego.

W Ufie dyskutowano kwestie dotyczące rozwoju norm, przepisów technicznych oraz metrologii i oceny zgodności w krajach EASC z uwzględnieniem międzynarodowych i europejskich doświadczeń, a także współpracę EASC z międzynarodowymi i regionalnymi organizacjami normalizacyjnymi. W trakcie Sesji zostało podpisane memorandum pomiędzy EASC a EKG (Euroazjatycką Komisją Gospodarczą) w zakresie normalizacji. W dorocznej sesji w Ufie poza PKN udział wzięło wielu obserwatorów zagranicznych, w tym przedstawiciele europejskich i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych i metrologicznych.

Bałtyckie Forum Normalizacyjne

We wrześniu w Siguldzie na Łotwie odbyło się kolejne spotkanie Bałtyckiego Forum Normalizacyjnego (BSF). Gospodarzem spotkania była Łotewska Jednostka Normalizacyjna (LVS). W skład BSF poza PKN wchodzi reprezentanci jednostek normalizacyjnych z Litwy (LST), Łotwy (LVS) i Estonii (EVS). Spotkania Bałtyckiego Forum Normalizacyjnego mają na celu koordynację działań krajowych jednostek normalizacyjnych dotyczących m.in. polityki normalizacyjnej, transpozycji Norm Europejskich i innych dokumentów normalizacyjnych na poziomie krajowym, a także wykorzystania nowocze-

nych narzędzi IT w dostępie do norm. Wszystkie zakresy tematyczne omawiane w czasie sesji BSF na Łotwie są kontynuacją działań i uzgodnień podjętych przez krajowe jednostki normalizacyjne krajów BSF. Coroczne spotkania Bałtyckiego Forum Normalizacyjnego służą przeglądowi osiągniętych rezultatów oraz wymianie doświadczeń.

Bałtyckie Forum Normalizacyjne

Współpraca z polskimi urzędami

W 2013 r. Wydział Relacji Zewnętrznych PKN prowadził intensywną wymianę korespondencji z polskimi urzędami centralnymi, zwłaszcza z Ministerstwem Gospodarki i Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Korespondencja i wymiana informacji pomiędzy PKN a jednostkami administracji publicznej dotyczyła działań podejmowanych w zakresie polityki technicznej i normalizacji, a także programów pomocowych oraz współpracy dwustronnej i wielostronnej. Korespondencja z Ministerstwem Gospodarki odnosiła się przede wszystkim do aktywności PKN na kierunku wschodnim i miała wymiar ekonomiczny. Dotyczyła głównie odbywających się na bieżąco posiedzeń dwustronnych komisji ds. współpracy gospodarczej z krajami należącymi do WNP, w tym przede wszystkim z Ukrainą, Mołdową, Azerbejdżanem, Kazachstanem i Kirgistanem. Korespondencja PKN z MSZ dotyczyła przede wszystkim realizacji programu pomocy PKN dla Kirgistanu oraz warunków współpracy PKN z kazachską jednostką normalizacyjną – Komitetem Regulacji Technicznych i Metrologii Ministerstwa Przemysłu i Nowych Technologii Republiki Kazachstanu (KAZMEMST).

Aktywność krajowa

Do zadań Sekcji Informacji i Spraw Korporacyjnych należą działania mające na celu promocję systemu normalizacji dobrowolnej m.in. poprzez przygotowywanie i koordynowanie udziału przedstawicieli PKN w konferencjach, seminariach itp., opiniowanie próśb o udzielenie patronatów PKN, uaktualnianie treści na stronie internetowej PKN, wydawanie miesięcznika „Wiadomości PKN. Normalizacja”.

Wydział Relacji Zewnętrznych współpracował z podmiotami zewnętrznymi w celu przygotowania udziału przedstawicieli PKN w następujących wydarzeniach:

- XV Międzynarodowe Targi Analityki i Technik Pomiarowych „EuroLab”, na których PKN współorganizował wraz z POLLAB-em cykl wykładów „Problemy laboratoriów” - 11 IV 2013 r.
- Seminarium „Jakość i bezpieczeństwo żywności w kontekście aktualnych zagrożeń”, 23 IV 2013, Warszawa.
- Seminarium „Bezpieczeństwo żywności – bezradność nadzoru czy porażka unijnego prawa?”, 11-12 VI 2013, Warszawa.
- Konferencja „Jakość, Normalizacja i Prawo a Rozwój Gospodarczy Polski”, 12 VI 2013, Warszawa.
- Konferencja „Problematyka normalizacji, jakości i kodyfikacji w aspekcie przygotowań gospodarczo-obronnych państwa”, 5 XII 2013.
- VI Konferencja „Central European Electronic Card”, 4-5 XII 2013.

Otwarcie Targów EuroLab 2013

Ponadto PKN udzielił rekomendacji i patronatów następującym wydarzeniom:

- XX Międzynarodowe Targi „Stacja Paliw” 2013, 8-10 V 2013, Warszawa.
- Multikonferencja „Intelligent Building Technologies and Multimedia Management” IBTMM 2013, 16-18 X 2013, Kraków.
- Jubileusz 60-lecia Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej, 18 X 2013.
- Konferencja CommonSign Warsaw 2013 - III Konferencja i Narodowy Test Interoperacyjności Podpisu Elektronicznego, 23-24 X 2013, Warszawa.
- Seminarium „Nowe wyzwania w produkcji żywności i pasz w UE”, 20-21 XI 2013, Warszawa (rekomendacja PKN).

Dzień Normalizacji Polskiej

W ramach obchodów Dnia Normalizacji Polskiej, 18 maja 2013 r., została zorganizowana wraz z Pełnomocnikiem Polityki Edukacyjnej konferencja „Aspekty stosowania norm i ocena zgodności”. WRZ wspierał konferencję przede wszystkim w kwestii przygotowania

Dzień Normalizacji Polskiej

materiałów promocyjnych dla uczestników i obsługi medialnej oraz technicznej, w tym oprawę wizerunkową – opracowanie zaproszeń, plakatów i banerów internetowych zapraszających na konferencję.

Promocja Znaku PN

W ramach promocji Znaku PN zorganizowano udział pracowników Wydziału Certyfikacji w poznańskich Targach Zabawek i Artykułów dla Dzieci „Happy Baby” oraz w odbywającej się w ramach targów konferencji firmy Marko - dystrybutora artykułów dziecięcych.

Przygotowano materiały promocyjne i wizerunkowe na targi Budma 2013, ponadto pomagano w rozplanowaniu stoiska PKN na targach.

Przygotowano reklamy Znaku PN, które pojawiły się w czasopismach „Gazeta Business Centre Club”, „Weranda”, „Dobre wnętrze”, „Moje mieszkanie”, „Ładny dom”, „Branża dziecięca”, „Problemy Jakości” oraz w portalu budownictwa budnet.pl

Kształtowanie wizerunku PKN

W zakresie promocji sprzedaży norm i wydawnictw normalizacyjnych ukazały się reklamy w miesięczniku „Wiadomości PKN. Normalizacja”. Dodatkowo opracowano graficznie banery, ilustracje do artykułów i plakaty promujące wydarzenia i normy (m.in. numery specjalne Wiadomości PKN, okładki wydawnictw normalizacyjnych, konferencje „Normalizacja w szkole”, konkurs „Normalizacja i ja”), które umieszczano na stronie internetowej www.pkn.pl oraz stronach partnerów medialnych.

Do drugiej edycji konkursu dla szkół ponadgimnazjalnych „Normalizacja i ja” pozyskano dziewięciu patronów medialnych: TV EDUSAT, dwutygodnik „Przeгляд Techniczny”, miesięczniki: „Edukacja i Dialog”, „Perspektywy”, „Dyrektor Szkoły”, portale: Interklasa.pl, Edukacja.net, Edu.info.pl, Eid.edu.pl. W telewizji Edusat przez tydzień prezentowano zapowiedź konkursu - wystąpienie Prezesa PKN.

Opracowano projekt kalendarza promocyjnego z wkładkami reklamowo-informacyjnymi dotyczącymi różnych obszarów działalności PKN – usług, szkoleń, sprzedaży norm oraz Znaku PN. Kalendarz ma być jednym z elementów promocji wśród obecnych i potencjalnych klientów.

Opracowano projekt folderu informacyjno-promocyjnego zawierającego podstawowe informacje o Polskim Komitecie Normalizacyjnym. Przeznaczony dla osób zainteresowanych normalizacją, w szczególności obecnych i potencjalnych klientów oraz konsumentów, przedstawia PKN jako organizację nowoczesną o profesjonalnym podejściu do klienta, a także aktywną w sferze międzynarodowej i europejskiej normalizacji.

Opracowano rosyjskojęzyczną wersję strony internetowej PKN i uruchomiono ją 13 maja 2013 r.

Ponadto przygotowywano materiały promocyjne i graficzne na krajowe i zagraniczne posiedzenia plenarne i robocze organów technicznych organizacji normalizacyjnych.

1. Wybranie Polskiej Normy 2. Wniosek do PKN 3. Badania w Laboratorium 4. Raport z badań 5. Certyfikacja 6. Wydanie certyfikatu 7. Rabat dla JCW

Materiały promocyjne PKN

90 LAT PKN

Miesięcznik „Wiadomości PKN. Normalizacja”

Miesięcznik Polskiego Komitetu Normalizacyjnego jest wydawany w formie elektronicznej do bezpłatnego pobrania ze strony www.pkn.pl.

Są tam zamieszczane artykuły poświęcone działalności PKN oraz pracom normalizacyjnym w Polsce, UE i na świecie.

W każdym numerze publikowane były artykuły dotyczące normalizacji ważnych zagadnień z różnych dziedzin gospodarki.

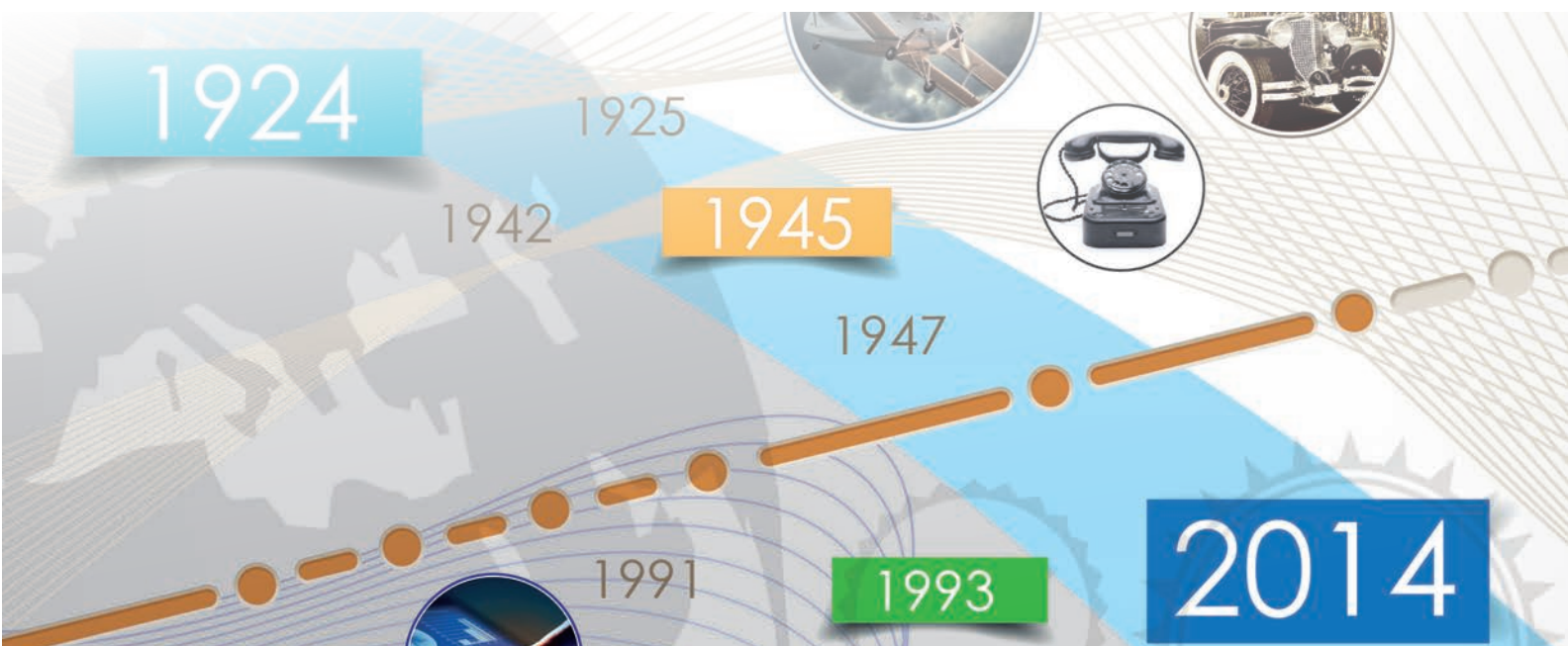
W roku 2013 oprócz 12 numerów miesięcznika „Wiadomości PKN. Normalizacja” zostały wydane dwa specjalne numery tematyczne dotyczące przetworów naftowych oraz obiektów sportowych (place zabaw, siłownie zewnętrzne i in.).

Jako pierwszy wydano numer tematyczny dotyczący przetworów naftowych w kontekście działań normalizacyjnych. Na publikację złożyły się artykuły, które wnikliwie omawiają normy i dokumenty normalizacyjne niezbędne przy określaniu jakości paliw do silników, paliw i biopaliw opałowych, paliw żeglugowych, olejów napędowych. Autorami artykułów byli specjaliści z Instytutu Nafty i Gazu – PIB, część z nich jest zarazem zaangażowana w prace KT 222 ds. Przetworów Naftowych

Jubileusz 90-lecia - przygotowania

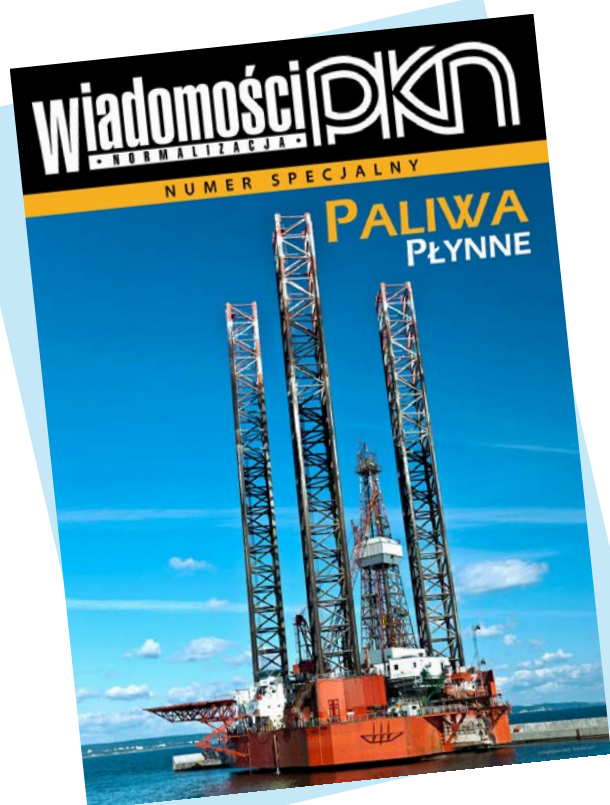
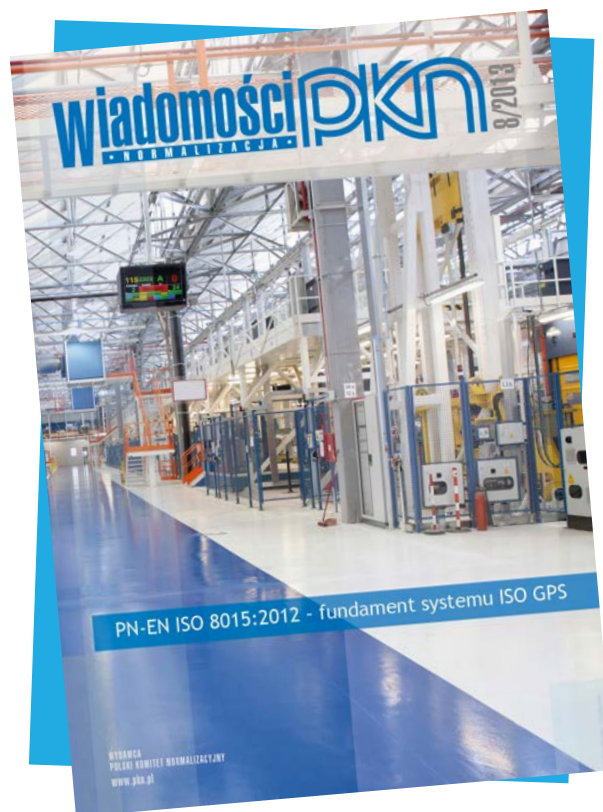
W związku z obchodami Jubileuszu 90-lecia PKN (przypadającego na 2014 r.) w drugiej połowie 2013 r. rozpoczęto intensywne prace mające na celu uhonorowanie twórców polskiej normalizacji i promowanie PKN jako organizacji działającej na rzecz normalizacji od 1924 roku. Opracowano logo jubileuszowe do wykorzystania na stronie internetowej, papierze firmowym, w nagłówkach maili, szablonach prezentacji i innych materiałach o charakterze wizerunkowym. Ponadto zamówiono gadżety, rollupy i plakaty z logo jubileuszowym.

Rozpoczęto przygotowania do uruchomienia specjalnej zakładki jubileuszowej, dostępnej na stronie www.pkn.pl, gdzie internauci mogą dowiedzieć się więcej o 90-letniej historii PKN.

i Cieczy Eksploatacyjnych. Numer jest przeznaczony dla producentów paliw, firm dystrybuujących i magazynujących paliwa oraz dla sektora transportu paliw.

Wydanie drugiego numeru tematycznego poświęcono kwestiom związanym z aktywnością fizyczną, zabawą i rekreacją na świeżym powietrzu. W tej dziedzinie także znajduje zastosowanie normalizacja, szczególnie w aspekcie bezpieczeństwa użytkowników placów zabaw, siłowni zewnętrznych, skateparków itp. Do napisania artykułów udało się pozyskać specjalistów działających w KT 2 ds. Sportu i Rekreacji. Publikacja została przygotowana z myślą o producentach wyposażenia placów zabaw, właścicielach tego typu obiektów oraz organach nadzoru.

© JULIEN EICHINGER - FOTOLIA.COM

INFORMATYKA

INFORMATYKA

Projekt Portalu e-Norma w Polskim Komitecie Normalizacyjnym cz. II, którego realizacja została zaplanowana na lata 2010-2013 składa się z podprojektów i integracji systemów. Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Oś priorytetowa VII Społeczeństwo Informacyjne – Budowa Elektronicznej Administracji.

W 2013 roku w PKN kontynuowano realizację podprojektu - Portal Polskiego Zasobu Normalizacyjnego obejmującego zaprojektowanie i wdrożenie bezpiecznego portalu korporacyjnego zapewniającego możliwość prowadzenia prac normalizacyjnych za pomocą elektronicznych środków komunikacji.

Realizację podprojektu podzielono na 4 etapy.

- Etap 1 - Projekt techniczny – zakończony XI 2010 r.
- Etap 2 – Dostawa sprzętu i oprogramowania – zakończony II 2011 r.
- Etap 3 – Wykonanie i wdrożenie Systemu - zakończony XI 2011 r.
- Etap 4 – Serwis – zakończony w 2013 r.

W 2013 roku w PKN kontynuowano realizację podprojektu - System cyfrowej sprzedaży produktów i usług. Celem podprojektu jest stworzenie platformy odpowiadającej wymaganiom rynku, ułatwiającej sprzedaż produktów i usług PKN.

Podprojekt został podzielony na 3 etapy.

- Etap 1 – Projekt techniczny - zakończony IV 2012 r.
- Etap 2 – Wykonanie i wdrożenie - zakończony XII 2012 r.
- Etap 3 – Serwis – zakończenie realizacji zaplanowano na 2014 r.

W 2013 roku w PKN kontynuowano realizację podprojektu - Zarządzanie wiedzą normalizacyjną i e-learning. Podprojekt jest realizacją strategicznego celu PKN polegającego na reorganizacji systemu szkoleń w zakresie normalizacji i dziedzin pokrewnych poprzez stworzenie infrastruktury technicznej umożliwiającej tworzenie

i udostępnianie kursów z zastosowaniem nowoczesnych technologii medialnych w celach zarówno komercyjnych, jak i propagujących normalizację.

Podprojekt podzielono na 3 etapy.

- Etap 1 – Projekt techniczny – zakończony X 2012 r.
- Etap 2 – Wykonanie i wdrożenie – zakończony IX 2013 r.
- Etap 3 – Serwis – zakończenie realizacji zaplanowano na 2014 r.

Na 2013 r. zrealizowano podprojekt Integracja polegający na zintegrowaniu platformy sprzętowej systemów informatycznych PKN wdrożonych w ramach projektów Portal e- Norma cz. I i II.

Podprojekt zakończono w maju 2013 r.

Warunkiem zrealizowania strategicznych celów PKN na lata 2009-2013 było wdrożenie wszystkich systemów i rozwiązań zaplanowanych w ramach Projektu Portal e-Norma w Polskim Komitecie Normalizacyjnym cz. II. Projekt jest kontynuacją zakończonego w 2009 r. projektu Portal e-Norma w Polskim Komitecie Normalizacyjnym cz. I.

Wszystkie działania wchodzące w skład projektów służą organizowaniu i wspieraniu działalności normalizacyjnej zgodnie z rozwiązaniami europejskimi i międzynarodowymi przy aktywnym udziale krajowych ekspertów. Ponadto zapewniają one stałe podnoszenie jakości świadczonych przez PKN usług i produktów poprzez wprowadzenie środków technicznych niezbędnych do tworzenia dokumentów normalizacyjnych oraz narzędzi umożliwiających rozszerzenie konkurencyjności produktów i usług PKN poprzez rozbudowę i rozszerzenie kanałów dystrybucji.

Należy podkreślić, że podprojekty są ze sobą ściśle powiązane. Zwirtualizowane zasoby (podprojekt Wirtualizacja zasobów) są wykorzystane zarówno w procesie tworzenia dokumentów normalizacyjnych (Portal Polskiego Zasobu Normalizacyjnego, Zarządzanie Wiedzą

Normalizacyjną), jak i działalności komercyjnej PKN (Cyfrowy System Sprzedaży Produktów i Usług, e-learning).

Ze względu na korektę budżetu w sierpniu 2013 r. nie było możliwe wykonanie zaplanowanych działań polegających na wymianie przestarzałego sprzętu.

W ramach projektów informatycznych (poza Portalem) wydatki majątkowe obejmowały modernizację w ograniczonym zakresie sprzętowej infrastruktury teleinformatycznej, kontynuację rozpoczętego w 2012 r. projektu wdrożenia elektronicznego obiegu dokumentów oraz rozbudowę systemu Polski Zasób Normalizacyjny (PZN2).

Projekty realizowane w 2013 roku:

- rozpoczęto rozbudowę systemu PZN o dodatkowe funkcjonalności wynikające z potrzeb użytkowników oraz integracji systemów informatycznych PKN;
- zrealizowano projekt Systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją;
- odnowiono bazę sprzętową dedykowaną dla administratorów – zakupiono nowe stacje robocze, wymieniono klimatyzator w serwerowni;
- zakupiono oprogramowanie, m.in. antywirusowe, do tworzenia raportów, narzędziowe dla działu IT;
- zakupiono podzespoły i urządzenia do modernizacji sprzętu IT, m.in. w związku z brakiem możliwości wymiany sprzętu;
- zakupiono oprogramowanie do tworzenia dokumentów;
- wykonano modyfikację systemu MPPN dotyczącego przetwarzania norm;
- zapewniono wsparcie dla systemów informatycznych – objęto wsparciem technicznym systemy: Oracle, SAP, SAP-2, PZN, SCSPU oraz urządzenia Dell.

Ponadto w zakresie WIF:

- rozszerzono aplikację e-pracownik o nowe funkcjonalności wynikające z potrzeb organizacyjnych PKN;
- wdrożono nowy system usług katalogowych Active Directory;
- zagospodarowano poprzez sprzedaż i likwidację zbędne składniki majątku ruchomego, będącego w zakresie odpowiedzialności WIF;
- kontynuowano modernizację sieci bezprzewodowej;
- stworzono wiki dla potrzeb Rady ds. Certyfikacji;
- rozbudowano stronę internetową o wersję rosyjskojęzyczną;
- wprowadzono modyfikacje systemu SZN;
- uruchomiono środowiska wirtualne w oddziałach zamiejscowych.

W 2013 roku poziom dostępności systemów krytycznych wyniósł 99%.

© JULIEN EICHINGER - FOTOLIA.COM

PRODUKTY I USŁUGI

PRODUKTY I USŁUGI

Sprzedaż norm, innych produktów i licencji

W zakresie promocji sprzedaży norm i wydawnictw normalizacyjnych:

- ukazały się 4 nowo opracowane banery (e-dostęp, sklep on-line, czytelnia on-line, infolinia);
- powstała 1 nowa ulotka (prenumerata norm), aktualizacja 10 istniejących ulotek;
- opracowano 4 wykazy norm lex norma badania nieniszczące oraz lex norma budownictwo standard;
- wykonano 4 reklamy do kalendarza PKN (e-dostęp, lex norma budownictwo, prenumerata norm, PN-ISO 26000);
- opracowano strategię promocyjną dla dwóch specjalnych wydań tematycznych miesięcznika „Wiadomości PKN. Normalizacja”;
- ukazała się reklama w każdym numerze Wiadomości PKN. Normalizacja (12 wydań);
- co miesiąc wydawany jest miesięcznik Informacje o przebiegu i wynikach prac normalizacyjnych (12 wydań);
- uczestniczono w Targach Międzynarodowych BUDMA 2013;
- przeprowadzono promocję produktów podczas Konferencji Jubileuszowej Politechniki Warszawskiej (ulotki, prezentacja produktów);
- przeprowadzono akcje promocyjne (wysyłka ulotek pocztą tradycyjną) dotyczące produktu lex-norma budownictwo i prenumeraty PN;
- wykonywano mailingi promujące specjalne wydania Wiadomości PKN – Społeczna Odpowiedzialność oraz Efektywność energetyczna i normy;
- przeprowadzono akcję informacyjną (wysyłka pocztą) dla najlepszych klientów o należnych rabatach na zakup norm.

ZESTAWIENIE SPRZEDAŻY POLSKICH DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH (PN I PKN) W 2013 R. W PODZIALE NA SEKTORY:

Sektor	PN-EN	PN-ISO	PN własne	Inne	Razem
SBD	15232	116	1690	82	17120
SCH	7516	592	986	43	9137
SEK	1238	3	7	8	1256
SEL	5537	0	385	147	6069
SET	3110	11	238	1242	4601
SGR	1717	218	866	11	2812
SHT	11612	175	594	26	12407
SLT	4175	259	1090	13	5537
SMC	8249	557	776	36	9618
SNI	1	0	0	0	1
SOB	1210	40	191	182	1623
SPU	3922	57	299	10	4288
SRZ	1580	666	1418	128	3792
STI	2720	1593	277	118	4708
SUS	113	3	12	1	129
SZP	8009	1174	980	224	10387
SZŚ	5468	812	1043	8	7331
RAZEM	81409	6276	10852	2279	100816

Inne formy dystrybucji dokumentów:**e-Dostęp**

Usługa umożliwiająca dostęp on-line do aktualizowanego na bieżąco zbioru norm określonego przez klienta. Może to być dowolny zbiór lub zbiór z zakresu jednego lub więcej ICS (Międzynarodowa Klasyfikacja Norm). Treść wytypowanych norm umieszczana jest na serwerze PKN.

lex-norma

Usługa umożliwiająca dostęp on-line do aktualizowanych na bieżąco aktów prawnych i norm w nich powołanych z dziedziny budownictwa. Teksty norm i rozporządzeń zaprezentowano również w formie ujednoliconej. Poruszanie się ułatwiają hiperłącza pomiędzy rozporządzeniami a normami. Zbiór umieszczony jest na serwerze PKN.

Aplikacja SZN PKN (System Zarządzania Normami)

Aplikacja umożliwia klientom uporządkowanie (wyszukiwanie norm w zbiorze wg różnych kryteriów) i zarządzanie (zgodnie z otrzymaną licencją, która określa liczbę użytkowników jednoczesnego dostępu) zbiorem Polskich Norm i jego aktualizację. Aplikacja wraz ze zbiorem norm umieszczona jest na serwerze Klienta.

Sprzedż usług: szkoleń normalizacyjnych, oznakowywania znakiem zgodności z polską normą oraz informacji specjalistycznej**Szkolenia dla klientów zewnętrznych przeprowadzone w 2013 r.**

W 2013 r. zorganizowano 8 szkoleń, w których wzięło udział 147 osób.

Przeprowadzono szkolenia z następujących zagadnień:

- Audytor wewnętrzny SZBI.
- Nowe wymagania prawne dotyczące wyrobów budowlanych.
- Warsztaty Normalizacyjne dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- Korzystanie z norm w praktyce.

Certyfikacja wyrobów na Znak PN i Keymark

Polski Komitet Normalizacyjny jest właścicielem praw autorskich do Polskich Norm. To w związku z tym jedyna organizacja w Polsce mająca uprawnienia do certyfikacji i przyznawania prawa do stosowania Znaku

Zgodności z PN w zakresie wszystkich norm znajdujących się w zbiorze Polskich Norm. Inne jednostki certyfikujące upoważnione przez Prezesa PKN mogą prowadzić certyfikację na Znak PN tylko w zakresie norm, na które posiadają akredytację, lub w zakresie których PKN uzna ich kompetencje.

Dane liczbowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. przedstawiają się następująco:

- jednostki certyfikujące wyroby – JCW posiadające upoważnienie Prezesa PKN do prowadzenia certyfikacji na zgodność z PN i przyznawania prawa do stosowania Znaku PN: 3 (zrezygnowała 1 JCW, w roku 2012 było 4 JCW);
- ważne certyfikaty PN: 4 (1 certyfikat wygasł bez odnowienia, w roku 2012 było 5 certyfikatów);
- ważne certyfikaty Keymark w zakresie SDG-5 Wyroby do izolacji cieplnej w budownictwie: 8 (akredytowana do SDG-5 jednostka IMBiGS Oddział

Zamiejscowy w Katowicach – dawniej COBRPIB Katowice - przeprowadziła audyty nadzoru i utrzymała ważność dotychczasowych 8 certyfikatów zgodności na znak Keymark);

Kontynuowano rozpoczęte w roku 2012 działania mające na celu zwiększenie znaczenia Znaku PN jako znaku konsumenckiego. Prowadzono kolejne akcje promocyjne skierowane do każdej z trzech wyróżnionych grup klientów PKN: producentów, współpracujących JCW oraz konsumentów.

Akcje promocyjne Znaku PN:

- kampania reklamowa w mediach (internet/prasa), promocja Znaku PN i PKN z zastosowaniem gadżetów reklamowych, rollupów, informacji multimedialnych w czytelniku PKN itp.;
- promocja Znaku PN w „Wiadomościach PKN. Normalizacja”;
- udział pracowników WCR w szkoleniach, seminariach i spotkaniach z potencjalnymi zainteresowanymi Znakiem PN: przeprowadzenie wykładów popularyzujących certyfikację dobrowolną i Znak PN na uczelniach współpracujących z PKN (Bydgoszcz, Olsztyn, Lublin, Kraków, Radom);
- kontynuowanie polityki rabatowej dla posiadaczy certyfikatów PN, JCW i innych partnerów PKN.

Najważniejszym jednak osiągnięciem w zakresie certyfikacji na Znak PN było przygotowanie certyfikacji zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskiem – pierwszy certyfikat systemów wydany przez PKN – do realizacji w marcu 2014 roku oraz przygotowanie PKN do certyfikacji usług w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami we współpracy z Polską Federacją Rynku Nieruchomości. Certyfikacja będzie prowadzona od czerwca 2014 roku.

Celem dalszych działań PKN jest budowanie pozycji Znaku i przekonanie interesariuszy, że Znak PN ma istotne znaczenie w dobrowolnym systemie oceny zgodności wyrobów, daje on bowiem większą pewność co do jakości oznaczonego nim wyrobu oraz gwarancję, że zarówno wyrób, jak i proces jego wytwarzania są okresowo badane i nadzorowane przez niezależną stronę trzecią.

PKN planuje także rozwój certyfikacji dobrowolnej w sektorze usług.

Certyfikacja systemów – PKN jako jednostka prowadząca certyfikację

W 2013 roku auditorzy z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego przeprowadzili 9 auditów nadzoru Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w uczelniach wyższych, które w roku 2011 otrzymały Świadectwa Stosowania Bezpieczeństwa Informacji. Celem tych auditów była ocena adekwatności i skuteczności SZBI oraz ustosunkowanie się do rekomendacji z poprzedniego auditu (lub identyfikacja obszarów potencjalnego doskonalenia). Wszystkie uczelnie potwierdziły ciągłą zgodność z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001:2007, a pozytywny wynik pozwolił na utrzymanie ważności Świadectw Stosowania SZBI.

Działalność wydawnicza 2013

Wydawnictwa zwarte PKN

Prace wydawnicze związane z publikowaniem wydawnictw zwartych PKN mają na celu przygotowanie dokumentów normalizacyjnych i opracowań dotyczących normalizacji w postaci elektronicznej (wzorcowy plik PDF, dodatkowy zapis w formacie xml), która umożliwia ich rozpowszechnianie w dowolnej formie:

- wydanie papierowe – natychmiastowy druk na żądanie;
- plik PDF – bezpośrednie pobranie przez klienta w sklepie internetowym;
- nagranie PDF na CDR – w gotowym zestawie tematycznym lub określonym przez klienta.

Polskie Normy *) i Dokumenty Normalizacyjne

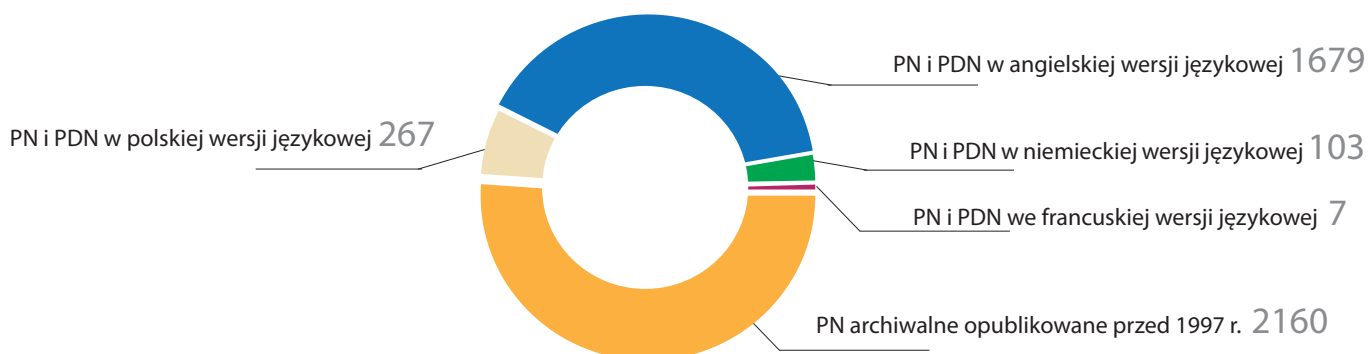
W 2013 r. zbiór PN i PDN w formie elektronicznej rozszerzono o zapis PDF 4 216 PN/PDN - do wykorzystania w sprzedaży i pracach normalizacyjnych, w tym:

*) łącznie ze zmianami i poprawkami do PN

- 2 160 PN archiwalnych, sprzed 1997 r., które zeskanowano do PDF;
- 267 nowo zatwierdzone PN/PDN w polskiej wersji językowej, dla których wykonano skład, korekty, opublikowano i przygotowano PDF;
- 1 675 nowo zatwierdzonych PN/PDN wprowadzających Normy Europejskie metodą uznania, w angielskiej wersji językowej;
- 7 PN/PDN we francuskiej wersji językowej, na zamówienie klientów;
- 103 PN/PDN w niemieckiej wersji językowej, na zamówienie klientów.

PRZYROST ZBIORU PN*) I DN W FORMACIE PDF W 2013 R.

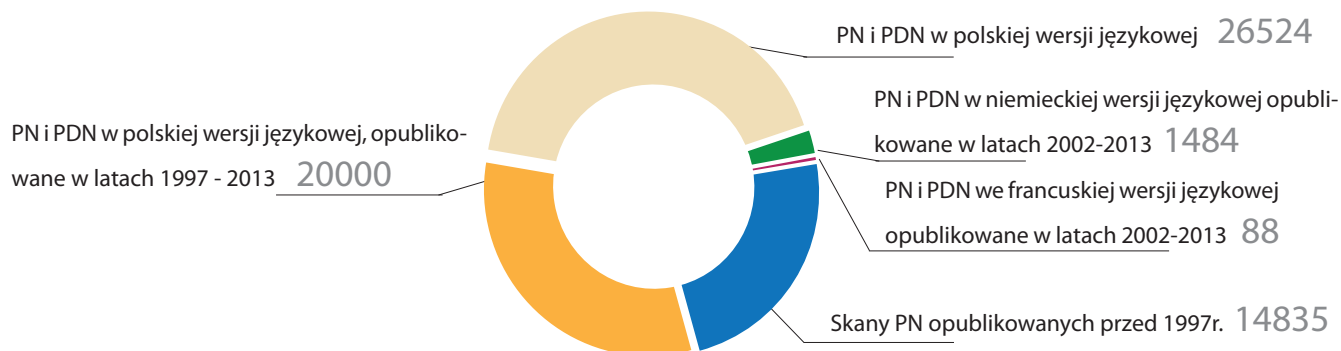
	Rodzaj dokumentu	Liczba PN/DN w formacie PDF
1	PN archiwalne opublikowane przed 1997 r.	2 160
2	PN i PDN w polskiej wersji językowej	267
3	PN i PDN w angielskiej wersji językowej	1679
4	PN i PDN w niemieckiej wersji językowej	103
5	PN i PDN we francuskiej wersji językowej	7
Łącznie		4 216

STAN ZBIORU PN*) I PDN W FORMACIE PDF (NA DZIEŃ 31.12.2013)

	Rodzaj dokumentu	Liczba PN/DN w formacie PDF
1	Skany PN opublikowanych przed 1997r.	14 835
2	PN i PDN w polskiej wersji językowej, opublikowane w latach 1997 - 2013	20 000
3	PN i PDN w angielskiej wersji językowej opublikowane w latach 2002-2013	26 524
4	PN i PDN w niemieckiej wersji językowej opublikowane w latach 2002-2013	1 484
5	PN i PDN we francuskiej wersji językowej opublikowane w latach 2002-2013	88
Łącznie		62 931

*) łącznie ze zmianami i poprawkami do PN

Wirtualizacja zasobów PKN

W 2013 r. przekształcono do formatu xml 1 950 nowo opublikowanych PN*/PDN w polskiej i angielskiej wersji językowej.

Zbiór PN i PDN w formacie xml liczył na dzień 31.12.2013 r. 35 700 dokumentów, w tym wszystkie PN/PDN aktualne.

Inne wydawnictwa zwarte PKN

W 2013 r. opublikowano dwa opracowania o tematyce normalizacyjnej - do rozpowszechnienia w formie papierowej i elektronicznej.

Normalizacja – wydanie III zmienione

Wydanie zaktualizowane i rozszerzone o zagadnienia dotyczące informacji normalizacyjnej, społeczeństwa informacyjnego, integracji systemów zarządzania, systemu oceny zgodności, roli normalizacji w innowacyjności oraz korzyści dla przedsiębiorców z udziału w normalizacji.

Ochrona danych osobowych w praktyce

Wynik współpracy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i Generalnego Inspektora Danych Osobowych. Prezentuje zagadnienia dotyczące wdrożenia i stosowania procedur ochrony danych osobowych oraz wymagań prawnych i roli norm związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem informacji w tym zakresie.

*) łącznie ze zmianami i poprawkami do PN

© Julien Eichinger - Fotolia.com

ZASOBY LUDZKIE

ZASOBY LUDZKIE

Zatrudnienie

W 2013 roku zatrudnienie planowane wynosiło 264 etatów pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania i 3 etaty członków Kierownictwa (osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi), tj. łącznie 267 etatów.

Średnie zatrudnienie w 2013 roku wynosiło 258 pełnozatrudnionych w tym 3 członków Kierownictwa (wg Rb 70, bez osób przebywających na urloпах wychowawczych, macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych).

W dniu 31 grudnia 2013 r. na 272 pracowników zatrudnionych w PKN, 145 pracowników było zatrudnionych w pionie normalizacyjnym, wykonujących zadania bezpośrednio związane z organizacją prac normalizacyjnych.

W PKN na dzień 31 grudnia 2013 r. zatrudnionych było 72% pracowników z wyższym wykształceniem, 25% - ze średnim oraz 3% - z zasadniczym i podstawowym. W PKN pracowało 8 osób ze stopniem doktora. Struktura wykształcenia w poziomie corocznie się zwiększa.

Szkolenia

Szkolenia pracowników PKN były realizowane w następujących formach:

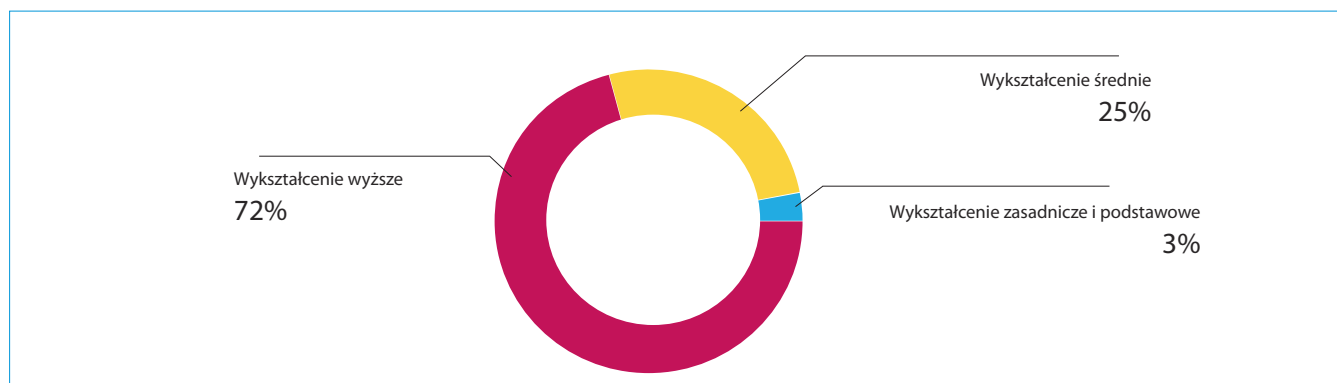
- 1. Szkolenia specjalistyczne** (kursy, konferencje, fora) organizowane przez instytucje zewnętrzne – skierowano 96 pracowników na 48 szkoleń.
- 2. Szkolenia organizowane przez PKN.**

W 2013 roku odbyło się 9 szkoleń:

- Szkolenie dla nowo zatrudnionych pracowników.
- SAP CRYSTAL REPORTS pod kątem bazy PZN.
- Zarządzanie zespołem, motywowanie pracowników.
- Obsługa klienta.
- Szkolenie doskonalące z częścią warsztatową dla auditorów SZJ i SZBI.
- VAT w PKN.
- BHP i pierwsza pomoc.
- Opracowanie norm metodą tłumaczenia.
- Szkolenie stacjonarne dla autorów contentu e-learning WBT Express.

Łącznie w kursach zorganizowanych przez PKN uczestniczyło 322 pracowników PKN.

STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA WŚRÓD PRACOWNIKÓW

Nauka języków obcych

Nauka języka angielskiego: w 2013 r. pracownicy PKN kontynuowali naukę języka angielskiego.

W Warszawie zajęcia były prowadzone przez szkołę POLANGLO, w kursie uczestniczyło 46 osób.

W Łodzi 5 osób kontynuowało naukę na kursach indywidualnych.

Nauka języka rosyjskiego: w 2013 roku pracownicy PKN kontynuowali naukę języka rosyjskiego. Zajęcia prowadziła szkoła POLANGLO, w kursie uczestniczyło 7 osób.

Dofinansowanie do nauki w szkołach wyższych

Z dofinansowania do nauki skorzystały 2 osoby.

© JULIEN EICHINGER - FOTOLIA.COM

FINANSE

FINANSE

Wykonanie planu finansowego

Podstawą prawną prowadzenia gospodarki finansowej i rachunkowości w PKN są:

1. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) i wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze;
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.);

4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38, poz. 207 z późn. zm.);
5. Instrukcja finansowa w Polskim Komitecie Normalizacyjnym;
6. Polityka rachunkowości w Polskim Komitecie Normalizacyjnym;

W 2013 r. podstawą gospodarki finansowej był Roczny Plan zatwierdzany przez Prezesa PKN. Plan ten obejmuje wydatki i dochody budżetowe.

Dochody budżetowe

Dochody PKN są dochodami niepodatkowymi i dotyczą rozdziału 75002 – Polski Komitet Normalizacyjny. PKN osiąga dochody z następujących źródeł:

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2012 r.	Plan 2013 r.	Wykonanie 2013 r.
1.	Wpływy ze sprzedaży Polskich Norm i wydawnictw własnych oraz z tytułu działalności informacyjnej PKN i certyfikacyjnej	8 086	8 570	8 000
2.	Wpływy z opłat za koncesje i licencje	220	390	113
3.	Wpływy z tytułu szkoleń	47	40	138
4.	Sprzedaż składników majątkowych	5	0	1
5.	Wpływy z najmu i dzierżawy	4	0	0
6.	Normy na zamówienie	80	60	42
7.	Wpływy z różnych dochodów	184	50	988
8.	Odsetki	12	-	5
Razem:		8 638	9 110	8 638

KWOTY W TYS. ZŁ

Dochody PKN zrealizowane w 2013 r. wyniosły 9 287 tys. zł, czyli 101,94 % dochodów planowanych.

Dochody zaplanowano i wykonano w jednym dziale 750 - Administracja publiczna i rozdziale 75002 PKN.

W strukturze dochodów w 2013 r. najwyższą pozycję w wysokości 8 000 tys. zł stanowiły dochody z tytułu sprzedaży Polskich Norm, wydawnictw własnych oraz z tytułu działalności informacyjnej i certyfikacyjnej. Dochody w tej pozycji zrealizowano na poziomie niższym o 570 tys. zł niż planowano. Uzyskanie dochodów w tej pozycji jest uzależnione przede wszystkim od zainteresowania Polskimi Normami nabywców zarówno krajowych, jak i zagranicznych. W związku z powyższym nie jest możliwe precyzyjne zaplanowanie dochodów na dany rok budżetowy. Spadek sprzedaży produktów normalizacyjnych w 2013 r. był spowodowany złą kondycją finansową kontrahentów PKN.

Dochody z tytułu szkoleń dla klientów zewnętrznych w 2013 roku uzyskano w kwocie 138 tys. zł.

Wpływy z tytułu koncesji i licencji wynosiły 113 tys. zł. W tej pozycji nie wykonano planu, ponieważ trudno jest planować rozwój zupełnie nowego kanału sprzedaży z uwagi na trudną do oszacowania chłonność rynku na nową kategorię produktów normalizacyjnych.

Wpływy z różnych dochodów w 2013 roku były wyższe od planowanych o 938 tys. zł

Na tę kwotę składały się m.in.: honoraria płacone przez zagraniczne jednostki normalizacyjne tytułem sprzedaży zagranicznych norm klientom z Polski, zwroty za tłumaczenie norm, zwroty kosztów sądowych oraz wpływy z lat ubiegłych.

Dochody z tytułu norm na zamówienie wynosiły 42 tys. zł. Dochody z tego tytułu pochodzą wyłącznie z marży nakładanej przez PKN na zainteresowanego opracowaniem Polskiej Normy. Po likwidacji konta dochodów własnych i sumy na zlecenie PKN nie przyjmuje zamówień od klientów na wykonanie całości pracy, a wymaga od klienta dostarczenia gotowego projektu normy. Jest duża grupa klientów, którzy rezygnują z finansowania prac normalizacyjnych z powodu braku możliwości opracowania projektu własnymi siłami.

Umożliwienie PKN dysponowania przynajmniej częścią środków pochodzących z tej usługi spowodowałoby zwiększenie dochodów budżetowych.

Ponadto w roku 2013 zrealizowano odsetki na poziomie 5 tys. zł.

Wydatki budżetowe

PKN jest finansowany z:

- działu 750 - Administracja publiczna, rozdział 75002 - Polski Komitet Normalizacyjny
- działu 750 - Administracja publiczna, rozdział 75079 - Pomoc zagraniczna
- działu 752 - Obrona narodowa, rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne.

Plan wydatków budżetowych wg ustawy budżetowej na 2013 r. wynosił 32 525 tys. zł.

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW W 2013 R.

Planowana kwota wydatków	Zrealizowano	Nie zrealizowano
32 525	31 335	1 190
100%	96,34%	3,66%

KWOTY W TYS. ZŁ

W 2013 r. wykonanie wydatków inwestycyjnych było niższe od planu o 199 tys. zł.

W 2013 r. wykonanie wydatków bieżących było niższe od planu o 992 tys. zł.

© Julien Eichinger - Fotolia.com

WYKAZ KOMITETÓW TECHNICZNYCH I KOMITETÓW ZADANIOWYCH

WYKAZ KOMITETÓW TECHNICZNYCH I KOMITETÓW ZADANIOWYCH

KT działające w ramach tematyki Sektora Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
102	Podstaw Projektowania Konstrukcji Budowlanych
108	Kruszyw i Kamienia Budowlanego
128	Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji Metalowych
169	Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć
179	Ochrony Ciepłej Budynków
180	Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
193	Elementów Prefabrykowanych z Betonu Komórkowego i Elementów Niezbrojonych z Betonu Lekkiego Kruszywowego
194	Gipsu i Wyrobów z Gipsu
195	Prefabrykatów z Betonu
196	Cementu i Wapna
197	Płytek i Sanitarnych Wyrobów Ceramicznych
198	Szkła
199	Nawodnień, Odwodnień i Budownictwa Hydrotechnicznego
211	Wyrobów do Izolacji Ciepłej w Budownictwie
212	Budowy i Utrzymania Dróg
213	Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Betonu i Konstrukcji Zespolonych
214	Wyrobów Bitumicznych i Polimerowych do Izolacji Wodochronnych w Budownictwie
215	Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych
232	Zasad Sporządzania Dokumentacji Projektowej w Budownictwie
233	Konstrukcji Murowanych
234	Elementów do Pokryć Dachowych
251	Obiektów Mostowych
252	Projektowania Konstrukcji Murowych
253	Akustyki Architektonicznej
254	Geotechniki
274	Betonu
278	Wodociągów i Kanalizacji
279	Ciepłownictwa, Ogrzewnictwa i Wentylacji
307	Zrównoważonego Budownictwa
308	Oceny Uwalniania Substancji Niebezpiecznych z Wyrobów Budowlanych
312	Robót Ziemnych

KT działające w ramach tematyki Sektora Chemii

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
12	Materiałów Wybuchowych i Wyrobów Pirotechnicznych
111	Produktów Węglpochodnych i Wyrobów z Węgla Uszlachetnionych
141	Tworzyw Sztucznych
140	Rur, Kształtek i Armatury z Tworzyw Sztucznych

KT działające w ramach tematyki Sektora Chemii cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
155	Barwników, Półproduktów Barwnikarskich, Pigmentów i Wypełniaczy
156	Nawozów
168	Wyrobów z Tworzyw Sztucznych
175	Farb i Lakierów
184	Klejów
185	Ochrony Drewna i Materiałów Drewnopochodnych
186	Gumy i Wyrobów Gumowych
201	Kosmetyków i Wyrobów Chemii Gospodarczej
222	Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych
223	Gazów Technicznych
249	Analizy Chemicznej
269	Bezpieczeństwa Chemicznego
289	Ceramiki Technicznej

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektroniki

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
60	Energoelektroniki i Przyrządów Półprzewodnikowych
67	Elektrycznej Aparatury Medycznej
69	Bezpieczeństwa Urządzeń Pomiarowych, Sterujących i Sprzętu Laboratoryjnego
71	Elektrycznych Przyrządów Pomiarowych do Pomiaru Wielkości Elektromagnetycznych
105	Elektroakustyki oraz Rejestracji Dźwięku i Obrazu
241	Podzespołów Elektromechanicznych
266	Aparatury Jądrowej
282	Techniki Światłowodowej
290	Technik Specjalnych w Elektryce
291	Urządzeń Laserowych i Bezpieczeństwa przy Promieniowaniu Optycznym
293	Podzespołów RC, Obwodów Drukowanych i Montażu Powierzchniowego
294	Przyrządów Piezoelektrycznych, Podzespołów Magnetycznych i Materiałów Ferrytowych

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektryki

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
4	Techniki Świetlnej
54	Chemicznych Źródeł Prądu
56	Maszyn Elektrycznych Wirujących oraz Narzędzi Ręcznych i Przenośnych o Napędzie Elektrycznym
61	Elektrycznego Wyposażenia Trakcyjnego
62	Sprzętu Elektroinstalacyjnego
63	Elektrycznego Sprzętu Powszechnego Użytku
70	Przełączników Elektrycznych i Elektroenergetycznej Automatyki Zabezpieczeniowej
72	Elektroenergetycznego Sprzętu Ochronnego i do Prac pod Napięciem

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektryki cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
73	Projektowania i Eksploatacji Urządzeń Elektroenergetycznych o Napięciu Powyżej 1 kV Prądu Przemianowego (1,5 kV Prądu Stałego) oraz Ograniczników Przepięć
74	Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Wysokonapięciowej
75	Bezpieczników Elektroenergetycznych
76	Izolatorów
78	Elektrotermii Przemysłowej
79	Transformatorów Energetycznych
80	Ogólnych w Sieciach Elektroenergetycznych
81	Przekładników i Transformatorów Małej Mocy
267	Elektrycznego Sprzętu Rolniczego oraz Elektrycznego Sprzętu dla Zakładów Zbiorowego Żywnienia
281	Bezpieczeństwa Maszyn pod Względem Elektrycznym

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektrotechniki

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
8	Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce
53	Kabli i Przewodów
55	Instalacji Elektrycznych i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych
65	Prób Środowiskowych Wyrobów Elektrycznych
68	Pomiarów i Badań Wysokonapięciowych
77	Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Niskonapięciowej
143	Elektryczności Statycznej
303	Materiałów Elektroizolacyjnych
304	Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej

KT działające w ramach tematyki Sektora Górnictwa

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
30	Geologii, Geofizyki i Wiertnictwa Małośrednicowego
31	Górnictwa Nafty i Gazu
64	Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem
124	Transportu Kopalnianego
125	Udostępniania i Eksploatacji Złóż Kopalin
144	Koksu i Przetworzonych Paliw Stałych
164	Bezpieczeństwa w Górnictwie
220	Naturalnych Paliw Stałych
221	Górnictwa, Przeróbki i Analiz Rud
226	Mechanicznej Przeróbki Węgla
227	Górnictwa Odkrywkowego
275	Techniki i Zagrożeń w Górnictwie
285	Górnictwych Maszyn i Urządzeń Dołowych

KT działające w ramach tematyki Sektora Hutnictwa

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
28	Materiałów Ogniotrwałych
29	Analiz Chemicznych Rud, Koncentratów i Metali
33	Metalurgii Proszków
106	Korozji i Ochrony przed Korozją Materiałów Metalowych
123	Badań Własności Metali
126	Rur Stalowych
127	Surowców Hutniczych i Stali
145	Stali Jakościowych i Specjalnych
146	Kształowników Stalowych
153	Stalowych Blach Cienkich
165	Spawania i Procesów Pokrewnych
219	Ciężkich Metali Nieżelaznych
225	Lekkich Metali Nieżelaznych
262	Obróbki Ciepłej Metali
301	Odlewnictwa

KT działające w ramach tematyki Sektora Logistyki, Transportu i Pakowania

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
17	Pojazdów i Transportu Drogowego
18	Statków i Techniki Morskiej
19	Lotnictwa i Kosmonautyki
101	Dźwignic, ich Zespołów i Części
131	Dźwigów, Schodów i Chodników Ruchomych
133	Opakowań
135	Opakowań Metalowych i Zamknięć
138	Kolejnictwa
162	Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej
163	Lin i Transportu Linowego
187	Opon, Obręczy i Zaworów
230	Małych Statków
245	Urządzeń Transportu Ciągłego Ogólnego Stosowania
248	Wózków Jezdniowych
265	Komunikacji Miejskiej

KT działające w ramach tematyki Sektora Maszyn i Inżynierii

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
5	Chłodnictwa, Pomp Ciepła, Klimatyzatorów i Sprężarek
13	Maszyn do Robót Ziemiowych i Drogowych oraz Żurawi Samojezdnych
14	Maszyn i Urządzeń dla Budownictwa, Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Górnictwa Skalnego
15	Maszyn i Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego, Handlu i Gastronomii

KT działające w ramach tematyki Sektora Maszyn i Inżynierii cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
16	Ciągników i Maszyn Rolniczych i Leśnych
47	Pomp i Turbin Wodnych
48	Podstaw Budowy Maszyn
50	Automatyki i Robotyki Przemysłowej
112	Przekładni Zębatych
130	Aparatury Chemicznej, Zbiorników i Butli do Gazów
132	Silników Spalinowych
137	Urządzeń Ciepłno – Mechanicznych w Energetyce
160	Napędów i Sterowań Hydraulicznych
206	Obrabiarek i Narzędzi Skrawających do Metali oraz Oprzyrządowania Przedmiotowego i Narzędziowego
207	Obróbki Ubytkowej i Przyrostowej oraz Charakterystyki Warstwy Wierzchniej
208	Napędów i Sterowań Pneumatycznych
210	Armatury Przemysłowej i Rurociągów Przemysłowych
236	Części Złącznych i Narzędzi Montażowych
240	Maszyn i Urządzeń do Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Mieszanek Gumowych
246	Ochrony Radiologicznej
263	Sprzętu do Gromadzenia i Usuwania Odpadów Komunalnych
268	Obrabiarek, Narzędzi i Urządzeń do Obróbki Drewna
277	Gazownictwa
299	Technologii i Maszyn do Obróbki Plastycznej Metali

KT działające w ramach tematyki Sektora Nanotechnologii i Innowacji

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
314	Nanotechnologii

KT i KZ działające w ramach tematyki Sektora Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
52	Systemów Alarmowych Włamania i Napadu
176	Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia
177	Projektowania i Produkcji Uzbrojenia i Sprzętu Wojskowego
244	Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo – Gaśniczych
264	Systemów Sygnalizacji Pożarowej
273	Mechanicznych Urządzeń Zabezpieczających
306	Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności

Numer KZ	Komitet Zadaniowy do spraw
501	Usług w Zakresie Systemów Bezpieczeństwa Pożarowego i Alarmowych Systemów Zabezpieczeń

KT działające w ramach tematyki Sektora Produktów Powszechnego Użytku

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
2	Sportu i Rekreacji
20	Skóry i Obuwia
22	Odzieżownictwa
23	Maszyn Włókienniczych i Pokrewnych
24	Surowców Włókienniczych
25	Mas Włóknistych, Papieru, Tektury i ich Przetworów
26	Wyrobów Włókienniczych
27	Pokryć Podłogowych i Palności Wyrobów Włókienniczych
100	Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych
107	Technicznych Wyrobów Włókienniczych
142	Geosyntetyków
237	Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
239	Jubilerstwa

KT działające w ramach tematyki Sektora Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
3	Mikrobiologii Żywności
35	Mleka i Przetworów Mlecznych
36	Zbóż i Przetworów Zbożowych
37	Ryb i Przetworów Rybnych
38	Przetworów Owocowych i Warzywnych
39	Tytoniu i Wyrobów Tytoniowych
40	Pasz
82	Wyrobów Spirytusowych
87	Chowu i Hodowli Zwierząt
88	Żywności Mrożonej
90	Uprawy Roli i Ogrodnictwa
92	Nasion Roślin Oleistych, Tłuszczów Roślinnych i Zwierzęcych oraz ich Produktów Ubocznych
93	Mięsa, Jaj i ich Przetworów
110	Surowców i Przetworów Zielarskich
181	Gospodarki Leśnej
200	Koncentratów Spożywczych, Skrobi i Produktów Dietetycznych
229	Kawy, Herbaty i Kakao
235	Analizy Żywności
287	Biotechnologii
310	Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności

KT działające w ramach tematyki Sektora Technik Informatycznych i Komunikacji

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
11	Telekomunikacji
103	Urządzeń i Systemów Audio, Wideo i Podobnych
104	Kompatybilności Elektromagnetycznej
170	Terminologii Informatycznej, Kodowania Informacji i Techniki Biurowej
171	Sieci Komputerowych i Oprogramowania
172	Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań
173	Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych
182	Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych
183	Bezpieczeństwa Urządzeń Informatycznych, Telekomunikacyjnych i Biurowych
271	Bankowości i Bankowych Usług Finansowych
288	Multimediów
297	Informacji Geograficznej
302	Zastosowania Informatyki w Ochronie Zdrowia
309	Biometrii

KT i KZ działające w ramach tematyki Sektora Usług

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
259	Poczty
313	Usług Ochrony przed Szkodnikami
315	Facility Management

Numer KZ	Komitet Zadaniowy do spraw
500	Usług Solaryjnych
504	Rynku Nieruchomości

KT działające w ramach tematyki Sektora Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
6	Systemów Zarządzania
7	Badań Nieniszczących
9	Niezawodności
10	Zastosowań Metod Statystycznych
49	Optyki i Przyrządów Optycznych
51	Pomiarów Przemysłowych Wielkości Nielektrycznych
158	Bezpieczeństwa Maszyn i Urządzeń Technicznych oraz Ergonomii - Zagadnienia Ogólne
204	Rysunku Technicznego i Dokumentacji Technicznej
242	Informacji i Dokumentacji
243	Symboli i Znaków Graficznych
256	Terminologii, Innych Zasobów Językowych i Zarządzania Treścią
257	Metrologii Ogólnej
270	Zarządzania Środowiskowego

KT działające w ramach tematyki Sektora Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
276	Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy
298	Geodezji
305	Społecznej Odpowiedzialności
311	Konserwacji Dóbr Kultury

KT i KZ działające w ramach tematyki Sektora Zdrowia, Środowiska i Medycyny

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
1	Osób Niepełnosprawnych
21	Środków Ochrony Indywidualnej Pracowników
115	Hałasu w Środowisku
119	Jakości Wody - Problemy Podstawowe
120	Jakości Wody - Badania Mikrobiologiczne i Biologiczne
121	Jakości Wody - Badania Chemiczne - Substancje Nieorganiczne
122	Jakości Wody - Badania Chemiczne - Substancje Organiczne
157	Zagrożeń Fizycznych w Środowisku Pracy
159	Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy
161	Jakości Powietrza Wnętrz
190	Biologii Gleby
191	Chemii Gleby
192	Ogólnych i Fizyki Gleby
216	Odpadów
247	Materiałów Medycznych i Biomateriałów
280	Jakości Powietrza
283	Materiałów Stomatologicznych
284	Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych
295	Sterylizacji
296	Dezynfekcji i Antyseptyki
300	Medycznych Badań Laboratoryjnych In Vitro

Numer KZ	Komitet Zadaniowy do spraw
502	Usług Chirurgii Estetycznej

